



VRHOVSKA VAS – Včeraj so brežiški pionirji predali kurničkovo torbo vrstnikom iz krške občine. Po slovesnosti v Podbočju in Kostanjevici bodo pošto oddali mladim Sentejnejčanom na Prekopi.

SEVNICA – Danes bodo odborniki občinske skupščine med štirinajstimi točkami dnevnega reda sklepali o letošnjem občinskem proračunu in poročilu temeljne izobraževalne skupnosti, sveta otroškega varstva in kulturne skupnosti.

MOKRICE – V gostišču Grad Mokrice bo jutri redni občinski zbor Društva knjigovodij iz Brežic.

KOČEVJE – Jutri bo volilna komisija pri občinski konferenci SZDL razpravljala o doslej evidentiranih možnih kandidatih za bodoče odbornike in poslance.

SMIHEL PRI NOVEM MESTU – Jutri se začne športni in kulturni program jubilejne X. domače, na kateri bo sodelovalo okrog 200 gojencev dijaških domov iz vse Slovenije. Srečanje bo končano v nedeljo.

KRŠKO – Jutri zvečer bo v domu Svobode koncert, ki ga za krško občinstvo prirejajo učenci glasbene šole.



NEUMESTEN SEJEM – NEUMESTNA VPRAŠANJA. „Če avtomobilov ni moč prodajati, potem je tudi avtomobilski sejem bolj puhel,“ bi bilo moč povzeti iz odgovorov direktorja Levičnika na petkovi časnikarski konferenci v Beogradu. Še dobro, da imamo prikolice! (Foto: M. Moškon)

AVTOMOBILSKI BEOGRAD 1972

Prikolice vladajo austinom

Na sejmu malo novega: avtomobili stari, cene stare – draginja se šele obeta – Jurij Levičnik: „Letos za 400 milijonov prikolic!“

Letošnji XI. beograjski salon avtomobilov je sejem z zvencim imenom in starimi uprizoritvami. Ničesar novega namreč niso pokazali ne naši in ne tuji izdelovalci in fotoreporter avtomobilistične revije Avto je razočaran vzdihnil: „Kaj naj slikam, ko smo pa vse te avtomobile že objavili lani in predlanskim!“ S tem je povedano vse. Ena sama izjema: revija Avto je pokazala prototip prvega jugoslovanskega športnega avtomobila RA 1 s karoserijo iz poliestrske smole. Na oko lepo – uporabne vrednosti pa gotovo nima.

In drugo, kar je bilo zanimivo – tiskovna konferenca Industrije motornih vozil. Ne zaradi novosti, ampak zaradi duhovitih odgovorov in primerjav generalnega direktorja Jurija Levičnika. V nekaj minutah je povedal vse.

Pomembne novosti: prikolice bodo v letošnji proizvodnji prevladovali, saj jih bodo naredili za 400 milijonov dinarjev, avtomobilska proizvodnja bo manjša, ker se vedno niso odmrznjene cene. Za dostavne

avtomobile bodo kupcem pomagali s posojili.

In potem se je direktor razburil: „Imamo tako nesposobne pogoje pri kreditiranju izvoza, da smo na slabšem, kot smo bili pred dvema letoma. Zraven pa se hvalimo, da spodbujamo izvoz!“

Potem so deževala vprašanja, med njimi tudi tako: „Je avto luksuz?“ Levičnik: „Za našega delavca gotovo, saj ga pred inflacijo in ogrožanjem življenjskega standarda bra-

nimo tako, da smo zamrzili cene avtomobilov, dražimo pa kruh, mleko in meso!“

Ob koncu pa se besede o tem, da bodo v IMV po najboljših močeh pomagali pri ustaljevanju našega gospodarstva. Zato bodo letos proizvodnjo povečali za 25 odstotkov in ne za 50, kot je bilo v navadi prejšnjega leta, prav tako ne bo obsežnih investicij.“

J. SPLIČAL

INLES: 10 LET

Zvedeli smo, da bo predvidoma v juliju letos INLES v Ribnici slavil 10-letnico obstoja podjetja. Proslava bo v Ribnici, nanjo pa bodo povabljeni vsi člani delovnega kolektiva. Ob tej priložnosti bodo izročili priznanja oziroma nagrade vsem zaposlenim, ki so v podjetju deset let. Več o proslavi bomo poročali.

Kočevje: lep mesec mladosti

Kresovi, pohodi, tekmovanja, sprejemi

Tudi letošnji mesec mladosti bo kočevska mladina lepo praznovala. Na predvečer 1. maja bo zakurila kresova na Mestnem in Lovskem vrhu. 20. maja bodo organizirali taborniki v sodelovanju z občinsko konferenco ZM pohod na Mestni vrh, kjer bodo izvedli tudi kulturni program. Od 18. do 25. maja bo tradicionalno tekmovanje mladinskih ekip v malem nogometu. Najboljša ekipa bo prejela prehodni pokal občinske konference ZM. Od 25. do 31. maja pa bo šahovsko tekmovanje med mladinskimi aktivisti.

V tem mesecu bodo še nekatere druge prireditve, za katere pa še niso znani točni datumi. Tako bo med 14. in 18. majem pritekla v Kočevje zvezna štafeta s pozdravi za predsednika Tita. Imenovan je že posebni mladinski odbor, ki bo v sodelovanju s SZDL in ZZB organiziral sprejem štafete.

Mladinsko vodstvo in vodstva šol pa bodo uskladili še datume za sprejem pionirjev v mladinsko organizacijo. Ti sprejemi bodo do 25. maja. J. P.

Na Dolenjskem manj pritožb

Največ pritožb iz stanovanjskega področja – Za enotnejšo politiko reševanja pritožb

V Novem mestu so se v ponedeljek dopoldne sešli predsedniki in tajniki komisij za vloge in pritožbe iz devetih dolenskih in posavskih občin na posvetovanje o enotnejši politiki reševanja pritožbene problematike in o uspešnejšem sodelovanju med občinskimi in republiškimi pritožbenimi organi. Tudi na tem območju ugotavljajo, da se skupno število vlog in pritožb, ki jih občani in organizacije naslavljajo na razne pritožbene organe izven rednega upravnega ali sodnega postopka, zadnja leta zmanjšuje. Prav tako se tudi pritožbena problematika ni bistveno spremenila. Še vedno prevladujejo vloge in pritožbe iz stanovanjskega in socialnopravnega področja ter gospodarsko-financijske in premoženjskopravne zadeve, medtem ko močno upadajo pritožbe iz delovnega razmerja, kar pripisujejo večji in učinkovitejši pomoči pravnih posvetovalnic, ki so jih za svoje člane odprli občinski sindikalni sveti.

na počasno delovanje sodišč, ki v posameznih primerih otežujejo hitreje reševanje spornih zadev, in na potrebo po večjem sodelovanju občinskih komisij za vloge in pritožbe s komisijami za družbeno nadzorstvo.

R. Š.

Prvi jurčki!

V torek opoldne nam je Franc Kostrevec z Rateža prinesel v uredništvo prve tri letošnje jurčke: dva sta bila res bolj majhna, tretji pa je tehtal 170 gramov, visok je bil 11 cm, ponašal pa se je tudi s trdim klobukom, širokim 10 cm. Kostrevec, ki sicer dela pri Kremenu na Ratežu, je našel jurčke 17. aprila na planjavi na Bukovem hribu, kjer je spravljal les.

Se obeta torej dobro leto za gobe?



Šah: kje so Dolenjci?

V nedeljo, 16. aprila, je bilo v Zagorju hitropotezno šahovsko prvenstvo Slovenije za posameznike. Zmagal je Zupančič iz Maribora, Dolenjci pa so se uvrstili tako: 4. Podkornik (Kočevje), 9. Komelj (N. m.), 10. Rakovič in 14. Cuk, oba iz Kočevja. Nastopilo je 35 šahistov. – V Mariboru je bilo 16. aprila člansko šahovsko hitropotezno prvenstvo. Zmagal je Musil (Maribor). Osterman iz Kočevja pa je bil tretji.

VREME

V preteklih dneh je prevladovalo precej oblačno in deževno vreme. Dnevne temperature so bile blizu normalnih vrednosti za ta letni čas.

Tudi v naslednjih dneh bo še nestalno vreme, vendar bo padavin vedno manj in proti koncu tedna bo vmes tudi nekaj sončnega vremena.

Temperature se bistveno ne bodo spremenile.



NAJHUŠJI TRENUJKI SO MIMO – Kupola padala se je z glasnim pokom odprla in padalec si že prizadeva, da bi pristal čim bliže predpisani točki. Preberite reportažo z letališča na sedmi strani!



MOST VZDIHLJAJEV – Leseni most pri gradu Otočec je v torek dopoldne stokal pod pritiskom vode, ki je že segla pod rob vozišča; če ne bo nehala deževati, se bo razlila čez most (Foto: S. Dokl).



Takole je, kadar so Slaki doma: tukajle so jo užgali prav po domače pred Cvelbarjevo zidanico na novomeški Trški gori. (Foto: Vivod – Fajon) Kako pa kadar so v Avstraliji – na 12. strani!

Kmetje še niso polnoletni?

Dvomljev referendum – Kavelj in povodec za kmete? – Zaupanja ne moremo vsiliti!

Zapleti v republiški skupščini ob rojstvu novega zakona o združevanju kmetov in v obratih za kooperacijo pri drugih delovnih organizacijah zbujajo sum, da se za lepo zvenceni besedami o enakopravnosti kmetov in njihovem samoupravljanju nekaj skriva. Zakaj naj bi se poslanci sicer toliko in tako dolgo pričakali, kako naj se glasi 30. člen tega zakona? Ali je nekaj besed lahko tako pomembnih, če gre za res poštene odnose?

Gospodarski zbor se je na seji, ki je bila pred tedni, odločil za besedilo, da bo obrat za kooperacijo pravna oseba, če bo tako določeno s samoupravnim sporazumom o združevanju; če se ne bi mogli sporazumeti, pa bodo odločili z referendumom. Republiški zbor pa je s svojim dopolnilom tak predlog spremenil, in sicer da bo obrat za kooperacijo pravna oseba, če sam ne odloči drugače. To je treba uskladiti. Ali eden izmed zborov spremeni svojo različico besedila ali poiščeta zlato sredino. Pa ne gre lahko. Republiški zbor je na naslednji seji vztrajal pri svojem in izvolil tričlansko komisijo, ki naj bi poskrbela za uskladitev.

Preprosti, pošteni kmetje niso niti opazili razlike, ki je povzročila v republiški skupš-

ni napete razprave. Po obeh besedilih je obrat za kooperacijo lahko pravna oseba s svojim žiro računom in vsemi pravicami temeljne organizacije združenega dela, le da se po enem lahko pride do tega cilja z leve, po drugem pa z desne strani. A kaj vidijo v tem poslanci, da se nočejo ali ne morejo sporazumeti?

Odgovor – sicer ne popoln – lahko najdemo v objavi kmetijskega poslovnega združenja v Ljubljani, ko omenja to vprašanje. Člani izvršnega odbora in zastopniki kmetijskih kombinatov so „opozorili na negativne posledice, če bi se obrat za kooperacijo kmetijskih kombinatov organizirali kot samostojne pravne osebe. Menijo, da pomeni organiziranje obrata za kooperacijo kot samostojne pravne osebe dezintegracijo kmetijskih kombinatov in družbenih kmetijskih posestev...“

Ali je potreben natančnejši odgovor? Kmetijski kombinati so sicer „podpirali željo, da obrat za kooperacijo pridobijo čim večje pravice in samostojnosti glede odločanja in razpolaganja z dohodkom...“

Gotovo pa ne vse pravice, sicer v zakonu ne bi bil potreben



Nekje v Vietnamu: topništvo osvobodilnih sil v akciji med boji južno od demilitarizirane cone. Topniški je sovjetske proizvodnje, eden izmed stotin, ki jih, po ameriških trditvah, uporabljajo redni severnovietnamske enote v boju s saigonskimi in ameriški četami v Južnem Vietnamu. Američani doslej v tej ofenzivi še niso uporabili svojih kopenskih enot, ki jih je ostalo samo še nekaj manj kot 80.000. Izmed teh je borbenih enot samo 7000, ostalo pa so zaledne in specialne enote (letalstvo, radarska moštva itd.).

TELEGRAMI

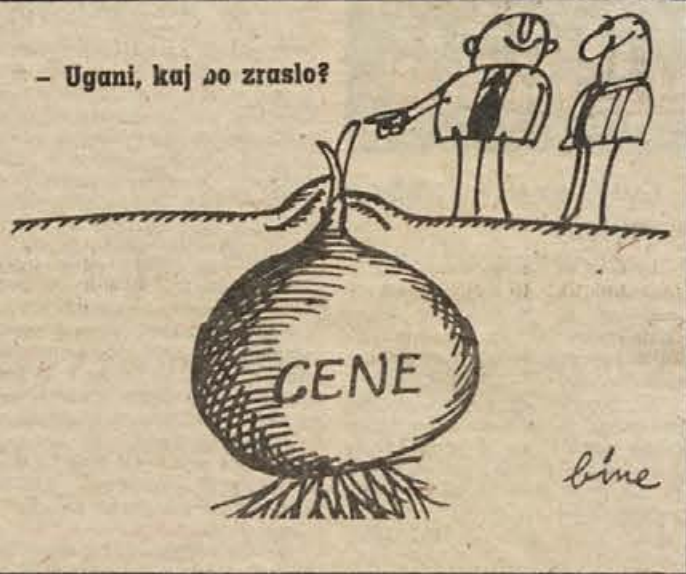
BELJAK – Včeraj se je v Beljaku na Koroškem začel redni kongres avstrijske vladajoče socialistične stranke. Kongres bo izdelal novo ideološko osnovo stranke po volitvi zmagi pred petimi leti.

KAIRO – Egiptovski predsednik El Sadat je sinoči izjavil, da je dal Egipt SZ vojaške olajšave „ki koristijo našim interesom“. Zanimal pa je trditve, da so na egiptovskem ozemlju sovjetska vojaška oporišča.

Hkrati pa so v Avstraliji odkrili nekaj čisto drugega: da bi namreč kmalu prodali neko sliko, ki naj bi bila delo znanega španskega slikarja Goye za veljansko vsoto 400.000 dolarjev, pa se je izkazalo, da jo je nastal nekdo drug, ki ima bistveno manjšo ceno. Da pa bi bila stvar še bolj nenavadna, je slika označena za original znana londonska firma za prodajo umetnin Christie's, ki uživa svetovni sloves... ampak vsak se (očitno) lahko enkrat zmoti...

Toda če se je zmotilo ugledno londonsko podjetje, se nov stroj-robot, ki so ga izumili v Združenih državah Amerike, zanesljivo ne bo! Tako vsaj trdijo njegovi konstruktorji. In kaj bo delal ta novi robot? Neč drugače kot govoril, kar se doslej še ni posrečilo (vsaj zadovoljivo ne) nobenemu stroju... imenitna ideja za tiste predstavnice ženskega spola, ki rade veliko klepetajo, pa nimajo s kom...

– Ugani, kaj so zraslo?



tedenski zunanjepolitični pregled

Zgodilo se je tisto, kar je bil še pred desetimi dnevi le malo kdo pripravil verjeti: ameriško letalstvo je bombardiralo Hanoi in Haifong, glavno mesto in najvažnejše pristanišče Severnega Vietnama. Ameriški bombniki so bili zadnjič nad tema mestoma leta 1968. To je kajpak vneslo v vietnamsko vojno v tem trenutku povsem nove razsežnosti in dileme. Richard Nixon se je odločil za tak korak kot odgovor na invazijo s severa, kot ameriški vojaški krogi označujejo zadnjo ofenzivo narodnoosvojitelskih sil. Bombardiranje Hanoia in Haifonga je vsekakor ukrep, ki ima zelo malo zveze z neposredno taktično situacijo na fronti. To je bolj strateški in predvsem politični udarec – če je kakšno bombardiranje sploh lahko politično. Nixon želi s točo bomba na Hanoi v najbolj možni otipljivi obliki povedati, da bodo Združene države Amerike, ki se sicer umikajo iz Vietnama, v vsakem primeru na silo odgovorile s silo. Teza, ki jo zagovarja Washington, je, da je Severni Vietnam nenadoma začel doslej najbolj skrbno pripravljeno ofenzivo z veliko množico sovjetskih tankov, raket in drugim modernim orožjem v trenutku, ko se ameriške sile po vnaprej določenem načrtu umikajo iz dežele. Ker so torej severnovietnamske enote vdrele v Južni Vietnam, mora narod severno od demilitarizirane cone sprejeti nase tudi posledice. Te posledice pa so med drugim tudi stotine ton eksploziva, ki jim ga spuščajo na glave ameriška letala. Zelo strnjeno rečeno: ker so s severa napadli na jug, jim jug z ameriško pomočjo vrača udarec. S tega mesta je povsem nemogoče pobijati ali potrjevati trditve, da se trenutno v Južnem Vietnamu res (ali pa ne) nahaja 50.000 (po ameriških trditvah) pripadnikov rednih severnovietnamskih čet, ki jim enote osvobodilne fronte pravzaprav le pomagajo. Možno je samo sklepati, da sovjetskih tankov in topov, ki jih med sedanjo ofenzivo zares množično uporabljajo, nikakor niso izdelali južnovietnamski partizani in da je torej do neke vrste „vmešavanja“ s severa res prišlo – toda to vsekakor odpira tudi razpravo o vzrokih za to, pri čemer je prisotnost Američanov eden izmed poglavitnih. Toda ne glede na to, kdo se res bojuje v Južnem Vietnamu na strani osvobodilnih enot, je mogoče ugotoviti, da se Nixon vpleta v neko igro, ki lahko postane zanj ne samo nevarna, marveč tudi usodna. Na dlani je namreč, da Sovjeti nikakor ne morajo mirno gledati tako množične letalske napade na severnovietnamsko prestolnico in da utegnejo storiti to ali ono, da na te napade odgovorijo. Kaj in kako – je seveda prepuščeno njim. Ena izmed množice možnosti inčine je tudi, da odpovedo

**BOMBE
NA HANOI**

na indokitajskem potoku. To bil Nixonov predhodnik Lyndon Johnson, ki je prav zaradi Vietnama moral dati slovo v novni kandidaturi za predsednika. Njegovo slovo z ameriške politične scene je bila očitna posledica neuspešnega skovanja v Vietnamu. Tedaj bilo to jasno vsem in zdelo se je, da bo njegov naslednik vsekakor moral upoštevati Nixon je bil dovolj premisljen politik, da je spoznal neskončno je pokopala njegova predhodnika – toda njegove odločitve kakor da zanikajo take trditve. Bombardiranje Severnega Vietnama, ki je sicer zvalo množico protestov skoraj vseh koncilov sveta, pomeni nevarno razširitev vojne v Vietnamu – in nevarno zlasti za tistega, ki se je zanj odločil, torej za Richarda Nixona. V tem trenutku se ni čisto jasno, kaj bo ukrenila Moskva in manj, kaj bo storil Peking, dva zaveznika bombardiranega Vietnama. Moskva vsekakor lahko marsikaj, predvsem pa, kot se že omenili, nekaj v zvezi s skrajšanim obiskom ameriškega predsednika. Prav tako ni jasno, kaj se bo zgodilo s pariskimi četvernimi pogajanjimi o Vietnami, ki so jih Američani pustili zato, ker so, po njihovih trditvah, enote severnovietnamske armade začele ofenzivo na Južni Vietnam. Hanoi je pozval Američane, naj pridejo na nadaljevanje pogajanj in pri tem postavil dva pogoj: takojšnjo prekinitev bombardiranja in omejitev vojaških voril na to ponudbo.

TELEGRAMI

WASHINGTON – Ameriški da je potrdila, da bo predsednik Nixon 31. maja in 1. junija letno obiskal Poljsko po končanem obisku v SZ.

BILBAO – Španska policija je v Bilbau aretirala 55 študentov medicine, obtoženih, da so ustanovili nezakonito organizacijo.

NAKARA – Turški premier Nihat Erim je včeraj odstopil. Predsednik republike Sunai je začel imenovati na njegovo mesto obrambnega ministra Ferita Melana.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

V minulem tednu dni smo že spet lahko opazili precej razgibano notranje – politično in gospodarsko dejavnost po vseh organih, ki se posebej posvečajo tej problematiki – pravimo spet, kajti v zadnjem obdobju je to dejavnost nekolikanj zavrla epidemija črnih koz (za katero lahko sedaj trdimo, da se je podela), ki je pač prepredila razna srečanja in sestanke na najvišji ravni. Tako sta se sredi prejšnjega tedna (preteklo sredo) na skupni seji na Brionih sestali **OBE NAJVIŠJI PREDSEDSTVI** v državi, se pravi predsedstvo SFRJ in ZKJ, ki sta imeli na dnevnem redu obravnavo nekaterih sedanjih najaktualnejših vprašanj.

Na skupni seji obeh predsedstev, ki jo je vodil predsednik Tito, so obravnavali sedanja **GIBANJA V MEDNARODNIH ODNOSIH** ter mednarodni položaj naše države. Ob tem so tudi določili smernice za nadaljnjo mednarodno aktivnost Jugoslavije ter smernice za dejavnost naših vodilnih družbeno-političnih organizacij. Ob tem lahko zapišemo nedvomno ugotovitev obeh predsedstev, da v sedanjem obdobju globokih svetovnih sprememb (tako v gospodarskem kot v družbeno-političnem pogledu) pomeni **NEODVISNOST IN NEUVRŠČENOST** Jugoslavije pomemben dejavnik svetovne stabilnosti in miru v svetu. Predsedvi sta ob tem izrazili tudi zaskrbljenost zaradi zaostrovanja stanja v Sredozemlju – kar pomeni nevarnost za neodvisnost in vamost dežel tega območja, posebno v vzhodnem delu Sredozemlja.

Isti dan je bila na Brionih pod predsedstvom Tita tudi 31. seja predsedstva ZKJ – na kateri so predvsem razpravljali o uresničevanju že doslej sprejetih sklepov glede **RAZVOJA NAŠEGA KMETIJSTVA**. Sklenili so, da bo treba sprejeti medrepubliški sporazum o skupni dolgoročni politiki za kmetijsko-industrijsko področje, in še letos bo treba doseči sporazum o **TEMELJNIH**

DOLGOROČNIH REŠITVAH v gospodarskem sistemu in gospodarski politiki glede na področje kmetijstva.

Iz zveznih organov že prihajajo napovedi o bližnji delni sprostitvi cen – saj bo po vesteh iz zveznega sekretariata za gospodarstvo zvezni izvršni svet še ta mesec sprejel predloge in stališča pristojnih služb glede izvajanja temeljnih načel, po katerih naj bi

Bliža se odmrznitev

se v prihodnje oblikovale cene. Ker lahko pričakujemo, da bo novi zakon o **DRUŽBENEM NADZORSTVU NAD CENAMI** sprejet že do konca aprila, se bodo torej določeni popravki sedaj zamrznjenih cen lahko začeli že v maju. Spočetka (ob lanskoletni zamrznitvi) je bil sicer napovedani rok za ureditev tržnih vprašanj glede cen precej krajši – vsega tega obsežnega področja pa ZIS kajpak ni mogel urediti v tako kratkem času in si je zato zatekel s podaljševanjem zamrznitve pridobil nekaj dragocenejšega odloga. Seveda sedaj še ne moremo reči, če je zvezni vladi njen ekonomski manever v celoti uspel – drži pa eno, namreč da določene znake stabilizacije in tržne urejenosti v našem gospodarstvu vendarle začnemo opaziti. Upajmo, da se bodo tudi nadaljnja dogajanja odvijala v tem smislu, čeprav so pritiski gospodarstva (in nekateri tudi povsem upravičeni) zelo močni. Zahteve po ureditvi in ustreznih spremembah celotnega našega **GOSPODARSKEGA SISTEMA** so sedaj otipljivejše kot kdajkoli doslej – in ureditev tržnega mehanizma cen je ob tem vsekakor eno ključnih vprašanj.

Zvezni izvršni svet je prejšnji teden (v četrtek) gornje napovedi o bližnjem uresničevanju naše začrtane gospodarske politike

tudi potrdil – ko je odobril vrsto predlaganih novih gospodarskih predpisov, ki pomenijo del tako imenovane druge faze **UKREPOV PROTI NELIKVIDNOSTI** oziroma ukrepov za odstranjevanje njenih vzrokov. Gre za vrsto novih zakonov, ki utegnejo imeti v celotnem gospodarstvu zelo dalekosežne posledice (saj so nekateri med njimi izrazito radikalni v primerjavi s sedanjimi predpisi o poslovanju itd.), pa jih bo zategadelj tudi vse prej kot lahko uveljaviti, saj bodo nekateri za posameznike tudi hudo boleči.

Med temi zakoni je npr. novi zakon o rezervnih sredstvih podjetij, pa zakon o sanaciji delovnih organizacij, zakon o obvezni zagotovitvi trajnih obratnih sredstev in še in še – skratka, cela vrsta zakonov, ki utegnejo korenito preoblikovati celotno poslovanje naše ekonomike. In to je tudi njihov namen: zagotoviti našemu gospodarstvu stabilnejše **POSLOVNE TEMELJE**. Z uvajanjem novih (ostrejših) načel v naši ekonomiki bodo nedvomno še precejšnje težave – saj so npr. prav kmetiji glede tega že sporočili (prek poslovnega združenja kmetijsko-industrijskih kombinatov Jugoslavije), da si kombinati pričou nize akumulativnosti pač nikakor ne bodo mogli zagotoviti tolikšnih **TRAJNIH OBRATNIH SREDSTEV**, kot bo to predvideno v novem zakonu.

Ta ponedeljek je bil na obisku v Pulju predsednik Tito, ki je ob tej priložnosti na kratko spregovoril; omenil je težave, ki se v njih nahajamo – ne samo ekonomske ampak tudi politične težave – vendar te težave niso tolikšne, je poudaril, da jih ne bi mogli rešiti s skupnimi naporami. „Nekateri čakajo, da mene ne bo več,“ je dejal predsednik Tito, „da bo potem naša skupnost že zelo trdna v svojih temeljih. To so **SADOVI NAŠIH SKUPNIH NAPOROV**, saj smo se vsi trudili, da bi bila naša skupnost vse trdnjša in lepša, da bi ostala za vzor – kot je bila med vojno in po vojni!“

Prejšnjo soboto je bil narejen tudi korak bliže k graditvi naše avtomobilske ceste od Maribora do meje z Italijo (cesto, ki jo sedaj na odseku Vrhnika-Postojna že pospešno gradimo). Zvezni sekretar za finance Janko Smole je podpisal pogodbo o tistem delu posojila iz Mednarodne banke za obnovo in razvoj, ki je namenjen za graditev cestnih odsekov **POSTOJNA-RAZDRTO** in **HOČE-LEVEČ**. Hkrati so ob tem tudi podpisali pogodbo za posojilo za izgradnjo turističnega središča **BERNARDIN** ob piranski obali.



V konstrukcijskem oddelku semiške tovarne kondenzatorjev. Podjetje je v napredek in modernizacijo vlagalo vsako leto poprečno 3,5 milijona dinarjev in uspešno raslo. Devalvacija je Iskro tako prizadela, da vlaganj letos ne bo. Pomeni to nazadovanje? (Foto: R. Bačer)

Vsako leto imajo v Sentjemeju pet sejmov; spomladanski je vsakega 12. aprila. Tokrat kupci in prodajalci niso imeli sreče, saj je ves dan deževalo, zato je bil promet pri stojnicah bolj slab. Največ kupcev je bilo pri stojnicah s suho robo, ki so bile dobro založene. (Foto: S. Dokl)

SEVNICA-REKONSTRUKCIJA STILLESA: Poleg nove proizvodne dvorane in preureditvenih del za tapetniško delavnico nastaja še hangar za skladišče in prizrevalnico lesa. Poleg lastnega denarja so morali najeti posojila z izredno kratkimi odplačilnimi roki. (Foto: Železnik)

Takole so delavci iz tovarne papirja v Krškem prejšnji terek reševali bale papirja iz nekaj metrov globokega jarka pod cesto Krško-Brežice v Spodnji Libni. Na tovarnjaku, ki se je večer prej prevrnil, je bilo 23 ton časopisnega papirja. (Foto: Jožica Teppey)

Kako drago?

Čeprav ni bilo dosti novega, so si obiskovalci na sejm avtomobilov v Beogradu z zanimanjem ogledovali bleščeče avtomobile in ugibali, kakšne bodo njihove cene.

Glede cen njihova radovednost ni bila potolažena, ker so te ostale v hladilniku. Nihče ne ve povedati, kako dragi bodo avtomobili takrat, ko bodo cene odmrznjene. Vsekakor bodo za poprečen jugoslovanski žep zvečine predragi.

Obiskovalec je celo komentiral: „Tako dragi, da bi se jih niti najhujša oblika črnih koz ne prijel!“

Sejmišča

BREŽICE - Na sobotni sejem so pripeljali 617 mlajših in 32 starejših prašičev. Prodali so 609 živali. Za starejše so zahtevali po 9 dinarjev za kg žive teže, za mlajše pa po 18 dinarjev.

NOVO MESTO - Na ponedeljkovem sejmju je bilo na prodaj 154 mlajših in 37 starejših prašičev. Prodali so jih 319, kupci pa so morali za mlajše odšteti 250 do 332 dinarjev, za starejše pa 330 do 440 dinarjev. Zaradi slabega vremena je bil promet srednje živahen, cene pa so bile višje kot na prejšnjem sejmju.

VESELA GORA - V četrtek, 27. aprila, bo na Veseli gori pri Sentrupertu živalski sejem za konje in govede ter kramarski sejem. Prodajali bodo tudi semena ter kovaške in lesene izdelke. Za postrežbo bodo skrbeli v gostilni Turističnega društva.

Kmetijski nasveti

Krvava griža piščancev

Kmalu bo začivalo okoli kmečkih dvorišč in kmalu bo to čivkanje prineslo tudi razočaranje. Namesto da bi se mladež lepo razvijala, bodo nekateri piščanci začeli hirati, počepati po kotih, dremati, vse manj jesti, postajali bodo vse bolj kilavi in nazadnje bodo poginili. Rejci se bodo spet srečevali z boleznijo, krvavo grižo imenovano, ki na kmečkih dvoriščih sicer še ne naredi toliko škode kot v velikih obratih s tisoč piščanci.

Krvava griža, ki se strokovno imenuje kokcidioza, je nevarna bolezen piščancev, ki jo prenašajo tudi odrasle živali. Ob vlažnih, vročih poletjih je njena „žetev“ med piščanci večja kot običajno, ker take razmere spodbujajo razvoj zajedalca. Zato je v tem času treba biti še posebej pazljiv in posredovati takoj, ko se pojavijo prva obolenja živali.

Pri malokateri bolezni velja tako dobesedno kot pri tej, da je bolje preprečevati kot zdraviti. Preprečevati pa pomeni predvsem skrbeti za red in čistočo v kurnicah, za redno nastiljanje, razkuževanje, zračenje in za primerno toploto. Krmilniki in napajalniki ne smejo biti onesnaženi z iztrebki, saj so v njih povzročitelji griže, če gre za iztebke bolnih živali. Ljudje, ki delajo pri bolnih piščancih, se morajo preoblačiti, razkuževati in redno umivati, sicer sami razširjajo bolezen.

Za varstvo pred boleznijo, ki lahko uniči perutninarstvo ali občutno zmanjša njegovo donosnost, skrbijo po svoje že tudi tovarne močnih krmil. Te vmešajo med krmila tako imenovane kokcidostatike, snovi, ki v živalih utrjujejo odpornost proti bolezni. Ta sredstva morajo biti med krmili zelo dobro premešana.

Če se je bolezen že pojavila, jo zdravimo s sulfonamidi, ki jih dajemo nekaj dni v hrano ali vodo. Priporočajo sulfadimidin in amprolicum. Važno je vedeti, da je ob zdravljenju najbolje dati piščancem nekaj časa samo vodo z zdravilom. Inž. M. L.

Zapostavljena vzgoja mladine

„V pehanju za tem, da bi mladino čimveč naučili, učiteljem zmanjka časa za vzgojo in tako nam uhajajo iz rok celi



Premalo časa za vzgojo?

rodovi,“ smo slišali minuli teden na posvetovanju v Krškem, ki ga je sklical medobčinski svet ZK Posavje.

Zakaj je tako? Zato, ker so zahteve po izobraževanju na vseh šolah daleč pred vzgojnimi zahtevami, merila uspešnosti pa spodbujajo tak način učiteljevega dela še naprej. Mnogi ocenjujejo šolo z odstotki učnega uspeha. Učitelji se trudijo, da bi jih izboljšali. V tem ni nič narobe, toda na račun časovne stiske izpušijo nekaj vzgoje. Otroci višjih razredov so v šoli po šest ali sedem ur, komaj še sprejmejo dodatno pomoč. Delovni teden je skrčen na pet

dni, zato je urnik bolj natrpan s količino, otroci pa so prikrajšani za vzgojo.

Ko smo že v obdobju akcijskih programov, bi morali po mnenju komunistov prosvetnih delavcev sestaviti tak program tudi za področje vzgoje in izobraževanja in pravilno ovrednotiti njun odnos v šolskem delu.

In še na nekaj opozarjajo šolniki, na zapostavljanje velikega dela mladine z nerazvitih območij. Kar pogledamo, kje imajo denar za financiranje B-programa in kje ostanejo praznih rok. Vse to so torej naloge, katerih ne bi smeli spustiti iz rok v obdobju, ki je pred nami.

J. TEPPEY



Čakamo na podražitev!

IMV

Beograjski avtomobilski sejem je za Jugoslovane nekako tradicionalno preverjanje novosti, ki si jih lahko v naslednjem letu obetamo. Medtem ko so se lani izkazali tako v IMV kot v Zastavi - z dvema nacionalnima voziloma, je letos novosti malo.

Industrija motornih vozil je napovedala, da se bo odločneje vrgla v borbo na konvertibilnem zahodnem tržišču, kjer se bo skušala kot izdelovalec priklole postaviti celo na prvo mesto. To naj bi pomagala tudi belgijska tovarna za montažo, od katere si veliko obetajo.

Toda: priklole potujejo na zahod in Jugoslovani jih kupujejo v izredno majhnih količinah. Kaj pa za domačega kupca? Sejem ni rešil uganke, ker ostajajo cene še naprej zamrznjene. Zato so Novomeščani potrdili samo to, da bodo poslali avtomobile tistim, ki so jih z devizami plačali lani, zdaj pa vplačili ne sprejemajo.

In obeti? Na veliki beli tabli je z modrimi črkami pisalo: austin, morris, mg, triumph, rover, jaguar, leyland in IMV special. Ugibati velja, kaj bodo delali in kaj bo mogoče kupiti v konsignaciji. Takih, ki bi si lahko privoščili 4,2-litrskega jaguarja, vrednega okroglo 40 starih milijonov, bo najbrž malo. Razstavljen je pa bil!

Kot bi rekel Jurij Levičnik: „Počakati bo treba na sistemske rešitve.“ Po domače: na podražitve. Potem bo glede avtomobilov zadeva mnogo bolj jasna.

Nevarno

Bogomir Štefanič, občinski veterinarski inšpektor Kočevje: „Anti-



Bogomir Štefanič

biotiki v hrani - zlasti pogostni so v mleku in maslu - povzročajo lahko velike težave.

Ljudem, ki uživajo hrano, v kateri so antibiotiki, to zdravilo ne pomaga več, ker so se bacili v človeškem telesu navadili na antibiotike. Tako zapravljamo uporabnost tega sicer zelo dobrega zdravila.

Antibiotike uporabljajo zasebni in družbeni živinorejci za zdravljenje vnetja vimeni krav. Pet dni po zadnji dozi (injekciji) antibiotika mleko zdravljene krave ne sme v prodajo. Žal pa ga nekateri iz neznanja, malomarnosti ali zaradi koristi le prodajajo.

Zaradi zaščite ljudskega zdravja je nujno potrebno okrepiti nadzor nad odkupljenim družbenim in zasebnim mlekom. Tiste, ki prodajajo tako mleko, pa je treba ostro kaznovati, saj ogrožajo zdravje občanov.

Posebno škodljivo delujejo na človeka tudi herbicidi in druge kemikalije, ki se vežejo na meso in maščobo in se izločajo tudi z mlekom.

Nekatere države so že prepovedale nekatere, najbolj nevarne herbicide, pri nas pa se ne, čeprav so raziskave pokazale, da je meso in mleko ponekod tako polno kemikalij, da je zelo nevarno zdravju.

Naša inšpekcija lovi in odkriva, kje je v živilih preveč kemikalij, namesto da bi z zakonom oziroma predpisi prepovedala uporabo najbolj nevarnih preparatov. Dogaja pa se celo, da zvezna inšpekcija dovolj prodajo uvoženega masla, ki vsebuje več kemikalij, kot bi jih po naših predpisih lahko.

Na področju varstva ljudskega zdravja torej včasih le imamo predpise, žal pa jih ne upoštevamo vedno.“

J. P.



Prilavnik

Pripravniki

Zakonska ureditev statusa pripravnika, ki je bila sprejeta pred leti, je imela več namenov. Gotovo je bil eden glavnih namenov tega, da je vprašanje pripravnštva načel zakon, večji red v tej pomembni obliki delovnega uvajanja bodočih strokovnjakov. Želeli smo gospodarstvo

in družbene dejavnosti spodbuditi k dolgoročni skrbi za nove strokovnjake ter jih hkrati spodbuditi, da bi mlade strokovnjake v delovnih organizacijah pravilno sprejemali in že od vsega začetka racionalno uporabljali. Zakon določa, kaj vse mora delovna organizacija urediti, da bo pridobila tiste ugodnosti, ki jih nudi namestitve pripravnika. Olajšave pri dajevah za pripravnike so namreč neke vrste materialna spodbuda.

Resnici na ljubo moramo priznati, da o novih, mladih strokovnjakih do zakona o pripravnikih, razen v večjih delovnih organizacijah, nismo kaj prida razmišljali. V večini primerov smo jih pustili, da so se učili sami plavati v globoki vodi.

Kot nas je zakonska ureditev pripravništva gotovo spodbudila h globljemu razmišljanju o pripravnikih, ki povsod kaže dobre sadove, tako smo hkrati povsod uporabili določilo, ki zagotavlja pripravnikom nižji osebni dohodek. V večini primerov so mladi strokovnjaki pri nas prizadeji zdaj tako, da je njihov začetni dohodek nižji kot je bil prej, ko so se o nastopu službe in o pogojih, lahko bi rekli, „svobodno“ pogajali. To določilo je povsod dosledno upoštevano, precej manj doslednosti pa je pri uresničevanju drugih določil zakona, ki se tičejo uvajanja pripravnikov, skrajšanega pripravniškega staža in drugega. Olajšav pri dajevah za pripravnike pa se kljub temu ne odrekamo.

M. J.



Lepe so možnosti

Fazanerija

O raznih možnostih, da bi Bela krajina dobila fazanerijo, je bil že pred leti govor, toda zamislili so padle v vodo. Zdaj gre za nov načrt, po katerem bi na Tropinku pri Gradcu uredili vzrejalnice za fazane, s čimer bi se belokranjski lovci vključili v turistično gospodarstvo. Tako dejavnost zdaj najbolj pogrešajo.

Gozdno gospodarstvo je zemljišče že dodelilo, zdaj lovske družine zbirajo denar, ker računajo na 100.000 din investicij. Lovska zveza Bele krajine bo primaknila 30.000 din iz svojih sredstev, dobrih 30.000 din nameravajo zbrati lovske družine iz obeh občin, za 35.000 din pa bo lovska družina Gradac prosila posojila pri banki.

Če bo iz teh prizadevanj več sadov kot iz prejšnjih, potem bo gradška fazanerija že v letošnjem letu zaživela. Za Gradac sam bi to pomenilo prekinitev sedanjega mrtvila in začetek turizma. Z drugimi besedami: Gradac bi v tem primeru čez nekaj let zrasel, verjetno bi se pa tudi za preureditev gradu v turistične namene laže našla možnost.

credno je zapisati...

V Beogradu so v soboto odprli enajsti salon avtomobilov, osmo povojno prireditelje te vrste pri nas. Zaradi hitre rasti avtomobilizma je za sejem vedno veliko zanimanja. Zanimivo je namreč, da je bilo 1965 v Jugoslaviji 280.477 motornih vozil, letos pa jih je že 1.056.137.

Avtomobili

Medtem ko je bilo pred sedmimi leti na vsakih 70 prebivalcev eno vozilo, se zdaj vozi že vsak 19 prebivalcev Jugoslavije. Potniških avtomobilov imamo že blizu 900.000.

Jugoslovanska avtomobilska industrija je brzkone tako navdušena nad silnim zanimanjem Jugoslovancev za nakup avtomobila, da načrtuje množico novih tovarn, ki naj bi sestavljale najrazličnejše tipe vozil.

Hkrati pa menda ni nikogar, ki bi najprej dobro preučil trg in pregledal, kakšne so možnosti za prodajo teh izdelkov. Kmalu bodo morali miniti časi, ko bo Crvena zastava s svojimi partnerji zaščiten pred vsemi konkurenčnimi firmami, in kmalu bomo tudi pri nas morali sprejeti vsaj nekaj konkurenčne bitke. Takrat pa naši proizvajalci gotovo ne bodo imeli dovolj sapa, ker so njihovi avtomobili odlično predragi, dobavni roki pa samo za občane z najboljšimi živci.

Kdor ne verjame tem ugotovitvam, naj si ogleda sejem v Beogradu: 321 podjetij, med katerimi je 178 jugoslovanskih, razstavlja v vseh dvoranah sejma. Avtomobili so na ogled vsepovsod, a med njimi so le redki dosegljivi poprečnemu žepu. Se vedno ostaja dejstvo, da je potrebnih za nakup fička 15 poprečnih jugoslovanskih plač. O vsem drugem je mogoče samo sanjati - tudi zato, ker je večina avtomobilov postavljena samo na ogled, kupiti pa jih ni mogoče.

Kdor se sprehoji po dvoranah, odhaja z glavobolom, ko se spomni na naše dobavne roke, na obvezna vplačila v devizah (kaj ni naša valuta dinar?) in na nove podražitve, ki se obetajo. Avto je zares pri nas zelo cenjen - luksuz!

UJV IN SDK: USPEŠNEJŠI PRI ODKRIVANJU

CELJE:

IGOR LOTRIČ, vršilec dolžnosti načelnika uprave javne varnosti v Celju:

1.

UJV Celje zajema 11 občin, med njimi tudi sevnško, krško in brežiško. Prejšnja leta smo na vsem območju uprave obravnavali 4000 do 4300 kaznivih dejanj. Tu mislim na delo delavcev uprave in delavcev postaje milice, niso pa všteta kazniva dejanja, storjena v prometu. Lani je bilo kaznivih dejanj že 4700, v posavskih občinah 838. V primerjavi z jugoslovanskim povprečjem je uspešnost odkrivanja kaznivih dejanj zelo dobra. Gospodarskih kaznivih dejanj odkrijemo na območju celjske uprave 350 do 400 na leto, na območju treh posavskih občin pa 90 do 120. Večino kaznivih dejanj odkrijejo naši delavci, le manjše število prijavijo podjetja. Delovne organizacije namreč prijavljajo le navadne oblike tatvin in vlomov, manj pa gospodarske delikte ali bolj zapletene primere.

2.

Vodstva podjetij pomagajo pri odkrivanju gospodarskega kriminala navadno tako, da nam dajo na razpolago dokumentacijo in morebitno pomoč. Velikokrat pa moramo pritegniti k sodelovanju inšpekcijske službe in strokovnjake, da lahko raziščemo zamotane primere. Tako kazniva dejanja navadno niso vezana na eno listino, ampak na številne papirje, potrebno pa je tudi precej časa, da te primere raziščemo. Pri primanjkljajih in trgovinah često sumimo, da gre za nevestno poslovanje ali osebno okoriščenje.

3.

Zadnje mesece se še posebej trudimo pri odkrivanju gospodarskega kriminala. Naleteli smo na različne gospodarske prestopke in prekrške, ki smo jih v nadaljnji postopek prepuščali ustreznim inšpekcijskim službam. Začeli smo postopek proti nekaterim občanom, ki so močno bogateli, sumimo pa, da so prišli do premoženja z utajo družbenih obveznosti. Preverjanja so bila uspešna, saj smo ugotovili, da so nekateri utajili po 100.000 in celo po 300.000 dinarjev. Nekaj zadev smo že končali in jih odstopili tožilstvu, nekaj jih je še v postopku pri davčnih organih, ki bodo morali odmeriti stopnjo družbenih obveznosti in ugotoviti višino utajenih obveznosti, potem pa bo sprožen kazenski postopek. Ob trenutnem pomanjkanju poljedelskih strojev na našem trgu se je hudo razvila nedovoljena trgovina. Prekupčevalci izkonščajo trenutno pomanjkanje in prodajajo tudi stare stroje in s tem mastno zaslužijo. Obravnavali smo tudi več carinskih prekrškov: nekateri občani so bili žrtve prekupčevalcev s tovornimi in osebnimi avtomobili. Sumimo, da so bili nekateri avtomobili ukradeni v tujini, nekateri pa so bili uvoženi brez plačila carinskih dajatev, dokumentacija in številke na motornih vozilih pa so ponarejene.

Mimo odkrivanja kaznivih dejanj pa moramo odkrivati še vrsto dogodkov, pri katerih ne vemo, če so podani elementi kaznivih dejanj. To ugotovimo šele v postopku. Mislim na požare, delovne nezgode, samomore in podobno. Od skupno 500 takih dogodkov na celem območju odpade na Posavje ena četrтина.

LJUBLJANA:

JANEZ VINKLER, načelnik UJV Ljubljana:

1.

Po tretji seji konference ZKS naše politike do gospodarskega kriminala in s tem v zvezi do zadev, ki vodijo do neupravičenih socialnih razlik, ni bilo treba spreminjati. Vendar prav ta seja mobilizira tudi druge činitele, ki so doslej stali ob strani. Naša služba obdela in nato odstopi pristojnim organom okoli 500 do 600 ovadb na leto. Tak obseg dela nam omogoča sedanje število zaposlenih na naši upravi. Če bi imeli več zaposlenih, bi opravili gotovo še več dela. Prejemamo namreč neprimerno več prijav, kot jih lahko obdelamo. Vendar nismo mi edini, ki smo dolžni te zadeve reševati.

V zadnjem obdobju dobimo precej anonimnih informacij, ki zaslužijo našo pozornost in pozornost drugih. Anonimne prijave in prijave delovnih organizacij pa ne presegajo skupno 20 odstotkov vseh prijav.

2.

Ce sem dejal, da opažamo v zadnjem obdobju večjo pripravljenost državljanov, da sodelujejo pri odkrivanju kriminala – četudi so prijave najpogosteje anonimne – pa te pripravljenosti ne čutimo dovolj v delovnih organizacijah. Kontrole v podjetjih so žal v podrejenem položaju z ozirom na vodstvo podjetja. Tako te kontrole odkrivajo predvsem male „ribe“, večjih pa običajno ne.

Delovne organizacije pogosto rešujejo tudi večje nepravilnosti kar same, s sporazumno odpovedjo. Boje se namreč, da nepravilnosti ne bi prišle v javnost in da bi bil tako prizadet ugled podjetja. Tak „postopek“ pa ima to slabo stran, da se kriminalci selijo iz podjetja v podjetje.

Dogaja se tudi, da delovne organizacije sprejemajo na odgovorna delovna mesta, celo direktorska, ljudi, ki so kaznovani s prepovedjo opravljanja odgovornih funkcij. Delovne organizacije se pri sprejemanju ljudi na odgovorna mesta premalo poslužujejo evidence UJV. V sodobnem poslovnem svetu pa je tako informiranje o ljudeh že običaj.

Samozaščite je premalo: naša podjetja slabo hranijo dokumentacijo, slabo varujejo poslovno tajnost, običajno ne kontrolirajo, če je poslovni partner likviden, ni prave zaščite proti grabežu, premalo vednosti je pri poslovanju z „GG“ (grupa gradjana) podjetij itd.

V svoji 6-letni mandatni dobi nisem naletel, da bi posameznik ali ustanova direktno poizkušala ovirati delo naših ljudi. To pa ne pomeni, da se ne srečujemo z različnimi ovirami.

Primeri, da so bili nekateri bolj odgovorni ljudje iz gospodarstva v zadnjih letih predmet našega zanimanja, ne pomenijo kampanjske akcije zoper določeno vrsto ljudi, ampak le akcijo zoper tiste, ki si hočejo na nezakonit način pridobiti korist.

3.

Naša UJV pokriva 17 občin. Napori naše službe so usmerjeni na odkrivanje težjih primerov, teh pa je največ v Ljubljani, ki je gospodarsko središče. V kočevski in ribniški občini smo v prvih treh mesecih letos obravnavali iz gospodarskega območja le dve kaznivi dejanji, v istem obdobju lani pa pet. Težjih kaznivih dejanj v teh občinah ni bilo. Trenutno pa obdelujemo v obeh občinah nekaj zanimivih problemov, o katerih bomo lahko podrobneje spregovorili kasneje, ko bodo „dozoreli“.

V nadaljevanju naših reportaž o današnjem političnem trenutku smo po odgovorih sekretarjev komitejev občinskih konferenc ZK in po odgovorih načelnikov dolenskih davčnih uprav tokrat anketirali načelnike uprav javne varnosti in direktorje službe družbenega knjigovodstva.

Prosili smo jih za odgovore na tri vprašanja: 1. Štiri mesece je že minilo od pomembne tretje seje republiške konference Zveze komunistov, na kateri so spregovorili o socialnem razslojevanju. Zanima nas, kako ste se vključili v delo, ki naj bi pomagalo k večji socialni enakosti v naši družbi. Povejte nam, prosimo, s kakšnimi problemi se srečujete pri odkrivanju gospodarskega kriminala. Radi bi zvedeli, kakšen uspeh imate pri delu in kakšne so vaše možnosti za odkrivanje.

2. Zanima nas, kakšna je pripravljenost do sodelovanja pri odkrivanju gospodarskega kriminala v delovnih organizacijah.

3. S katero vrsto stvari se najpogosteje srečujete, koliko primerov in kakšne vrste ste v zadnjem letu odkrili? Te podatke primerjajte s položajem in številkami iz prejšnjih let!

NOVO MESTO:

LOJZE TURK, načelnik uprave javne varnosti Novo mesto:

1.

Tretja konferenca ZKS je naši službi široko odprla vrata za odkrivanje vseh tistih kaznivih dejanj, ki omogočajo posameznikom neupravičeno bogatenje, v naši družbi pa delajo velike socialne razlike. Vse skozi si prizadevamo za učinkovitost pri odkrivanju nepravilnosti. Letos smo obravnavali 56 kaznivih dejanj s tega področja, lani v istem obdobju pa le 19. Ponever je bilo 8; kaznivih dejanj zaradi ponareditev uradnih listin je bilo 5; 7 zaradi gozdnih tatvin, 7 zaradi zlorabe uradnega položaja in koristoljubja, 8 zaradi ponareditev listin, 9 zaradi golofuj, po 2 zaradi nakupa tuje valute in overovitve lažne vsebine, po eno kaznivo dejanje pa zaradi grabeža, zatajitve, davčne utaje, nezakonitega lova, nevestnega gospodarskega položaja, zlorabe pooblastil v gospodarstvu, zavzetja zemlje in nedovoljene trgovine. Zadnji mesec smo svoje napore razširili tudi na odkrivanje prestopkov in zunanjetrgovinskih poslih (devizni, carinski prekrški). Ugotovljamo, da si nekatera podjetja v tujini ustvarjajo črne fondе, o čemer so seznanjeni le posamezniki v podjetju, to pa omogoča tudi osebno okoriščenje. Odkrivanje teh vrst kaznivih dejanj zahteva od naših delavcev veliko naporov, specializirano znanje in čas. Zaščiti družbenega premoženja mora naša družba posvetiti vso skrb. Z učinkovito družbeno samozaščito bi lahko vse nepravilnosti odpravljali hitreje, velikokrat bi jih lahko tudi preprečili.

2.

Družbeno in politično ozračje je vsekakor zelo ugodno za odkrivanje vseh nepravilnosti. Mnogi so pripravljeni sodelovati pri odpravljanju teh nepravilnosti, mnogo pa je tistih, ki svojo osebnost, ugled in sposobnost enačijo s tako poslovnostjo, ki je v škodo naši družbi. Dobra poslovna morala pomeni spoštovanje predpisov, dosledno izpolnjevanje obveznosti in medsebojno poštenost. Ko bomo spremenili odnos do teh osnov gospodarskega življenja, bo tudi odkrivanje prestopkov lažje in hitreje, preprečevanje pa učinkovitejše.

3.

O kaznivih dejanjih v gospodarskem kriminalu sem že povedal. Imamo pa še vrsto kaznivih dejanj s področja premoženjskih prekrškov, kaznivih dejanj zoper življenje in telo, prekrškov zoper javni red in mir, kršitev prometnih predpisov – torej vseh tistih dejanj, ki kakorkoli motijo ali ogrožajo občane, njihovo osebno varnost in varnost njihovega premoženja. O takih pojavih pa vaš list sproti piše.

KRŠKO:

IVAN GLOGOVŠEK, direktor SDK v Krškem:

1.

Lani smo vse svoje moči v treh posavskih občinah zastavili, da smo dosledno pregledovali izpolnjevanje predpisov. Še posebno skrbno smo pregledovali tiste primere, kjer so poslovali v izgubo, na meji rentabilnosti ali pa zaradi morebitnih drugih vzrokov. Lahko trdim, da smo delo uspešno opravili, kar nam je omogočila tudi ustrezna zasedba delovnih mest v kontroli.

2.

Učinkovitemu delu naše SDK je pomagala prizadevnost in delovna disciplina zaposlenih delavcev v kontroli. S pripravljenostjo do sodelovanja s SDK pri odkrivanju nepravilnosti v delovnih organizacijah pa se žal ne morem pohvaliti. V delovnih organizacijah doslej namreč ni bilo čutili potrebne pripravljenosti do sodelovanja, kadar smo odkrivali napake. Nismo razkrivali, če je temu vzrok nezaupanje ali kaj drugega.

3.

V kontrolnih postopkih najpogosteje ugotovimo nezakornosti v gospodarskih prestopkih, manjkata prekrške in kazniva dejanja. Za ilustracijo o ugotovitvah nezakornosti v lanskem letu naj navedem naslednje podatke: v krški občini smo zaradi gospodarskih prestopkov vložili 11 prijav, zaradi gospodarskih prekrškov 3 in zaradi gospodarskih kaznivih dejanj 4. V brežiški občini smo vložili 9 prijav zaradi prestopkov, 2 pa zaradi prekrškov. V sevnjski občini pa je bilo 7 prijav zaradi prestopkov in 1 zaradi prekrška.

Od vloženih prijav organom za pregon smo največkrat ukrepali zaradi nezakornosti pri kršitvah predpisov prometnega davka, blagajniškega poslovanja, investicijske potrošnje, prodaje družbenih stanovanj in nenamenske uporabe sredstev. Osebnih zlorab in okoriščenja posameznikov z družbenimi sredstvi SDK doslej v delovnih organizacijah ni odkrila.

Spraševali so: **MILOŠ JAKOPEC**, **JOŽE PRIMC**, **JOŽE SPLICHAL** IN **JOŽICA TEPPEY**. Vprašanja je pripravil in stran uredil: **JOŽE SPLICHAL**.

KOČEVJE:

FRANCE PER, direktor podružnice službe družbenega knjigovodstva v Kočevju:

1.

Naloga službe družbenega knjigovodstva je, da pri opravljanju svojih osnovnih nalog – sem sodi tudi inšpekcija pri uporabnikih – skrbi za etno in dosledno izvrševanje predpisov, ki urejajo materialno oziroma finančno poslovanje. Ta naloga je bila glavna pred sejo ZKS o socialnem razslojevanju in po njej.

Naša podružnica je lani izdala 12 odločb v zvezi z ugotovljenimi nepravilnostmi. Okrožnemu javnemu tožilstvu smo prijavili 11 gospodarskih prestopkov, sodniku za prekrške pa 3 prekrške.

Kaznivi dejanji sta se nanašala na sklenitev škodljive pogodbe in na nedovoljeno trgovino. Prijavo škodljive pogodbe je tožilstvo zavrnilo; kako daleč pa je primer „nedovoljena trgovina“, ne vemo, ker nismo dobili o tem nobene obvestila.

Prestopki se nanašajo predvsem na nepravilnosti, ugotovljene pri pregledu zaključnih računov za leto 1970. Take nepravilnosti so: nepravilen obračun obresti na poslovni sklad, nepravilen obračun prometnega davka, nepravilna delitev dohodka, napačen obračun amortizacije, nepravilno aktiviranje osnovnih sredstev itd.

Za območje občin Kočevje in Ribnice imamo le dva inšpektorja. Glede obsega dela, zlasti zaradi vedno novih nalog, bi bil podružnico nujno potreben še en inšpektor. Že dolgo se trudimo, da bi ga dobili, a so bila doslej vsa naša prizadevanja zaman.

2.

V delovnih organizacijah ne naletujemo pri svojem delu na poseben odpor. Nekatero delovno organizacijo si celo žele obiskov inšpektorjev. Njihove napotke sprejemajo z razumevanjem. Četudi gre za odkrivanje kaznivih dejanj ali gospodarskih prestopkov, pri vsem dosežanem delu nismo naleteli na odpor, celo nasprotno: pripravljeno so bili z nami tesno sodelovati.

Čutimo celo, da želijo, naj jim pomagamo postaviti stvari, ki so jih zagrešili najpogosteje iz neznanja, na pravo mesto. Oteževali nam niso dela nikjer.

Tudi občani nam po svojih močeh pomagajo s prijavami, nekateri celo anonimno. Prav zdaj preiskujemo primer, za katerega smo dobili namig z anonimnim telefonskim klicem. Se pravi, da imamo posluh tudi na anonimne prijave, če nam čas in delo omogočata, da jih gremo preverjati.

3.

Do konca marca letos, se pravi v prvem četrtletju, smo predali okrožnemu javnemu tožilstvu eno prijavo za kaznivo dejanje, 7 prijav za gospodarske prestopke, sodniku za prekrške pa še 4 prijave prekrškov.

Ce te številke primerjamo s podatki, ki sem jih navedel v odgovoru na prvo vprašanje, se vidi, da število kaznivih dejanj narašča.

Glavni vzrok za gospodarske prestopke je splošna nelikvidnost. Gospodarski kriminal je pri nas redkost. Imamo le en tak primer, ki ga še raziskujemo, zanj pa smo izvedeli na podlagi anonimne telefonske prijave.

Ob zaključku lahko povem še, da so bili vsi krivci za gospodarske prestopke, ki smo jih prijavili tožilstvu lani, kaznovani. Samo v enem primeru je bila kazen pogojna. Kako pa bo sodišče razsodilo o letošnjih prijavah, še ne vemo.

NOVO MESTO:

JOŽE PADOVAN, direktor SDK Novo mesto:

1.

Ce hočemo biti odkriti, nismo glede vprašanj, ki jih omenjate, delali po 3. konferenci ZKS nič bolj kot prej, ker smo že prej delali z vsemi silami. SDK je pač služba, ki ji je takšno delo naloga, uspehi, ki smo jih pri tem dosegli, pa zato niso majhni, čeprav moram v isty sapi dodati, da smo glede dejanj, ki jih omenjate, lahko odkrili le tisto, kar je v okviru naših strokovnih in kadrovskih zmogljivosti.

Glede kadrovske zasedbe: delo, ki ga opravljamo ni prikupno, in ker je v naši službi treba prijavljati kazniva dejanja in druge prestopke, tudi ni prijetno. Toliko manj, ker prizadeti naše službene dolžnosti nemalokrat ne pojmujejo pravilno in prihaja po nepotrebnem do osebnih zamer. Tudi zato težko dobimo kadre. Predpisi so premalo učinkoviti in premalo natančni, organi, ki naj jih uresničujejo, pa imajo premalo pravic in pristojnosti. Kljub naštetim težavam pa bi si upal reči, da je bila naša SDK doslej uspešna.

2.

Ugotavljanje kriminala, po katerem med drugim povprašujete, je bolj področje UJV, kadar pa mi pri svojem delu naletimo nanj, v prizadetih delovnih organizacijah ne pogrešamo sodelovanja. Drugače je, kadar gre za odkrivanje prekrškov. Ti so žal nemalokrat v interesu ekonomske politike, ki jo prizadeta delovna organizacija vodi, zato pri odkrivanju prekrškov takšnega sodelovanja ni. Prizadeti se na vse načine trudijo upravičiti ugotovljeno stanje in nam seveda ne pomagajo.

3.

Najbolj pogostni so prekrški (tudi napake!) pri obračunu prispevkov in davkov in s področja zakonov o investicijah, drugo pa so bolj posamični primeri.

V obdobju zadnjih treh let smo ugotovili naslednja dejanja, ki so bila v nasprotju s predpisi: 1969. leta 35, od tega 8 kaznivih dejanj, 23 gosp. prestopkov in 4 gosp. prekrške; 1970. leta 31, od tega 4 kazniva dejanja, 24 gosp. prestopkov in 3 gosp. prekrške; 1971. leta 55, od tega 3 kazniva dejanja, 46 gosp. prestopkov in 6 gosp. prekrškov.

V zadnjih treh letih smo torej odkrili skupaj 15 kaznivih dejanj. V tej skupini je bilo največ primerov (8) zlorabe uradnega položaja. Gospodarskih prestopkov smo odkrili skupno 93. V tej skupini je bilo največ prestopkov (33) zaradi opustitve obračuna davka. Preostanejo nam še gospodarski prekrški: teh smo v zadnjih treh letih odkrili 13, v tej skupini pa posebej ne izstopa nobena vrsta prekrškov.

Za vsa pravkar našeta protizakonita dejanja smo vložili po službeni dolžnosti ovadbe organom za pregon. Leta 1970 je bil v 20 primerih na našo ovadbo nato vložen obtožni predlog, v 2 primerih je bila pozneje izrečena oprostila sodba, v 10 primerih so bile obsojene pravne osebe, v 13 primerih pa odgovorne osebe. Pravnim osebam je bilo izrečenih skupno za 67.480 din, odgovornim osebam pa skupno za 2920 din denarnih kazni. V letu 1971 je bil na našo ovadbo vložen v 14 primerih obtožni predlog, izrečena je bila 1 oprostila sodba, obsojenih je bilo 12 pravnih oseb in 17 odgovornih oseb. Pravnim osebam je bilo izrečeno skupno za 46.500 din, odgovornim osebam pa za 2050 din.

S pregledom za letos žal ne morem postreči, ker smo nekaj prijav že oddali, nekaj pa jih je še v pripravi.



IGOR LOTRIČ



JANEZ VINKLER



LOJZE TURK



IVAN GLOGOVŠEK



FRANCE PER



JOŽE PADOVAN

VELIKO POMLADANSKO ČIŠČENJE VELIKI POMLADANSKI MANEVRI!



Čiščenje v velikem slogu se prične vedno od zgoraj
Tla: vsak po svojem sistemu
Olepševalna kura za okna in vrata
Tedenska, mesečna in letna strategija čiščenja
Koledar posebnih opravil

NAŠ DOM

št. 4 je že v prodaji s posebno barvno prilogo o zdravih zeliščih
 Barvne slike zdravih rastlin
 Kdaj, kje in kako jih nabiramo
 Recepti za uporabo pri posameznih boleznih in tegobah

NAŠ DOM

je vodilna jugoslovanska revija za kulturo stanovanja
V številki 4:
Ali je Venera res Botticellijeva?
Fantastične kombinacije s kuhinjskimi elementi v vseh prostorih, samo v kuhinji ne. To so izvirne ideje strokovnjakov revije Naš dom
Prti za okrogle mize
Kič v Torinu
Test sredstev za čiščenje in nasveti za čiščenje
Kako vzgojimo dobro irato in še
Velika nagradna križanka

NAŠ DOM

je revija, ki ji je v treh mesecih naklada narastla za 21.000 izvodov!

PODJETJE ZA PTT PROMET NOVO MESTO razpisuje LICITACIJO za prodajo:
 1. avta IMV 1.000 KURIR nosilnost 1.250 kg, letnik 1964, v voznom stanju. Izklicna cena 5.000 din.
 2. avta IMV 1.000 FURGON nosilnost 1.000 kg, letnik 1963, v voznom stanju. Izklicna cena 4.000 din.
 3. podvozja camping prikolice ADRIA Izklicna cena 1.000 din.
 Avtomobila sta registrirana od marca leta 1972. Licitacija bo 26. 4. 1972 ob 7. uri v avtogaražah PTT, Cesta herojev 28.

Pokvarjen sok in natakariča

Pred dnevi sem s kolegicama obiskala Brežice. Po nakupovanju smo odšle v „Bife pri pošti“. Temnolasa natakariča nas ni preveč vladno vprašala, kaj želimo. Naročile smo dve kavi in sok. Ugotovile smo, da je sok pokvarjen. Ko smo to povedale natakariči, je nekaj časa zatrjevala, da so pošiljko šele zdaj dobili in da je sok svež, kasneje pa je popustila in priznala, da ga je tudi ona poskusila in ugotovila, da je pokvarjen. Kljub temu pa ga je računala, čeprav smo vsega pustile. Prijateljica je povedala, da je tam že trikrat naročila enak sok in da je bil vedno pokvarjen. Ko bi ne bila prej nikoli pila borovničevega soka, bi bila prepričana, da mu pri pripravi dodajajo polovico očetne kisline. Potem pa se včasih sprašujemo, zakaj imamo pokvarjene želodce!

MARJANA PETERČIČ, Ljubljana, Šmartinska 131

»Hvala iz dna srca«

Mislim, da je malo ljudi, ki v najtežjih trenutkih doživijo iskreno in tovariško pomoč, zato se oglašam. V času težke bolezni so mi sodelavci iz ISKRE v Sentejnerju ves čas stali ob strani. Posebej sta se izkazala Helena Jerele in Franci Janževič, ki sta poskrbela za akcijo v podjetju.

Kupili so mi pralni stroj in še druge potrebne reči, ki jih potrebujem doma pri treh majhnih otrocih. Prav tako, kot so me razveselila darila, pa sem bila vesela pozornosti. Veliko mi je pomenila zavest, da me v boleznih kolektiv ni pozabil.

SLAVKA CEKUTA, p. Sentejnerj Smarje 24,

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL NOVO MESTO
 objavlja
 prosto delovno mesto
vodje počitniškega doma IMV na Gorjancih
 Kandidati za zaposlitev naj vložijo pismene ponudbe ali se zglase v kadrovskem oddelku, kjer bodo seznanjeni s pogoji dela.
 Objava velja do zasedbe delovnega mesta.

Spoznavaj svojo domovino!

Pristopne cene za mladino, ki ima plitev žep!

V deseti številki Dolenjskega lista, ki je izšla 9. marca, sta mi aktiv mladine ZMS Straža in Mladinski klub Straža s pismom: Zato tako, tovariš Florjančič! skušala odgovoriti na nekatera moja vprašanja, ki sem jih, kot kaže, zastoj zastavil tovarišu Antončiču. Zakaj tovariš Antončič ni na moja vprašanja sam odgovoril?

Čutim se dolžnega, da in zgoraj omenjeno pismo oziroma članek, tovarišem iz Straže, kljub temu da nerad, le odgovorim.

Obtožili so me z besedico nemoralno obnašanje... Mislim, da ne vedo njenega pravega pomena. Morda so me videli, kako sem v prostorih kluba zehal, ne da bi si z roko, kot to zahteva olika, zakril usta. Ali je to nemoralnost? Nadalje me obtožujejo in še nekatere druge, da smo si prostor mladinskega kluba privoščili v nedovoljenem času in da smo za zaklenjenimi vrati počeli, po mnenju nekaterih tečajnikov, ki so obiskovali seminar prvih pomoči (to so videli skozi tanka slučajno okna) čudne prizore. Krasno! Želim in tudi vsi ostali, ki so mi tisti dan prostovoljno pomagali pri opravljanju in čiščenju prostora, zvedeti za te tečajnike, da bi tudi meni v obraz povedali, kaj so videli, če so sploh imeli kaj videti! Mislim, da pospravljanje in čiščenje prostora ni nemoralna dejavnost.

Čutim se odgovornega, da v imenu odbora, ki vodi sekcijo disko kluba pri novomeškem mladinskem klubu, odgovorim še na naslednji stavek: „Zalosten vzor pa nam je bil tudi novomeški klub (verjetno so mislili na sekcijo disko kluba), ki so ga zaradi takih napak morali zapreti! Kluba zaradi takih napak niso zaprli, kajti take napake se niti v Straži niti v Novem mestu niso dogajale! Zatorej ne obsojajte fantov in njihovoga dela, saj so novomeški mladini želeli le dobro. Spoštujem njihovo delo, ki je bilo prekinjeno zaradi drugih, umestnih razlogov in težav, in niti najmanj ne zato, kot menijo podpisanci članka, ki je bil mišljen kot odgovor na moje pismo.“

Pa še nekaj! Na sestanku so sklenili, da me odstavijo s položaja disko džekeja. Zakaj mi ni odbor kluba povedal za razlog odvzema funkcije in zakaj so pooblastili tov. Antončiča, da me prav on obtoži za neresnične stvari in da je on zahteval v imenu odbora kazen! Glede moralne nečistosti pa se mi zdi, da je v odboru kluba marsikdo bolj ne-



V čast pionirske pošte, ki so jo v Artičah sprejeli 14. aprila, so pripravili posebno prireditev, na kateri so bili tudi borci NOV. Po končanem zborovanju je udeležencem še posebno teknil partizanski golaz. (Foto: M. Zupančič)

AKCIJA V LETU KVALITETE

V vinu je resnica (in vino veritas)

V resnici pa je vino le proizvod alkoholnega vrenja mošta plemenite vinske trte in vsebuje okrog 250 organskih in anorganskih spojin, kot so: alkoholi, sladkorji, organske kisline, soli organskih kislin, dušične in taninske snovi, vitamini, encimi ter rudninske snovi.

Po zakonu o označevanju vina razvrščamo vino po kakovosti v:

1. namizno vino
2. namizno vino z geografskim poreklom
3. kakovostno vino z geografskim poreklom
4. vrhunsko vino z geografskim poreklom

5. peneče vino z geografskim poreklom

Namizno vino je mešanica vina iz različnih vinogradnih okolišev in nima organoleptičnih lastnosti določenega vinorodnega okoliša. Namizno vino z geografskim poreklom je vino le iz določenega vinorodnega okoliša, iz določenih sort grozdja, z organoleptičnimi značilnostmi vina tega okoliša.

Kakovostno vino je ustekleničeno vino z geografskim poreklom s pogojem, da doseže najmanj 70 % možnih točk po mednarodni ocenjevalni lestvici. Vrhunsko vino z geografskim poreklom je vino, pridelano iz grozdja visokokvalitetnih sort določenega vinorodnega okoliša, doseči pa mora najmanj 85 % možnih točk po mednarodni ocenjevalni lestvici. V promet se daje lahko le ustekleničeno. Peneče se vino z geografskim poreklom se lahko daje v promet pod oznako „kakovostno peneče vino“ in „vrhunsko peneče vino“. Kot cviček se daje v promet vino, pridelano iz grozdja modre frankinje, začetne črnine in kraljevine, pridelane le na določenih vinorodnih okoliših.

Vino smejo označevati delovne organizacije in zasebni kmetovalci kot kakovostno vino, so. tno vino in vino z geografskim poreklom le tedaj, če so registrirani kot pridelovalci ta-

kih vin pri občinski skupščini. Vinarski strokovnjaki pogosto pravijo: „Vino je otrok.“ S tem hočejo reči, da moramo z vinom ravnati kot z otrokom. In je res: vino je polno življenja, zato so v njem biološko-kemični in fiziološki procesi. Obvarovati ga moramo pred delovanjem škodljivih mikroorganizmov in vplivom tujih snovi.

Po vrsti kvarnih vplivov v vinu ločimo: boleznina vina in napake. Boleznina vina povzročijo mikroorganizmi tako, da spreminjajo sestavino vina kot kvarne produkte za človeško zdravje in kvarijo organoleptične lastnosti vina. Napake vina pa povzročijo delovanje encimov ali vinu tuje in škodljive kemične snovi. Boleznina vina povzročijo škodljivi mikroorganizmi, ki živijo v vinu. Ti organizmi živijo v različnih pogojih. Tako živijo kanove glivice in očetne bakterije le v prisotnosti zraka. Da se izognemo tej vinski bolezni, moramo vino obvarovati pred pristopom zraka. Kan povzroča kanova glivica, ki razkraja alkohol. Ta glivica tvori na površini bele prevleke, po čemer bolezen vina zanesljivo poznamo. Bolezen napada vina z nizko alkoholno stopnjo, hitreje pa se razvija pri višji temperaturi. Kan preprečimo tako, da imamo vedno zaprt poln sod, vino pa mora biti primerno zveplano.

Očetni cik je pri nas najbolj razširjena bolezen vina, hkrati pa najbolj nevarna, ker se cikasta vina ne dajo več popraviti, lahko pa le začasno zaustavimo napredovanje cika. Pogoj za razvoj cika sta dostop zraka in višja temperatura. Cik povzročajo očetne bakterije, ki razkraja alkohol v očetno kislino in vodo. Zdravo vino se okuži s cikom, če ga damo v sod, ki je okužen s cikom. Vino pogosto okužimo s cikom, ko točimo vino v nepomito in s cikom okuženo gumijasto cevjo. Vehn na sodu ne sme biti nikoli ovita s krpami, ker so leglo cika.

Po zakonu o vinu je dopustna maksimalna količina hlapih kislin in znaša: za bela vina 1,2 g/liter, za rdeča vina pa 1,4 g/liter. Inž. JOŽE ŠKOF

Še enkrat: »Zakaj tako?«

Kljub temu, da nerad, moram odgovoriti!

Počitniško gibanje v Sloveniji je staro več kot 80 let. Začelo se je z organizacijo skupin mladih potnikov, ki so jih sestavljali v glavnem študentje. Počasi je organizacija narasla in se je razširila tudi prek slovenskih mej ter opozorila na svojo pravo vrednost.

Počitniška zveza je začela vse bolj organizirano prevzemati skrb za mladinski turizem, ki je obenem predstavljal tudi družbeno vzgojo mladih. V nekaterih večjih slovenskih mestih mladinske turistične poslovalnice samostojno in uspešno delujejo že več let, v našem mestu pa za take poslovalnice mladi v večini sploh niso vedeli.

V Novem mestu so pred kratkim na podlagi proučene problematike mladinskega turizma v občini, ugotovili obupno stanje. Tako je OK ZMS sprejela sklep, da mora v letošnjem letu to pomembno področje mladinskega delovanja poživiti. Povezala se je s Počitniško zvezo Slovenije, ker novomeška zveza po njihovem mnenju ne deluje tako, kot bi morala. Po pogovorih so v okviru novomeške zveze ustanovili zaenkrat samo sekcijo za mladinski turizem. Upravni odbor sekcije je sestavljen iz predstavnikov interesnih mladinskih organizacij, kot so taborniki, zveza prijateljev mladine, radioamaterski klub, iz mladinskega kluba in iz nekaterih predstavnikov družbeno-političnih organizacij. Na-

men te sekcije je dobro organizirati in razviti mladinski turizem na Dolenjskem, ki bo v pomoč vsem mladim, ki imajo plitev žep, takih mladih pa, kot je splošno znano, ni malo. Pri OK ZMS Novo mesto želimo, da bi mladina v naši občini kar najbolj spoznala svojo domovino, njene kulturne, zgodovinske in ekonomske znamenitosti. dogodek iz NOV... Drug tak namen je, da bi se mladina iz najrazličnejših krajev in socialnih sredin zblížala in spoznala. S tem bi se uresničevalo eno starejših gesel – bratstvo in enotnost narodov.

Pomoč pa bi bila precejšnja. Do 60 odstotkov popusta za vse člane mladinske organizacije ali člane Počitniške zveze na avtobusih in vlakih, posojanje šotorov, smučij itd. Največ pozornosti bodo organizatorji v Novem mestu posvetili osnovnim in srednjim šolam. Organizirali bodo kompletne končne izlete s pomočjo podobnih mladinskih poslovalnic po celi Jugoslaviji. Tako mladini nudijo lepe možnosti spoznati našo deželo od Triglava do Gevčelje.

Vse naštetje ugodnosti bodo verjetno privabile veliko mladih, hkrati pa kažejo tudi na to, da se bo mladinski turizem končno tudi v Novem mestu premaknil z mrtve točke.

J. PEZELJ, Novo mesto

LOVSKA DRUŽINA SMUK — SEMIČ razpisuje prosto delovno mesto **poklicnega lovskega čuvaja**
 Poleg moralnih kvalifikacij mora imeti kandidat tudi lovski izpit. Prednost imajo kandidati, ki poznajo teren družine.
 Pismene prijave pošljite do 1. maja 1972 na naslov: Lovska družina Smuk, Semič.

Zapora prometa zaradi modernizacije ceste Impoljca - Krško povzročila negotovanje občanov. Potekel je lanski rok, ravno tako tudi 15. april. Kot je zagotovil vodja gradbišča novomeškega Cestnega podjetja Miran Bidovec, bodo do 1. maja asfaltirali 1.200 metrov cestišča od Pijavškega proti Impoljci in 1.000 metrov od Impoljce dalje. Hude preglednice jim povzročajo impoljski klanec, kjer se trasa vedno znova poseda, zaradi tega bodo cestišče na tem delu premaknili za 7 metrov proti hribu.

A. Z.

ASFALT DO PIROŠICE

Tri kilometre dolgi odsek ceste, ki povezuje Zasap, Črešnjice, Cerklje in Pirošico, bi občani krajevne skupnosti Cerklje radi asfaltirali že letos. Po predračunu bi to delo veljalo 900 tisoč din. Prebivalci bi z navozom gramoza, urejanjem bankin ter ročnim delom prispevali 60 odstotkov vrednosti. Od občinskega cestnega sklada pričakujejo delež 360 tisoč din.

V. P.

Štáfeta mladosti že teče

Štáfeta mladosti s pozdravi tovarišu Titu za njegov 80. rojstni dan je že na poti. Trenutno se nahaja v Banatu, kjer so ji v Novem Bečuju, Kindi, Zrenjaninu, Vršču in drugod kljub slabemu vremenu pripravili veličastne sprejeme. Čez kakšen dan bo prišla v smederevsko občino, od tam pa bo tekla proti jugu Srbije. Letošnjo zvezno štáfeto bomo lahko pozdravili tudi v dolenjskih občinah.

Pod Gorjanci je prepočasen utrip

Enajst krajevnih skupnosti se druži, ker hočejo poslej več od dneva

V odboru za razvoj gorjanskega dela Posavja je zastopanih enajst krajevnih skupnosti iz sevniske, krške in brežiške občine. Prvo sejo je sklical predsednik sveta posavskih občin Jože Radej 13. aprila. Odbor bo imel sedež v Krškem, za njegovega predsednika pa so izvolili Staneta Božiča iz Podbočja.

Pobuda za ustanovitev takega odbora izvira iz gorjanskih vasi. Prebivalci so spoznali, da napredek prepočasi prodira do njih in lahko izprazni žep do kraja, pa jim bo kljub vsemu zmanjkalo denarja za ceste, vodovod in druge komunalne potrebe.

V odboru so predstavniki krajevnih skupnosti Veliki Trn, Raka, Kostanjevica, Podbočje, Bučka, Tržišče, Sentjanž, Cerklje, Mrzlava vas, Catež in Velika Dolina. Do konca maja bo tričlanski izvršni odbor zbral podatke o socialnih in gospodarskih razmerah na tem območju in dosedanjih naporih občanov za boljše cestno povezavo, za napeljavo vodovodov, elektrike in drugih komunalnih dobrin.

V zadnjih desetletjih in že prej so ljudje v teh krajih veliko vlagali za komunalno ureditev in pri tem izčrpali možnosti. Ker pa ne bi radi ponovno zaostali, upajo, da jim bo skupna akcija prinesla koristi in jim odprla poti do novih finančnih vi-

rov. Za sevnisko in brežiško občino ima medobčinski komite ZK precej podatkov, za krško bodo zbrani v kratkem. Nadejajo se zanimivih prikazov o moči in številu kmetij, o ostarelih ljudeh na kmečki zemlji, o šolanju kmečke mladine, zaposlovanju in begu ljudi iz teh krajev v industrijska središča doma ali na tujem.

To bo osnova za akcijski program, ki ga bo sprejel odbor za mandatsno obdobje štirih let ali celo za daljši čas. Prednost bo imelo urejanje komunalnih objektov, vodovodov, poti in cest. Potem bodo na vrsti preusmerjanje kmetij, specializacija, turizem in druge naložbe, ki naj bi ob pomoči širše skupnosti pomagale na noge predelu od Sentjanža do Kostanjevice in Velike Doline.

J. TEPPEY



Stane Božič izvoljen za predsednika odbora.

Ribničan o Ribničanih

Izšla so »široka usta« Mihe Mateta

8. aprila so v kočevski knjigarni začeli prodajati knjigo »široka usta«, ki jo je napisal Miha Mate iz Gorič vasi pri Ribnici. Posvetilo jo je »svojem rojakom doma in na tujem«.

Miha Mate se je rodil 1942 v Gorič vasi, končal gimnazijo v Kočevju in diplomiral na ljubljanski slavistiki. S svojimi prispevki je sodeloval v nekdanjih kočevskih »Novicah« in »Dolenjskem listu«, s humorističnimi prispevki pa največ v »Pavlihi« in »Nedeljskem«.

Ker je knjiga komaj izšla, bo treba na oceno še malo počakati. Zdaj pa le toliko: opisuje predvsem žitje

in bitje Ribničanov, in to po ribniško, se pravi, da domiselno in humoristično obravnava vse, tudi resne stvari. Zato bo bralcem še posebno všeč. Tudi v resnem obdobju »reformiranih reform« je ljudem humor potreben.

Cena knjige, ki šteje okoli 70 strani, ni pretirana, saj je treba za obilo dobre volje odšteti le 28 din.

J. PRIMC

NOV REKORD GAZVODOVE

V nedeljo je bil v Novi Gorici otvoritveni atletski miting, na katerem je sodelovalo okrog 150 tekmovalcev iz Slovenije, Hrvaške, Srbije in Italije. Med tekmovalci je bilo tudi 10 Novomeščanov, ki so se v zahtevni konkurenci odlično postavili. Največ sta dosegla prekaljena atleta Marjan Špiler, ki je kopje zalučal 68,75 metra in osvojil prvo mesto, ter Gazvodova na 100 m, ki je bila druga. Tatjana je v skoku v daljino bila četrta, postavila pa je tudi nov dolenjski rekord 5,32 metra.

IZGUBA V TOPLICAH

Zdravilišče Cateške Toplice računa na precejšnjo izgubo zaradi pomanjkanja črnih koz v Jugoslaviji. V kritičnem obdobju so bili bazeni in sobe skoraj prazni. Te dni so gostje začeli prihajati na novo in blagajna se spet polni. Finančno izgubo zaradi koz cenijo na 200 tisoč dinarjev.

Pika in konec za pojasnila?

Vodstva občinskih sindikatov širnega dolenjskega območja menijo, da mora uresničevanje ustavnih dopolnil čimprej zaživeti v praksi

O uresničevanju ustavnih dopolnil so 12. aprila razpravljali v motelu Jasnica pri Kočevju predsedniki in tajniki občinskih sindikalnih svetov Dolenjske in Spod. Posavja. Navzoči pa so bili tudi Jože Marolt, Vinko Kastelic in Humbi Gačnik, predstavniki slovenskih sindikatov.

V razpravi so ugotovili, da je bilo že precej pojasnjevanja, čemu temeljne organizacije združenega dela, od tam naprej pa se ni še nič premaknilo. Naloga političnih dejavnikov je, da začno takoj organizirati temeljne organizacije združenega dela.

Obpravnavali so še vrsto vsakdanjih težav, s katerimi se srečujejo sindikati. Kritizirali so razne nepravilnosti na področju gospodarstva in se zavzeli za večjo odgovornost tistih, ki kršijo predpise v zvezi z ureditvijo gospodarstva. Prav tako so razpravljali o sklepanju pogodb med zasebnimi delodajalci in njihovimi delavci. Kot kaže, poteka sklepanje pogodb dokaj udobno in v skladu s kolektivno pogodbo, ki sta jo v imenu delodajalcev in delavcev v zasebni obrti sklenila Gospodarska zbornica SRS in republiški sindikat storitvenih dejavnosti.

DBH NOVO MESTO

pridružite se varčevalcem

- zbiramo hranilne vloge in jih obrestujemo od 7,5 do 10 odst.
- vodimo žiro račune in devizne račune občanov
- opravljamo devizno-valutne posle, odkup in prodajo valut
- dajemo kredite za stanovanjsko gradnjo, pospeševanje kmetijstva, obrti in turizma na podlagi namenskega varčevanja
- odobravamo kratkoročne in dolgoročne kredite
- opravljamo vse druge bančne posle.

Zaupajte nam svoje denarne zadeve! Opravimo jih hitro, natančno in zaupno pod najugodnejšimi pogoji. Vsak varčevalec, ki ima pri svoji banki vložnih vsaj 500 din, je nezgodno zavarovan.

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO

s poslovnimi enotami v KRŠKEM, METLIKI, NOVEM MESTU in TREBNJEM

AB Agraria BREŽICE

Ste v zadregi za darilo?

Šopek nageljčkov ali vrtnic je primerno darilo za vsako priložnost. Naša dnevna proizvodnja je več tisoč cvetov v 6 barvah. Zahtevajte v najbližji cvetličarni nageljčke ali vrtnice iz vrtnarije Čatež!

FRANCI ŠALI:

Pobude, znanje in samoupravljanje

Pobude lahko ovrednotimo kot zelo pomemben element samoupravljanja. Obravnavali bomo samo tiste, ki so kakorkoli v zvezi z delovanjem delavskega sveta, kot osrednjega organa socialistične samoupravne demokracije v delovnih organizacijah. Razdelili jih bomo na pobude, ki nastajajo v zvezi s sklicem DS, in na pobude, ki nastajajo na sejah.

V dajanju pobud za sklic DS so navadno najaktivnejši direktor, računovodja in sekretar. Zanimivo je, da nihče izmed anketiranih predsednikov DS ni navedel, da bi tudi sam ali člani DS bili kdaj pobudniki sklica. Kaže, da člani DS niso dovolj motivirani za takšno aktivno vlogo v procesu gospodarjenja. Često so premalo seznanjeni s tistimi problemi in vprašanji, ki bi jih bilo treba obravnavati na sejah in tako vsa skrb za sklic sloni na tistih zaposlenih, ki vedo, kaj in kdaj mora kaj iti na sejo DS v razpravo, sklepanje, potrditev.

Če že poskušamo razumeti neaktivnost članov DS v času dajanja pobud za sejo, pa težje razumemo neaktivnost nekaterih na samih sejah. Na eni strani imamo opraviti s člani, ki na sejah razpravljajo, dajejo predloge, usmerjajo tok razprave itd., na drugih pa s tistimi, ki so bolj tiho - da ne rečem pasivni in često tudi povsem nesamostojni v razmišljanju. Vse lestvice pobud, s katerimi sem se imel priložnost seznaniti, kažejo, da so na sejah DS najaktivnejši tisti zaposleni, ki imajo več izobrazbe in višje položaje ne glede na to, ali so ali pa tudi niso njegovi člani.

Med tistimi, ki so na sejah, so ponavadi najvzvišenejši vodje enot služb, člani kolegija, direktorji itd. Velja pravilo: čim manj je DS izkušen, tem težje ohranja svojo samostojnost. O sami aktivnosti oz. vplivu posameznih članov DS ali povabljenih si bomo najlažje ustvarili pobudo, če zabeležimo (ne da bi hoteli pretiravati) nekaj

mnenj predsednikov DS o tem, katere osebe so na sejah DS najbolj dejavne in vplivne.

Mnenja predsednikov DS: - „Težko je spremljati in kontrolirati vpliv vodilnih delavcev na sejah DS. Najaktivnejši so direktor, računovodja in prodajalci.“

- „Največji vpliv na DS imajo direktor, računovodja, kvalificirani pomočniki. V prejšnjem obdobju je imel glavno besedo predvsem direktor. Ker se stanje po odhodu direktorja stalno zboljšuje, so delavci dobili zaupanje v samoupravljanje. Posebno novi direktor skuša na demokratičen način razvijati odnose v kolektivu.“

- „Največji vpliv na DS imajo direktor, računovodja, vodja enot, sekretar, predsednik UO. Ena tretjina DS je pasivna. To so predvsem tisti, ki imajo nižja delovna mesta in nižjo izobrazbo.“ Ovir v delu DS so predvsem poizkusi vodilnih ljudi, ki skušajo često uveljaviti predvsem svoje interese, dalje

pojavi familiarnosti in sorodstvenih privilegijev.“

- „Največji vpliv na DS imata direktor in računovodja. Težave v delu so tudi v tem, da skušajo posamezni člani osebne probleme reševati preko samoupravnega organa, dalje v neznanju, nerazumevanju poslovnih materialov itd.“

- „Največji vpliv na DS ima seveda direktor. Vendar so člani do njegovih predlogov in misli kritični. O problemih se že pred sejo pogovarjamo in ponavadi tudi sporazumemo. Med člani DS so tudi taki, ki se oglašajo le takrat, kadar so neposredno prizadeti. Oni niso zainteresirani za stvari, ki jih poseben ne občutijo. Od njih pride zelo malo pobud in predlogov.“

- „Največji vpliv na delo DS imajo strokovne službe in posamezni vodilni ljudje. Včasih skušajo vsiliti tudi take predloge, rešitve, ki niso sprejemljive. Moti me nizka razgledanost nekaterih članov DS.“

Iz odgovorov je razvidno, da

na delo DS ne vpliva le položajni, ampak tudi izobrazbeni status. Podatke, ki kažejo na zvezo med izobrazbo in upravljaljskim znanjem, bomo prikazali iz neke novomeške delovne organizacije. Testirani so bili 4 DS. Ugotovljeno je bilo, da delavci z višjo izobrazbo bolj obvladujejo upravljaljsko znanje kot tisti z nižjo izobrazbo. Tako obstajajo med tistimi, ki imajo nepopolno OS, in tistimi, ki imajo S, V ali visoko šolo, znatne razlike o znanju o upravljanju. Med prvimi je bilo le 30% pravih odgovorov, pri drugih pa kar 74%. Tisti z dokončano osemletko ali strokovno šolo se nahajajo nekje v sredini. Med njimi je 50% oz. 54% pravih odgovorov. Predsedniki DS so navajali, da so ženske manj aktivne na sejah kot moški. Delno lahko to opravičimo z njihovim manjšim upravljaljskim znanjem (28%) kot pa ga imajo moški (59%).

Seveda te razlike niso rezultat različnih mentalnih sposobnosti, ampak le odraz položaja, v katerem se pretežna večina žena nahaja. Na splošno imajo moški boljše izobrazbeno strukturo kot ženske in ugodnejši položaj v družini.

Tako nastopa izobrazba kot pomemben participativni činitelj v procesu upravljanja. Od upravljalca danes zahtevamo, da pozna osnovna načela našega gospodarjenja, jasna mu morajo biti načela poslovanja, organizacije dela ipd. Mnogim šola niti malo tega ne nudi. Dodatno izobraževanje je nujno, tega pa smo močno zanemarili. Nasprotja med zahtevami samoupravne prakse in možnostjo upravljalcev, da jo obvladujejo, se ne zmanjšujejo; nasprotno, težnje so tu in tam celo obratne. Pri tem pa moramo vedeti: čim večje je neznanje neposrednih upravljalcev o upravljanju, tem večje so možnosti, da si posamezniki znotraj delovne organizacije vsebino upravljanja in oblike upravljanja prilagodijo svojim interesom. To sicer ne more obrniti procesa demokratizacije, lahko pa ga močno zavre.

Nad tem se bomo morali bolj zamisliti, še posebno, ko so pred nami ustavna dopolnila, ki grade vlogo delavca v združenem delu tudi na pogoju, da je delavec sposoben obvladovati družbeno-ekonomsko in ostalo prakso v sleherni enot združenega dela.

Bratovščina sinjih obzorij

„Hitrost nad hlevi sto, pazi kako boš poravnal!“

Veliko pričakovanje in trema sta ta trenutek dosegala vrhunec. Bojan mi je spodbudno pokimal in se odmaknil od letala, pomočnik na koncu krila pa me je vprašujoče pogledal. Pokimal sem še sam in dvignil levo roko, kar je pomenilo: pripravljen! Poprijel sem krmilno palico kot edino rešilno bilko, pomočnik je dvignil krilo, starter pa je rdečo zastavico zamenjal z belo. Moj prvi polet ...

Teško je opisati mešanico občutkov od čisto razumljivega strahu do ponosa, da so ti zaupali čudovito in drago napravo za letanje po zraku, da ti priznajo tisto osnovno znanje, ki je potrebno za vodenje letala, da ti je končno dovoljeno prestopiti legendarni prag človekovega hrepenenja in – leteti ...

Motor vlečnega letala je zahrmel, napela se je vrv in začeli smo drseti po travniku. Urice na plošči pred menoj so oživele. Hitrost 40 ... 60 ... dviganje 2 metra ... hitrost 80 ...

„Previsoko!“
Kot da slišim Bojana za seboj, čeprav je ostal spodaj ...
Palico rahlo naprej!

Letališča zmanjkuje, pred visokimi smrekami je treba zaviti v desno. Težak manever za začetnika. Pravijo, da kdor se nauči leteti na novomeškem letališču, ta ne bo imel težav nikjer v Jugoslaviji! Več noge ... koordinacija ... prenizko!

„Zakrilca!“ se je zadržal Bojan, včeraj, predvčerajšnjim, zadnjič. Zdaj sem se moral spomniti sam. Morda je nekaj podobnega zamrmral tudi danes tam doli na startu. Najbrž učitelj pri prvem učenčevem samostojnem poletu ni nič manj razburjen. Zaprl sem zakrilca.

Hitrost 100 ... višina 55 metrov ... dviganje 1,5 ...
... obzorje ... nagib ... koordinacija noge in palice ...
... s kotom levega očesa sem ujel biserni lesket Krkinega traku ...

... hitrost 100 ... višina 120 ...
... Novo mesto ... orhideja ...
... dviganje 2 ... koordinacija ...

... Kal ... kako je pravzaprav nizek!
... končno se je kroglica tega prekletega instrumenta za koordinacijo ustavila v sredini ... dviganje 2,5 ...
... preleteli smo orientacijsko točko na letališču.

Zagrabil sem vzvod za odpenjanje. Višina 280 metrov. Vlečno letalo je zamahnilo s krili, potegnil sem in – zadržal!

Kako se počutiš, ko si prvič sam v letalu? – Zakaj si že od davnih dni človeške zgodovine tako trmasto želimo leteti? – Kdor lašira, jih nabira ... – Novo mesto bo med prvimi slovenskimi mesti s svojim poslovnim letališčem

Hlevi. Četrty zavoj. Spodaj dve hiši. Temenica, travnik se mi je bliskovito bližal. Spet Bojan po radiu:

„Polne zavore!“
Kljun letala se je še bolj povesil. Obzorje je lezlo po kabini navzgor.

Zdelo se mi je, da vidim že vsako travico posebej. Potegnil sem palico „nase“. Obzorje je spet padlo, letalo se je umirilo in začutil sem rahel udarec ob tla. Seveda sem se odpeljal daleč mimo kraja, kjer bi se moral ustaviti, čeprav sem potegnil tudi ročno zavoro podvozja – vendar to ni bilo več tako važno. Bil sem na tleh!

Kako čuden trenutek! Odahnil sem si, da sem spet cel in zdrav na tleh, in se hkrati zavedel vse tragike človekove suženosti, ki je od rojstva do smrti priklenjen na ta tako nevarna tla. Tla, ki nam dajo samo toliko svobode, da gremo lahko naprej ali nazaj, na levo ali na desno. In vendar nas na vseh štirih koncih čaka smrt. Morda zato ljudje tolikanj hrepenimo po letenju, da bi ušli temu elementarnemu suženstvu? Ali smo vsaj na pol poti?

Minilo je nekaj čudovitih minut in spet sem navaden smrtnik. Čeprav sem pozneje jadril desetkrat dalj na pobočnem vetru, čeprav me je toplotni stiber z letalom dvignil visoko med oblake, lepote teh prvih minut ne bom nikoli pozabil. In če človek lahko doživi nekaj takega, česar ne bo nikoli pozabil, se splača tudi nekaj tvegati. Tudi v zraku smo namreč



Znak „srebrni C“ – priznanje pilotu, ki je z jadrnim letalom preletel 50 km, dosegel višino 1000 metrov od višine, kjer se je odpel od vlečnega letala in jadril neprekinjeno 5 ur.

še vedno navadni smrtniki. Naš kratkotrajni beg pred zemeljsko smrtjo se na žalost še vedno včasih konča prav z zemeljsko smrtjo. Naš prvi beg pred njo nas še čaka, morda z raketo, morda kako drugače ... Pionirji letenja od sumerskega kralja Etana, grških Dedala in Ikarusa, matematika Arhita, kitajskega generala Han Sina, srbskega vojvode Momčila, Angleža Rogerja Bacona, Italijana Leonarda da Vincija, mimo poskusov s padali in baloni, s prvimi francoskimi in angleškimi jadrnimi in motornimi letali, do Lillienthala, bratov Wright, Slovenca Edvarda Rusjana, Rusa Gagarina in ameriških astronautov – prav vsi so žrtvovali vse, da bi nam odprli pot, ki nas čaka ...

Pri vsem tem razmišljanju pa nam ostane tudi nekaj čisto preproste lepote in sreče, dosegljive pravzaprav vsakomur izmed nas. Če so bili pred dobrimi desetimi leti letalci še dokaj redki, je danes razmeroma enostavno postati član letalskega kluba in – leteti. Skromen dokaz za to je že naš domači Aeroklub v Prečni pri Novem mestu. Kmalu po vojni ga je ustanovila peščica navdušencev, danes pa šteje več kot sto ljubiteljev, med katerimi so delavci in kmetje, inženirji in zdravniki, vojaki in dijaki, direktorji in pedagogi, fantje in dekleta. Pet motornih in dvanajst jadrnih letal ...

Ko sem po tistem prvem letu zlezl iz kabine in odpel padalo, so že pritekli tovariši ter mi pomagali poriniti letalo nazaj na start. Vsi po vrsti so mi čestitali, najprej seveda učitelj Bojan. Bilo je v teh stiskih rok nekaj več kot gola navada. To je bila tovariška zaobljuba, mešanje krvi, če hočete, pristop k ljudem, ki ne priznavajo strahu,

čeprav ga poznajo, k ljudem, ki jim neodločnost pomeni pogubo, športno letalstvo pa beg pred izgubljenostjo in nečlovečnostjo vsakdanjega dne. Morda se vsi tega niti ne zavedajo, vendar sem prepričan, da je v tem kal iskrene bratovščine, ki je zrasla na prečenskem in na vseh drugih podobnih letališčih.

Kdor prvič samostojno leti z letalom, ta je v letalskem žargonu „laširal“. To pa pomeni, da ga imajo vsi tisti, ki so enako letalo že leteli, pravico prav krepko – brcniti v zadnjico! Nemalo smeha in temeljita telesna sprostitvev preženetih živčeno napetost, ki je vladala še pred nekaj minutami. Zvrste se Bojan, Klemen, Dolfi, Golobček, Pero, Zdene, Marta, Slavc, Zmago, Gustelj, Džozef in vsi drugi, ki se jih že več ne spomnim, tako, da sem potem tisti štefan vina v letališkem bifeju raje kar stoji naročil ...

Taka je navada tudi pri padalcih, ki so poleg jadrcev lani ovekovečili ime našega mesta v državnem in slovenskem okviru s kolajno jugoslovanskega prvaka in z drugim mestom med možvi.

Zivljenje Dolenjskega letalskega centra v Prečni je sicer malo odmaknjeno od drugih razboritih prizadevanj dolenjske metropole. Poznajo ga komaj tisti, ki si v prostem popoldnevu privoščijo izlet na letališče ali celo turistični polet nad mestom in Otočcem. Če pa dodamo, da imajo prav skromni in požrtvovalni novomeški letalci največ zaslug za obsežno gradnjo novega novomeškega poslovnega in športnega letališča, potem je razumljivo, da ima njihovo ljubiteljstvo tudi družbeno in gospodarsko težo! O tem pa kdaj drugič.

M. MOŠKON



Že samo pogled iz zraka na Novo mesto je nepozabno doživetje.



Na startu v Prečni, kjer je bilo lani republiško jadrno prvenstvo



NAJSTAREJŠI IN NAJMLAJŠI – Najbolj priljubljeni letali na našem letališču sta stari dobri dvokrilc PO-2 (na tleh) in oštrna, vsestransko uporabna CITABRIA (v zraku).

Vsak »DA« — prispevek za boljšo vzgojo naših otrok!

STOPIŠKI SPORAZUM:

60:40 za šolo

Tone Rauh: »Denarju za komunalno se ne moremo odreči kar za 7 let«

Tone Rauh, tajnik krajevne skupnosti Stopiče: „V sklepu, objavljenem prejšnji teden, smo napisali, da bomo 60 odstotkov samoprispevka namenili za dograditev in ureditev osnovne šole v Stopičah, 40 odstotkov pa bo ostalo krajevni skupnosti za komunalno urejanje krajev. Potreba na tem področju je toliko, da krajevna skupnost ne bi mogla biti sedem let brez denarja.“

Računajo, da bi jim predlagani samoprispevek (ob vseh oprostitvah) dal že letos 70 do 80 tisoč dinarjev. Denarju za komunalno ureditev se ne morejo odreči. Tajnik Rauh je navedel razloge:

„Kraji tod okrog so v hribovitih predelih. Dejal bi, da je to Suha krajina v malem. Denar potrebujemo za vzdrževanje poti, oranje snega (pozimi so visoki zameti), obnoviti moramo elektriko, urejati pokopališča. Težave so tudi s pitno vodo. V načrtu je vodovod do Pangre grma in Šentjošta, očistiti je treba studence v Malem Orehu in na Zajčjem vrhu. Socialnih problemov tod tudi ni malo in krajevna skupnost za to ne odrine samo simboličnega dinarja. Poleg tega pričakujejo od nas pomoč gasilci, Rdeči križ in druge organizacije.“

V Podgradu, kjer je podružnica stopiške šole, že imajo samoprispevek. Denar zbirajo za pokopališča, poti in druga komunalna dela.



Vsak za — korak bliže k sodobnemu pouku v Brusnicah

S ČEŠNJAMI V RAZCVETU TUDI ZAVEST LJUDI:

V Brusnicah tako ne sme naprej!

V več kot 60 let stari šoli je prostor le za goli pouk, pa še ta je bistveno okrnjen — S samoprispevkom so ljudje pripravljene podpreti dozidavo — Solidarnostni glas bodo dali v skrinjico 14. maja

Ko so pred nekaj več kot desetimi leti brusniško šolo povzdignili iz nižjerazrednice v popolno osnovno šolo, seveda niso mogli predvideti, kaj bo prinesel prihodnji čas.

Težave so se pokazale, ko je nekaj generacij učencev končalo osmi razred: šola je postala premajhna. Razredi so bili polni od jutra do večera. Šolska kuhinja se je stisnila v kot v pritličju.

Tako je še danes. Nič se ni spremenilo na boljše, na slabše pa marsikaj. Ker je zmanjkalo učilnic, se je šola za tekla v bližnjo zadržno stavbo. „Nova učilnica“ je še manj podobna sodobnemu razredu kot sobe v šolski zgradbi.

Prostorska stiska je pokazala ostre zobe. Pouk pod streho, kjer je vse bolj podobno čebeljemu panju kot šoli, seveda ni tak, kot ga zahtevajo učni načrti (marsikaj morajo izpustiti, praktičnih vaj skoroda ne poznajo).

Podatki zadnjih let kažejo tudi, da pri eni generaciji končata osnovno šolanje v osmem razredu

v rednem času komaj dve tretjini učencev.

NAJVEČJI RAZRED V OBCINI!

Od 311 letos vpisanih učencev jih je 75 na podružnici v Gabrju, drugi obiskujejo pouk v matični brusniški šoli. Za te so v Brusnicah na voljo tri učilnice pod streho šolske zgradbe, ena pa, kot smo že navedli, v zadržni hiši. Vse je polno od jutra do večera. Se več.

Ob hudi stiski s prostori razredov ni bilo možno deliti. Šola se je tretji izmeni izognila tako, da je v peti razred natlačila 46 otrok. To je, zadržujejo, največji razred v občini.

Težave pa niso samo z učilnicami. V šoli, zgrajeni 1910, ni niti zbornice niti prostorov za učila in knjižnico, da o kabinetih ne govorimo. Kotiček za šolsko kuhinjo so še našli, za jedilnico pa prostora ni, zato učenci malicajo kar v razredih. Seveda je treba k senčnim stranem šole priteči še tele pomankljivosti: šola nima telovad-

nice, pitne vode, centralne kurjave, stranišči pa samo dve.

Pomankljivosti je seveda še več in zanje ljudje vedo. V Brusnicah ni bilo sestanka, na katerem bi ne govorili o tem in zahtevali izboljšanja oziroma razširitev šole v takem obsegu, da bi bil pouk normalen.

Ze letos bi potrebovali 10 učilnic. To se ujema z načrtom, ki predvideva, da bi brusniški šoli prizidali štiri nove učilnice, kabinete, telovadnico, uredili ogrevanje, sanitarije, učiteljske prostore in seveda kuhinjo z jedilnico. Vse to bi šoli omogočilo enoinpolizmenski pouk.

Predlagani samoprispevek, o katerem se bodo v brusniški krajevni skupnosti izrekli na tajnem ljudskem glasovanju 14. maja, bodo zbirali v celoti za dograditev šole. Tako so se odločili ljudje, ki razumejo težave šole in so pripravljene s posegom v svoje žepne pospešiti ureditev šolstva v tem podgorjanskem kraju.

Panj, ne pa šola...

Odbornik Jože Gazvoda iz Gabrja: »Mislim, da vsi vidimo stisko v brusniški osemletki«

„Aja, zaradi referendumu ste tu! Prav, saj je res treba kaj reči.“ je zategnil Jože Gazvoda, mož, h kateremu vodijo vse poti v Gabrju. Primahal jo je iz vinograda.

„Takole mislim,“ je razkladal v kuhinji, pred katero visi priznanje OF. „Če ima tukajšnji otrok srečo, da pride v mestno šolo, mora znati in nihče ga ne vpraša, s katero šolo je prišel, ali so tam vse vzeli, kar je bilo v načrtu, in podobno. Zato mislim, da moramo tem učencem omogočiti, da bodo dobili čimveč znanja. Ne bom posebej poudarjal, da ga v taki šoli, kot je že leta in leta brusniška, ne more biti kaj prida. Saj to je panj, ne šola!“

Nekaj minut zatem: „Nižjerazrednica v Gabrju je še kar urejena. Obnovili so jo pred leti za proslavo Gorjanskega bataljona. Ta nas zdaj toliko ne skrbi. Bolj nas peklji, da povečuje brusniško stisko tudi okoli 40 otrok s tega konca, se pravi iz Gabrja, Jugorja in drugih vasi v naši krajevni skupnosti. To je res nezno.“

Jože Gazvoda je odbornik občinske skupščine, zato ima krajevno problematiko v mezinu. „Samoprispevek, za katerega bomo razpisali referendum, smo že vnaprej razpolovili: pol za šolo, pol za komunalno. Veliko poti ima-

mo, ki jih je treba popravljati. Zbiramo tudi za prosvetni dom, ki ga bomo zidali nad trgovino. Načrte smo dobili in odšteli zanje 15.000 din. Tudi to bo za mladino, saj zdaj razen gostilne nima drugega prostora. Sicer pa samoprispevek



za nas ne bo novost: že peto leto ga imamo, prvi dve leti smo dajali za cesto Brusnice-Gabrje.“

Kot mnogi v Gabrju in okolici tudi tovarš Gazvoda upa, da bo njihov referendum uspel. „Bo, bo,“ pravi prepričan o uspehu.

Otroci se mi smilijo



Neža Biček, upokojenka iz Gabrja: „Brusniško šolo je pa res treba urediti. Verjemite mi, da se mi otroci smilijo, ko jih slišim pripovedovati, da jih pozimi v razredu zebe. Zato pravim: zaradi tistih nekaj starih jurjev, ki naj bi ji dali za dograditev, ne bo nihče obubožal!“

Bo dovolj znanja?

Branko že na poti, ko Ivan šele vstane

Učenca 8. razreda Ivan Kralj in Branko Matko sta skomignila z rameni, ko sem ju vprašal, ali sta že bila v taki šoli, kot je v Novem mestu grmska. Monta vsaj takrat, kadar so šli na izlet? Spogledala sta se in spet skomignila z rameni. „Res nisva videla, slišala pa sva, da so nove, velike šole...“

pri peči, drugi učenci pa so se pritoževali. Obiskujem dva krožka: dramskega in literarnega. V krožkih smo zlasti učenci iz Brusnic in drugih bližnjih krajev. Zbiramo se zjutraj pred poukom ali zvečer, ko so spet prazni razredi, večkrat pa tudi ob sobotah, ki so proste.“

Branko Matko pripetja vsako jutro iz uro hoda oddaljenega Su-

»Potrudili se bomo«

Silva Gomik, učiteljica in predsednica krajevne organizacije SZDL v Stopičah: „Ljudje, ki smo jih sklicali na sestanke v naši krajevni skupnosti, so nas spodbudili, da smo se odločili za referendum. Ze vnaprej smo se dogovorili, da bomo nekaj denarja obdržali za potrebe krajevne skupnosti. Ceste na našem območju so šibka točka in se trudimo z njimi, kakor vemo in znamo. Naj pripomnim, da se je januarja iztekel samoprispevek, ki smo ga v ta namen zbirali več let. Zavedamo se, da nas čaka do referendumu trdo delo. Se bomo morali iti med ljudi in jim razlagati, zakaj bi bilo pametno uvesti ta sedemletni samoprispevek. Svoj delež pri tem bo morala dati tudi



šola, ki ima neposredne stike s starši. Upamo, da naše besede o tej pomembni akciji ne bodo šle mimo ljudi.“

Misliti na jutri

Matična šola Janeza Trdine v Stopičah sicer ni na spisku tistih, ki jih je treba takoj urediti, vendar dolgo ne bo tako. Pravočasno misliti na težave, ki bodo slej ali prej prišle, in se pripraviti nanje — to bodi program!

Samoprispevek v stopiški krajevni skupnosti bodo uvedli, da bi

pripravili svoj delež, ko bo prišla na vrsto dozidava šole Janeza Trdine. Za 299 učencev v 12 oddelkih premore šola 6 učilnic. Za enoinpolizmenski pouk, ki ga predvidevajo s programom, bi potrebovali štiri nove učilnice oziroma: dve navadni in dve specialni učilnici.

Dograditev bo potrebna tudi zato, ker vpiši prvošolcev opozarjajo, da bo učencev vsako leto

več, ne pa manj. Računati je treba tudi s tem, da pride čedalje več učencev v Stopiče z nižjerazrednih podružnic na Dolžu in v Podgradu.

Ravnatelj Ljubo Milošević pravi: „Sposobnih šol sama občina ne bo zagotovila. To vemo. Zato je vprašanje šolstva nujno reševati na način, ki ga je predlagala Socialistična zveza — to je s samoprispevkom.“



Ali že vedo, da bodo tudi stopiško šolo povečali?



„Na brusniško šolo sem prišla pred šestimi, sedmimi leti s Sel-Hinj. Zdela se mi je, da sem prišla na boljše, in sprva je res bilo tako. Razmere pa so se kmalu poslabšale: ker ni bilo stanovanj, so začeli učitelji odhajati. Kateri smo ostali, smo dobili na ramena njihovo obveznost. Prostega časa je zmanjkalo, tudi za krožke.“

Kristina Engel si želi, da bi v Brusnicah učila v prostornejši in šoli bolj podobni šoli, kot je sedaj, in da bi naposled učitelji le dobili toliko let objubljeni blok.



Ivan Kralj je doma iz Brusnic. „V gradbeno šolo bom šel, ker me veseli stroka. Vseskozi izdelujem s prav dobrim uspehom, tudi ob koncu minulega polletja sem prinesel domov prav dobro spričevalo. Najraje se učim slovenščine pa kemije. Malo se bojim, da v šoli nisem dobil tistega znanja, ki ga bodo zahtevali v srednji šoli. Veste, ni lahko. Pozimi je mrzlo, čeprav pokurimo veliko drv. Jaz mraza nisem občutil, ker sedim



hadola. „Vstajam ob pol šestih, ob pol dveh pa pridem domov, kjer me čaka kosilo. Od hoje sem utrujen, zato kosilo hitro pospravim. Dobro je, da v šoli dobivamo malico. Malicamo v razredu, ker šola nima jedilnice. Šolska kuhinja je majhna. Učim se rad in se lahko, izdelujem pa z dobrim uspehom. V krožkih ne sodelujem, ker sem predalet doma. Namesto tega zbiram značke. Nimam jih še veliko.“

I. ZORAN

REFER:

Tudi vaša osnovna šola je majhna, zastarala, neprimerna. Po občinskem načrtu bi jo posodobili v naslednjih sedmih letih, vendar pa morate o tem odločiti vi, ker brez vašega prispevka tega občina ni zmožna uresničiti. Odločali boste na tajnem ljudskem glasovanju, ki bo 14. maja na podeželju, 15. maja pa v Novem mestu. Zato: vsak vaš DA — glas za boljšo šolo!

Vsak »DA« — prispevek za boljšo vzgojo naših otrok!



Zdaj smo že na repu

JOŽE SVIRT, KMET IZ JELŠ PRI OTOČCU: „Na svetu krajevne skupnosti smo predlagali, da bi ključ delitve bil malce drugačen, kot ga predlaga vodstvo referendum. Ogreti smo se, da bi šlo 1,5 odstotka za skupne potrebe, 0,5 odstotka sredstev pa naj bi ostalo v krajevni skupnosti za zadovoljevanje najnujnejših potreb. Kar zadeva otoško šolo, skoraj ne morem verjeti, da se stanje tako hitro spreminja. Pred leti sem imel občutek, da smo med boljšimi v naši občini, zdaj pa smo že na repu. Napredek gre res hitro naprej in ga pozdravljam. Razumljivo, da je za hitri razvoj treba marsikaj prispevati, zato tudi odgovorni trkajo na našo zavest. Prepričan sem, da bo v otoški krajevni skupnosti šlo ...“



Učenci šentjernejske in otoške šole se stiskajo v pretesnih prostorih. Posnetek ponazarja gnečo, v kateri se res ne da delati. Vendar otroci vedrih in nasmejanih obrazov pričakujejo, da jih starejši na referendumu ne bodo razočarali ...

V sodobnejših šolah: več znanja! Odločitev: 14. in 15. maja 1972

Prepričan sem, da bo šlo ...

FRANC ZAGORC, TAJNIK KRAJEVNE SKUPNOSTI OREHOVICA: „Na zboru volivcev, ki smo ga imeli pred kratkim v Orehovici, smo bili enotni, da je treba referendum za uvedbo samoprispevka podpreti. Ob znanih dejstvih, da smo v naši krajevni skupnosti kljub pičlim sredstvom naredili precej — omenim naj samo izgradnjo družbenega doma, napeljava telefona in drugo — sem trdno prepričan, da bodo naši občani razumeli potrebe, da se s skupnimi močmi še hitreje razvijamo. Pri nas smo mnenja, da bomo dobili več, kot bomo dali! Upam, da bomo v tem obdobju udeli stanovanja za prosvetne delavce in popravili pokopališče. Drug denar pa naj gre za izgradnjo šole v Šentjerneju, ker tam res delajo v slabih pogojih.“

USODA OTROK JE V NAŠIH ROKAH

Občani krajevnih skupnosti Šentjernej, Orehovica in Otočec se bodo na referendumu 14. maja odločili za podporo samoprispevku za gradnjo šol v novomeški občini v obdobju 1972–78. Nekaj zbranih sredstev bodo namenili tudi za ureditev svojih komunalnih vprašanj.

ŠOLA V ŠENTJERNEJU je po številu učencev največja v novomeški občini; v letošnjem letu jih ima 1000, od tega jih 800 obiskuje matično šolo, drugi pa so na podružnicah. Teh 800 učencev je razdeljenih na 27 oddelkov, ki imajo na voljo le 9 učilnic, v novem poslopiju in 3 učilnice v poslopiju bivše kmetijske gospodarske šole. Gradbena inšpekcija je zahtevala v tej stavbi ureditev novih stropov, ker so leseni tramovi

dotrajali in učilnice niso vame.

Na voljo imajo torej le 12 učilnic, kar da v dveh izmenah prostor za 24 oddelkov. Za preostale tri oddelke so uredili prostore v kleti, kabinet v pritličju pa so spremenili v manjši razred. Ob vsem tem je znano, da nimajo primernih prostorov za učila, delavnice, kuhinjo, jedilnico, da o telovadnici sploh ne govorimo.

Šentjernejska šola v danih pogojih ne more nuditi učencem dovolj kakovostnega pouka, ki bi bil možen le v eni izmeni. Pouk v eni izmeni namreč omogoča organizacijo podaljšane bivanja v šoli, ko otrok takoj po rednem pouku opravi vse potrebne domače naloge ob učiteljevi pomoči in se vrne domov že pripravljen za pouk. Tudi izvenšolsko izobraževanje in vzgoja se lahko organizirata le tam, kjer imajo prostor. Za tako dejavnost predvideva občinski program približno 3900 kv. m površine; trenutno pa jo imajo le 1600. Ta dva podatka zgovorno pričata o stanju, ki je trenutno na tej šoli.

NIČ BOLJŠE STANJE NI NA SOLI OTOČEC. Tudi tukaj imajo dvoizmenski pouk, v 12 učilnicah pa se stiska 12 oddelkov. Šola je ena najstarejših v novomeški občini, saj je že slavila stoletnico. Poleg neustreznih prostorov za učence, nimajo pisarne, prostorov za učila, izvenšolske dejavnosti pa tudi ne morejo imeti. Stavba je v izredno slabem stanju, saj je bila prenovljena 1931. leta. Strop je preperel, streha pušča, peči so dotrajale, električna napeljava ni več

varna in podobno. Težko je tudi s telovadbo, saj telovadijo v bližnjem domu TVD Partizan, ki je vse prej kot primeren za zdravo telesno vzgojo. Vse to opozarja, da je treba na Otočcu računati na novo šolo, ker se v sedanjo stavbo skoraj ne splača več vlagati sredstev.

ČEPRAV IMAJO V OREHOVŠKI KRAJEVNI SKUPNOSTI polne roke načrtov, jim največ preglavic dela gradnja vodovoda, ki bo do letošnje jeseni pripeljal vodo v 15 vasi v dveh krajevnih skupnostih. Ob vsem tem pa so si začrtali še nove naloge, poleg tega pa bodo pomagali tudi osnovni šoli Šentjernej, saj otroci iz teh krajev obiskujejo višje razrede šentjernejske šole.



Bolje vrabec v roki kot ...

PETER DURJAVA, KMET IZ ŠENTJERNEJA: „Menim, da smo ga položili tedaj, ko smo v Šentjerneju gradili prenamerno šolo; kaj hočeš, ko pa se vedno drži pregovor 'Bolje vrabec v roki, kot golob na strelu'. Ze nekaj let je stanje več kot kritično, res bo treba čimprej izpeljati dozidavo, drugače bo naša šola, ki sicer dosega lepe uspehe, začela pešati. Na referendumu bom brez pomislekov glasoval z DA; seveda bi podprl še kakšno drugo gospodarsko dejavnost v Šentjerneju. V mislih imam gradnjo večje trgovine, ureditev bencinske črpalke in konjskega dirkališča. Ravno tako me moti sama ureditev Šentjerneja, ki ni taka, kot bi morala biti; saj naselje ne kaže podobe prijaznega podeželskega kraja.“

V razredu smo se dogovorili

IDA ZAGORC, UČENKA 8. RAZREDA OŠ „MARTIN KOTAR“ V ŠENTJERNEJU: „Nimam brata niti sestrice, vendar bom starše nagovorila, da bodo glasovali z DA. Tako smo se namreč dogovorili v razredu. Prepričana sem, da bodo tudi moji sošolci znali prepričati svoje starše. Čeprav sem mlada, mi je tisto preseljevanje iz razreda v razred počasi šlo na živce, saj sem dobila občutek, kot da bi nas nekdo preganjal. Enakega mnenja so tudi moji sošolci, ki se tudi ne morejo sprijazniti z dejstvom, da smo na podeželju za marsikaj prikrajšani.“



Računam na zavest občanov

TONE KOVAČIČ, predsednik KS ŠENTJERNEJ: „Trdno sem prepričan, da me naši občani ne bodo razočarali. Mislim, da ni treba s prstom kazati na našo šolo, ki je tesna kot škatalica za vžgalice. Starši ne moremo zahtevati, da bi prosvetni delavci v takih pogojih delali čudeže. Treba jim je pomagati, potem bodo tudi uspehi boljši. Ob znanem dejstvu, da se prosvetni delavci zelo trudijo otrokom nuditi čim več znanja, smo dolžni podpreti njihova prizadevanja in jim omogočiti ustrezne učne pogoje. Če bomo uspeli dobro zastaviti akcijski program in bo naš klic prišel do slehernih ušes, potem ni treba biti v skrbeh za uspešno izvedbo referendumu.“

Mislim na svojo Marijo

MARIJA FABJANČIČ, GOSPODINJA IZ MAHAROVCA: „Če pomislim samo na svojo malo Marijo, ki jo držim v rokah, in na njeno bodočnost, potem mi trenutek ne pomislim, da ne bi podprla referendumu. Želim, da bo moj otrok obiskoval urejeno šolo in da ga za življenje čim bolj usposobijo. Seveda pa je treba učiteljem omogočiti dobre delovne pogoje.“



Zaupam organizatorjem!

LUDVIK NOVAK, KMET IZ DOLENJE VASI: „Vem, da je treba še veliko narediti, čeprav smo s skupnimi napori v zadnjih letih res veliko ustvarili. Če sredstva drobimo, bo težje uspeli, kot da jih damo skupaj in pomagamo tam, kjer je najbolj potrebno. Naši ljudje imajo zaupanje v vodstvo krajevnih skupnosti, zato se mi zdi nemogoče, da referendum na otoškem območju ne bi uspel. Ljudje so se na lastne oči prepričali, da imajo od krajevnih skupnosti koristi, zato njen program vedno podpirajo.“



Izpit našega humanizma

IVAN GRIČAR, MIZAR Z OTOČCA: „Podpiram to solidarnostno akcijo, saj bo naš prispevek res bolj simboličen, kajti za večja dela potrebujemo veliko denarja, tega pa s samoprispevkom ne bomo zbrali. V našem kraju smo s prizadevnostjo vseh precej naredili. Če bomo imeli še tako skrbno vodstvo, kot ga imamo sedaj, bodo ljudje radi podprli njegove predloge. Čeprav bom plačeval sedem let, ne razmišljam o tem, da bi glasoval proti.“



Trepetam za otroka ...

TONČKA TURK, GOSPODINJA IZ DOL. MAHAROVCA: „Moja hčerka hodi v drugi razred. Nikoli nisem brez skrbi, ker me preganja misel, kaj bo če se podre strop v starem farožu. Človek dobi nehoti take občutke, ki jih ne more izbiti iz glave, ker vem, da bi nekdo kmalu prišlo do nesreče. Ni treba posebej poudarjati, da si želim lepo in sodobno urejeno šolsko poslopije, ki bo v veselje otrokom, učiteljem in nam. Kot mati dveh otrok bom vedno na strani tistih, ki podpirajo napredek. Prepričana sem, da bodo naši občani podprli skupna prizadevanja.“



Ljudje imajo zaupanje ...

FRANČIŠKA JAKŠE, GOSPODINJA IZ OREHOVICE: „Čeprav kot gospodinja v gospodarske zadeve nimam velikega pogleda, vem, da denarja ni in ga tudi ne bo, če ga ne bomo s skupnimi napori sami zbrali. Naši ljudje so vedno podprli vsako pametno in koristno akcijo, zato sem tudi ob tem referendumu prepričana, da bo pri nas uspel. V naši krajevni skupnosti so rezultati skupnega dela in naporov vseh občanov lepo vidni, zato imajo ljudje zaupanje.“



Skrbeti moramo za potomce

FRANC KIRN, PREDSEDNIK KRAJEVNE SKUPNOSTI OTOČEC: „Vse naloge, ki smo jih do zdaj sprejeli, smo več ali manj uspešno izpeljali. Prepričan sem, da nas bodo občani tudi pri tem referendumu razumeli, kot so nas vedno. Le s skupnimi napori bomo dosegli to, kar smo si zamislili. Trdno sem prepričan, da nam je skrb za naše potomce najvažnejša, zato bomo podprli prizadevanja za izgradnjo šol.“



Samoprispevek — za srečo mladine! Odločitev: 14. in 15. maja 1972

kultura in izobraževanje

Oddelek pedagoške akademije

V njem se bodo na pedagoški poklic (za razredni pouk) pripravljali mladi Dolenjci, Belokranjci in študenti iz spodnjeposavskih občin

Do leta 1968 so osnovne šole na Dolenjskem, Beli krajini in delno v Posavju dobivale učitelje za razredni pouk iz učiteljskega centra v Novem mestu. Po reorganizaciji kadrovskega šola za učitelje so skrbel za šolanje učiteljev prevzela pedagoška gimnazija in pedagoški akademiji v Mariboru in Ljubljani. Ta sprememba je povzročila občutno zmanjšanje priliva razrednih učiteljev na področju cele Slovenije, tudi pri nas.

To in druge okoliščine (povečanje potreb po razrednih učiteljih zaradi malih šol, podaljšane bivanja, zmanjšanja števila kombiniranih oddelkov, zaradi upokojevanja starejših učiteljev) so povzročile akcijo, da bi pedagoško akademijo kot kadrovske šole približali področjem, kjer je primanjkljaj učiteljev večji, in tako zajezili naraščanje primanjkljaja.

Zato je pedagoška akademija (PA) v Ljubljani na predlog občinskih skupščin ožje Dolenjske, Bele krajine in Posavja sklenila ustanoviti v Novem mestu redni oddelek PA za razredni pouk. Dokončni sklep o tem je bil sprejet na sestanku predstavnikov občin našega področja, predstavnikov TIS in predstavnikov pedagoške akademije iz Ljubljane. Leto sta zastopala prof. Franc Galič, namestnik dekana, in prof. dr. Leon Zlebnik, predstojnik oddelka za razredni pouk.

Na sestanku, ki je bil 5. aprila v Novem mestu, je bilo sklenjeno:

1. Ustanovi se oddelek pedagoške akademije za razredni pouk v Novem mestu.

2. Prostore in učitelje za hospitacije bo dala osnovna šola Katje Rupene v Novem mestu, ki ima take pogoje, da to lahko stori. Ta šola je bila namreč ves čas delovanja učiteljskega centra v Novem mestu vodnica za bodoče učitelje, zato imajo njeni učitelji dovolj znanja, sposobnosti, primerno volje in izkušnje, da bodo zadovoljili tudi potrebam novega oblikovanja učiteljev.

3. Predstavniki občinske skupščine v Novem mestu so zagotovili, da bodo uredili vse potrebno za bivanje študentov PA v Novem mestu.

4. Predstavniki TIS prizadeletih občin so obljubili začetno finančno pomoč za opremo prostorov, ki jih

bo potreboval oddelek. Za poznejše redno delo pa bo skrbel PA iz Ljubljane z rednim proračunom.

5. Republiška izobraževalna skupnost je zagotovila PA iz Ljubljane redna finančna sredstva za nemoteno delo tega oddelka.

6. Predstavniki TIS so izrazili pripravljenost, da bo vsak študent na oddelku za razredni pouk prejel primerno štipendijo, če se bo ugotovilo, da je potreben.

7. Predstavniki PA iz Ljubljane pa sta zagotovila, da bo PA v skladu s svojim statutom najkasneje v maju razpisala vpis v oddelek PA za razredni pouk v Novem mestu ter potrebna delovna mesta učiteljev PA. Z razpisom za vpis študentov bodo objavljeni tudi pogoji, ki jih bodo morali izpolnjevati študenti PA za razredni pouk.

8. Predstavniki gimnazij na Dolenjskem so sporočili tudi število kandidatov za študij na oddelku za razredni pouk v Novem mestu.

S temi zagotovili so dani pogoji za začetek dela tega oddelka z novim šolskim letom.

Poleg Novega mesta bo tak oddelek imela tudi Nova Gorica, v Celju pa je začel delovati že v tem šolskem letu.

Z ustanovitvijo oddelka PA v Novem mestu se odpirajo možnosti za mlade ljudi, ki so primerno sposobni, prizadevni in nagnjeni k opravljanju pedagoškega poklica, da v boljših pogojih pridejo do zaželenega poklica. S službovanjem v prostoru, ki ni več tako zapostavljeno področje, kot je bilo nekdaj, bodo pomagali dvigati kulturno raven prebivalstva v deželi, iz katere izhajajo, ter bodo tako prispevali k širšemu razvoju Dolenjske, Posavja in Bele krajine. Novo mesto bo z oddelkom PA dobilo novo razsežnost v razvoju šolstva, ki mu glede na hiter razvoj na drugih področjih tudi gre.

Ustanovitev oddelka za razredni pouk je pokazala, da so prizadevanja za tako obliko šolanja učiteljev razrednega pouka obrodila sadove, hkrati pa zavezuje vse, ki tako ali drugače skrbijo za razvoj šolstva na našem področju, da bodo stalno skrbeli za rast in nemoteno delo tega oddelka. Ta skrb je tako naloga osnovnih šol, da bodo bolj poklicno usmerjale učence za učiteljski poklic, kakor tudi gimnazij, ki naj s primernim pedagoškim delom budijo interes za tako delo. Hkrati je to tudi naloga temeljnih izobraževalnih skupnosti, ki naj vsebinsko in materialno spodbujajo delo novega oddelka. Na tak način bi lahko v določenem času kril vsaj potrebe po učiteljih razrednega pouka. Ostanje pa nam še vedno nenehno prizadevanje, da bi izpolnili vrzeli, ki se kažejo na predmetni stopnji osnovne šole.

PROF. VELJKO TROHA

Mlade v šolo

Pri INLESU v Ribnici in delovnih enotah zapoštevajo skupno okoli 50 delovnih invalidov. To je precej, saj je v podjetju zaposlenih skupno okoli 850 ljudi. Podjetje se trudi, da delovni invalidi, zaradi manjše delovne sposobnosti, ne bi bili materialno prikrajšani. Tako politiko zastopa tudi sindikat, ki se je zavzel, da bi delovne invalide, mlajše od 25 let, poslali na šolanje, če imajo za to pogoje in voljo za študij.

»Učimo se za življenje«

je poudaril dr. Boris Majer na sobotnem zboru prosvetnih delavcev na Otočcu

Minulo soboto je bil na Otočcu že peti tradicionalni zbor prosvetnih delavcev novomeške občine, ki sta ga pripravila občinski odbor sindikata delavcev družbenih dejavnosti in temeljna izobraževalna skupnost v Novem mestu.

Osrednja zanimivost zбора je bilo predavanje člana CK ZKS in profesorja filozofske fakultete v Ljubljani dr. Borisa Majerja o idejnosti pouka in patriotični vzgoji. Dr. Majer je med drugim poudaril, da je razvijanje samoupravne zavesti v mladem človeku poglavitna naloga naše šole, ki mora vzgajati mlade rodove za bodoče samoupravljavce. Da bi to dosegli, moramo že v osnovni šoli nameniti več časa seznanjanju mladih ljudi s socialističnimi človeškimi in medčloveškimi odnosi ter spodbujanju logičnega mišljenja in ustvarjalne domišljije. Tudi preverjanje znanja zdaj preveč temelji le na spominskem obnavljanju in premalo na razvijanju spoznavnega interesa mladega človeka.

Dr. Majer meni, da je treba ta vprašanja že v osnovni šoli postaviti na drugačne osnove, saj se učimo za življenje, in ne za šolo. To načelo postaja čedalje pomembnejše, zakaj prav osnovna šola kroji usodo za vse nadaljnje človekovo življenje. Zato idejne vzgoje ni mogoče ločevati od učno-zgodovnega procesa, ampak mora biti vtkana v ta proces.

Zatem je zbranim spregovoril predsednik republiškega odbora sindikata delavcev družbenih dejavnosti Slovenije Vinko Kastelic o samoupravnem dogovarjanju v družbenih dejavnostih. Med drugim je poudaril napredek, ki smo ga na tem

področju že dosegli s samoupravnimi sporazumi o delitvi dohodka in osebnih dohodkov, ter opisal nekatere probleme, ki se ob tem še porajajo, in naloge prosvetnih delavcev pri nadaljnjem oblikovanju meril za vrednotenje dela na področju vzgoje in izobraževanja. Predsednik izvršnega odbora novomeške temeljne izobraževalne skupnosti prof. Veljko Troha je ob koncu spregovoril še o pripravah na referendum za uvedbo krajevnega samopriskpeva za gradnjo osnovnih šol v občini. Prosvetni delavci so ta prizadevanja v celoti podprli.

R. S.

podčrtano

Ko so pred petimi leti Črnomaljci vpeljali Zupančičev natečaj in svojevrsten način financiranja kulturno-prosvetne dejavnosti v občini, so bili za tako obliko delovanja zelo navdušeni. Tako organizatorji kot dramski, glasbeni in folklorni amaterji iz mesta in s podeželja. Ob koncu natečaja so imeli tudi občinsko kulturno revijo s precej blišča, podelitev nagrad itd. Zatrjevali

Usihanje?

so, da se bo tak način dela uveljavil in da bodo sistem tega dela še izpopolnjevali.

Po štirih letih kaže, da kulturnikom zmanjkuje sape. Ob jesenskem razpisu je bilo sicer precej prijav za sodelovanje (tudi te so morale in še spodbujati), veliko manj pa so prijavitelji pokazali. Doslej je bilo samo 9 dramskih predstav, glasbene še nobene, če izvememo viniški veseli večer. S predstavami kasni 5 prijavljenih skupin iz metliške občine in 6 iz črnomaljske.

Najbrž letos tudi natečaj ne bo več zaključil z občinsko kulturno revijo. Rečeno je bilo, naj bi bila prej kot običajno, sicer hodi v zelje organizatorjem jurjevanja, toda zamisel ni izvedljiva. Ker niso nastopili vsi prijavitelji, jih komisija ne more oceniti in izbrati za nastop na reviji. Natečaj bi potreboval močnejšo spodbudo, sicer bo usahnil, kot večkrat presahnejo belokranjski študenti.

R. B.

Uspeh na Poljskem

V soboto sta se vrnila s Poljskega Janez Gartner in Roman Ogrin, ki sta se s predstavnikom Zveze kulturno-prosvetnih organizacij Slovenije Martinom Zakonjškom udeležila otvoritve razstave 10 članov Tabora likovnih samorastnikov v Bytomu. Razstava se nahaja v gornjeleszijskem muzeju – eni izmed najstarejših kulturnih ustanov v Sleziji. Odprl jo je sekretar za kulturo vojvodstva Katowice Zbysko Mikolajski. Bila je deležna velike pozornosti tiska in radija; tudi prve kritike so bile izredno laiske. Poljaki želijo, da bi razstava ostala na Poljskem do konca leta, med tem časom bi jo poka-

Leto slovensko-hrvaških revij

Okrepljeno sodelovanje amaterskih kulturnih skupin iz obmejnih slovenskih in hrvaških občin – Obeta se pisana sezona kulturnih prireditev – V Kostanjevici sprejeli med članice tri hrvaške občine

Povezovanje slovenskih in hrvaških amaterskih kulturnih delavcev ni nič novega, čeprav je pred leti pomenilo samo sodelovanje s slovenskim kulturnim društvom v Karlovcu. Prav na pobudo Karlovcčanov so sodelovanje pred dvema letoma razširili na več sosednjih občin z obeh bregov Kolpe in Krke. Tako je lani nastala Kulturno-prosvetna zveza posavskih, dolenjskih, belokranjskih, obkolpskih in kordunskih občin. Vanjo se je vključilo po šest hrvaških in slovenskih občin.

Ze lani je nova „organizacija“ izmenjala obiske amaterskih kulturnih skupin in povežala v medobčinske revije. Na teh so do zdaj uspešno nastopile folklorne skupine, pevski zbori, pihalne godbe in likovni amaterji. Po prvih uspehih bodo letos tako obliko skupnega nastopanja še razširili.

Na nedavnem posvetu v Kostanjevici so se dogovorili, da bodo število medobčinskih revij še letos povečali na deset, hkrati pa so izbrali tudi kraje, kjer naj bi se dejavnost „dogajala“. Tako so sklenili, da bo v Ogulinu nastop zabavnoglasbenih ansamblov, tumburši se bodo zbrali v Samoboru, „odrasle“ folklorne skupine pa bodo imele revijo v Vojniču in Vrgin mostu. Karlovac bo prevzel organizacijo revije godb na pihala; razstava del likovnih amaterjev pa bo spet v Dugi Resi. Moški, ženski in mešani pevski zbori bodo tokrat peli v Črnoljmu, pionirski in

UČITELJICA, ZBOROVODJA, ŠTUDENTKA Glasba je magnet

Slavka Kukman iz Stopič: »Prihodnje leto diploma iz glasbe – konec napora«

Imeti šolski pevski zbor – to je dandanes obveznost, dopolnilo gasbenega pouka. Nemalokrat sreča odloči, koliko mladih gri se zbere v zboru, koliko zborov lahko osnujejo. „Tako je bilo tudi pri nas,“ se spominja Slavka Kukman, učiteljica za glasbeni pouk v osnovni šoli Janeza Trdine v Stopičah.

„Imamo dva zbora: mladinski je večji in šteje 45 pevcov, v manjšem in mlajšem jih je 25. Delata že več let, malone od tistihmal, ko sem jaz prišla na šolo.“

Spominjam se lanskega parti-zanskega slavja v Podgradu. Eno od kulturnih točk so dali tudi stopičski pevci. Sonce jih je žgalo v obraze, ko so ob spremljavi harmonikarja sledili gbum rok

jami. Tudi te so okrnjele, zberemo se enkrat na teden.“ Zbora pojeta zlasti eno in dvoglasne narodne pesmi. Več-glasnih se brez instrumentov ne morejo naučiti. Instrumenti so objavljeni in jih pričakujejo.

„Imate radi glasbo?“ „Glasba me je vedno zani-mala. Ko sem začela 1966 na pe-dagoški akademiji študirati slo-venski jezik, nisem dolgo vzdr-“



Slavka Kukman s stopičskim zborom v Podgradu

svojega dirigenta – tovarišice Slavke Kukman. Zapeli so nekaj partizanskih.

„Nastopamo na vsaki šolski proslavi, večkrat tudi v tovarni Labod, ki je pokroviteljica naše šole. Včasih smo se udeleževali revij pevskih zborov, dokler so bile.“

„Kako nastane zbor?“

„Pri nas učencev ni treba siliti k petju. Prišli so prostovoljno, celo več, kot je bilo potrebno. Značilno je, da fantje manj radi sodelujejo. Praviloma bi morala glasove preizkusiti pred vstopom v zbor, ker pa ne poučujem samo glasbe, mi je zmanjkalo časa, pa storim to kar med va-“

žala. Pritegnila me je glasba, zato sem na akademiji predsedala in obrdžala samo ta študij. Zdaj so predavanja mimo, prihodnje leto, če bo postreči, bom diplomirala.“

„Je izredni študij naporen?“ „Pa še kako! Če bi morala še enkrat začeti, se najbrž ne bi več odločila. Marsičemu sem se morala odreči, prostega časa nisem poznala. Šola mi je pri tem precej pomagala, plačala je del stroškov.“

„Boste ostali v Stopičah tudi po diplomu?“

„Tu sem pred desetimi leti za-čela poučevati, navadila sem se in bom najbrž ostala tudi po končanem študiju.“ I. ZORAN

Mali kulturni barometer

POJE STANE MANCINI – Drevi ob 20. uri bo v novomeškem Domu kulture zabavno glasbena prireditev iz abonmajskega sporeda. S sporedom narodnih, narodnozabavnih in zabavnih melodij se bo občinstvu predstavil na celovečernem koncertu pevec Stane Mancini s svojim ansambлом (Combo quartet).

DARILO KNJIŽNICE – Belokranjski rojak dr. Oton Berkopec je novomeški študijski knjižnici spet daroval nekaj dragocenih knjig. **KRSKO: SE DANES IN JUTRI** – Razstava gvašev in akvarelov akademskega slikarja Franceta Peršina bo v krški galeriji odprta še jutri. **ZA CUSSIGHOM PERKO** – V Dolenjski galeriji bo še danes odprta razstava del italijanskega slikarja Artura Cussigha. Prihodnji teden pa bodo v galeriji odprti razstavo del slikarja Tomaža Perka, sina znanega slovenskega slikarja Lojzeta Perka.

OKIET IN ZBOR ZA PROSVETNE DELAVCE – Na petem zboru prosvetnih delavcev novomeške občine, ki je bil 15. aprila na Otočcu, sta v kulturnem delu sodelovala Dolenjski okiet in moški pevski zbor DPD Dušan Jereb iz Novega mesta. **KULTURNI DAN V KOSTANJEVICI** – V okviru XVII. prireditve Dolenjskega kulturnega festivala v Kostanjevici so minulo soboto izvedli v domu kulture Partličjev recital „Prešernu za ljubeznijo“, zvečer pa so si obiskovalci lahko ogledali Linhartovo komedijo „Ta vesel dan ali Matiček se ženi“, s katero je na kostanjeviškem odru gostovala mariborska Drama. **„DIVJI LOVEC“ V STRAŽI** – Minulo nedeljo so igralci straske Svobode spet prijetno presenetili občinstvo: uprizorili so Finžgarjevo igro „Divji lovec“.

boš dobil!

Obletnica

Skoraj neopazno drsi mimo prva obletnica kulturnih skupnosti. Ničče ne kliče fanfar in slavnostnih govorov na ta dogodek in sploh kaže, da ta prvi jubilej nikjer ne dobiva posebnega obeležja. Nekaj pa je temu na rob le treba reči.

Letos prvič – se pravi ob prvi obletnici – se je kultura otresla izrazito administrativno proračunskih odnosov. Na denar, ki se posebej nabira v kulturnih skladih, oblastveni organi nimajo več tolikšnega vpliva kot v prejšnjih časih. Gospodarjenje je prepuščeno samoupravnim organom, izvoljenim v posameznih kulturnih skupnostih. Pripomniti je še treba, da nihče več ne dobiva denarja na up, ampak samo za delovni načrt po načelu: pokaži, kaj si predvidel, pa boš dobil!

OGLE DALO MLADI ŠPORT

IZ VSEH STRANI

METLIKA - Pred kratkim so ustanovili v mestu aktiv mladih, ki šteje okrog 250 članov. Na osnovnem občnem zboru so izdelali program dela, izvolili 17-člansko predsedstvo in ožje vodstvo. Za predsednika je bil izvoljen Božo Kopinčič, za tajnika Karel Ružič in za blagajnika Jože Matjašič (T. G.).

SMIHEL PRI NOVO MESTU - V Domu Majde Šilc dela že dalj časa pod vodstvom gimnazijca Janeza Bambiča krožek OZN. Gojenci, ki se udeležujejo rednih sestankov, so zelo aktivni. Zanimajo jih zunanja, pa tudi notranja politika. (J. K.)

NOVO MESTO - V okviru vsakoletne akcije „Kaj veš o prometu?“ so pionirji - prometniki imeli pred dnevi občinsko tekmovanje. Udeležilo se ga je 48 pionirjev in pionirk iz Šentjerneje, Smitela, Novega mesta in Vavte vasi. V nižji skupini je zmagala skupina pionirjev iz Šentjerneje, drugi je bil Grm. Med posamezniki je v tej skupini postal prvak Miran Vučko iz Bršlina, srebrni je osvojil Marjan Simončič, bron pa Rudi Lipar iz Šentjerneje. V skupini starejših tekmovalcev so že tretjič zapored zmagali pionirji iz Šentjerneje, drugi so bili učenci „Katie Rupene“ in tretji iz Bršlina. Med posamezniki je bil najboljši Matjaž Simončič, sledita Tugo Plut in Marjan Gorisek (vsi Šentjerneje). Najboljši tekmovalci se bodo udeležili medobčinskega tekmovanja, ki bo prihodnjo soboto v Brežicah (M. T.)

BREŠTANICA - Začelo se je prvenstvo mladih športnikov v počastitev dneva mladosti, ki ga organizira občinska konferenca ZMS Krško. Najprej so se srečali šahisti. Zmagala je ekipa Leskovec, sledijo TSS, Prekopa, Rožine, Dolenja vas in Breštanica (Z. S.).

SMIHEL PRI NOVO MESTU - V petek se bo začelo tekmovanje v okviru desete jubilejne domače pod pokroviteljstvom republiške konference ZMS. V petek popoldan startajo namiznoteniški igralci in šahisti, zvečer pa bo kulturni program. Tekmovanja se nadaljujejo v soboto in nedeljo, ko bodo na sporedu športne igre, atletika in izlet v naravo.

NOVO MESTO - Odbor aktiv mladih novinarjev v Novem mestu bo v torek, 25. aprila, pripravil še drugo srečanje s Tonetom Gosnikom, glavnim urednikom Dolenjskega lista. V prostorih občinske skupščine bodo člani aktivna poslušali predavanje o novinarskih vrsteh.

PODZEMELJ - Podzemeljčani so zadnji v občini, ki so ustanovili mladinski aktiv, v katerem je 50 članov. Mladina postaja povsod bolj delavna, zlasti v krajevni skupnosti (T. NOVO MESTO - Komisija za družbenoekonomske odnose pri občinski konferenci ZMS Novo mesto ustanavlja aktiv mladih, zaposlenih v zasebnem sektorju. Aktiv ustanovljajo zaradi najrazličnejših nepravilnosti, ki jih mladi doživljajo v tem delovnem sektorju (J. P.).

NOVOTEKS: LESONIT

69:61
Novomeški košarkarji so v prijateljski tekmi premagali dosedanjega člana slovenske lige Lesonit, ki pa je v kvalifikacijah izgubil z Radensko in izpadel iz lige. V Ilirski Bistrici so Novomeščani na spolkem betonu igrali dokaj nezanesljivo, kljub temu pa so brez posebnih težav zmagali.

Za Novoteks so igrali: Splichal 15, Z. Kovačević 9, S. Kovačević 26, Ivančič 6, Šepetavc 5, Šobar 2, Počrvina 2, Papič 4, Bencik, Blažič in Špiler.

ŠTIRI ODLIČJA ZA GAJIČEVO

V soboto je bilo v Ljubljani letošnje republiško prvenstvo osnovnih in srednjih šol v gimnastici, na katerem so se mladi dolenski telovadci dobro postavili. Tekmovanje je v celoti izredno uspelo, čeprav so tekmujoči izven Ljubljane imeli precej pripomb na sojenje ljubljanskih sodnikov. Od naših tekmovalcev je med posamezniki najbolj uspela srednješolka Anita Gajič, ki je osvojila štiri odličja, oziroma brežiški gimnazijci, ki so bili med ekipami drugi. Pionirke z Grma pa so osvojile tretje mesto.

Rezultati - pionirke ekipno: 1. OS Hinko Smečkar (Ljubljana) 190, 4 točke, 3. OS Grm (N. m.) 181,8; posameznice: 1. Težak (OS J.

Moškrič - Lj) 39,4, 4. do 5. M. Dokl (Grm) 38,5 točke, itd. Pionirji: 1. OS Boris Kidrič (Kidričevo). V tej konkurenci so nastopili tudi učenci z osnovne šole Krško, vendar njihove uvrstitve ne vemo. V konkurenci mladincev je zmagala ekipa TSS Maribor 231,3 točke, drugo mesto pa je osvojila gimnazija Brežice 228,1. Brežiški gimnazijci so se tudi med posamezniki dobro uvrstili, vendar do 5. mesta ni bilo nobenega. Med mladinkami ekipa novomeške gimnazije ni nastopila, ker niso mogli zbrati tekmovalk. Med posameznicami je Anita Gajič (Šola za zdravstvene delavce N. m.) delila 3. do 4. mesto, zbrala pa je 37,8 točke.

Z nastopom smo lahko v celoti zadovoljni, saj so naši tekmovalci dosegli več, kot smo lahko od njih pričakovali. (M. M.)

BOZA PUNGARTNIK - „Nadaljevala bom šolanje na novomeški gimnaziji. Moje prizadevanje, da pridem do poklica, pa bodo starši podprli.“

MIRA AVGUŠTINCIC - „V šoli mi ne gre preveč dobro, zato sem se odločil za poklicno šolo v Ljubljani. Navdušen sem za avtokleparski poklic. Če mi bo šolanje šlo dobro, se bom vpisal na srednjo tehnično šolo.“

GABRIJELA ZIDAR - „Kolegice so me navdušile za šolanje na srednji ekonomski šoli; rada delam v pisarni. Starši mi bodo pomagali, da doštudiram.“

JOŽE SMOLIC - „V sedmem razredu sem se odločil za študij kemije na STS v Ljubljani. Kemija me je vedno veselila, upam, da s poklicem ne bom razočaran.“

MIRA STRAJNAR - „Če bom izdelala s prav dobrim, bom šla na ESS, drugače se bom odločila za poklicno šolo. Starši mi bodo pomagali, da se dokopljem do poklica.“

STANE BECELE - „Ker je oče miličnik, sem se odločil za kadetsko šolo v Ljubljani. Poklic me veseli, poleg tega so pa pogoji za šolanje odlični. Starši s menoj ne bodo imeli več skrbi.“ (Naši sogovorniki so na slikah od leve proti desni).

Kam v šolo?

Do konca pouka na naših šolah je še dobra dva meseca, zato se je večina učencev in dijakov že odločila za nadaljnji življenjski korak: veliko jih bo nadaljevalo šolanje, so pa tudi taki, ki bodo zapustili šolske klopi. Marsikdo bo uresničil življenjski cilj, verjetno pa bodo tudi razočarani, kajti šolanje precej stane, družinski proračuni pa ne prenesejo dodatnih obremenitev. Učenci osmih razredov trebanjske šole so se v glavnem že odločili. Kam bodo šli nekateri, bomo zvedeli iz njihovih odgovorov:

ŠL. 16 (1151) - 20. aprila 1972

Stran uredil: SLAVKO DOKL

ROLENJSKI LIST

Za plodnejše sodelovanje!

Posvetovanje o dijaški samoupravi v dijaških domovih je bilo v nedeljo, 16. aprila, v Šmihelu pri Novem mestu - 50 udeležencev

V nedeljo dopoldne je bilo v dijaškem domu Majde Šilc v Šmihelu pri Novem mestu posvetovanje o samoupravnem položaju gojencev v dijaških domovih, ki ga je vodil član predsedstva republiške konference ZMS Boris Kralj. Na posvetovanju, ki sodi v sklop prireditev X. jubilejne „domiade 72“, je sodelovalo okoli 50 mladincev, vzgojiteljev in gostov.

V živahni razpravi so ugotovili, da je sodelovanje med šolami in dijaškimi domovi dobro, vendar je zlasti na področju samoupravljanja treba najti še druge stične točke. Zavzeli so se tudi, da bi samoupravljanje v dijaških domovih dobilo še bogatejšo samoupravno vsebino, ki naj vzgaja mlade v bodoče samoupravljavce.

Zavzeli so se tudi, da bi mlade vključili v samoupravljanje na podlagi delegatskega sistema, tako da bodo čimbolj seznanjeni z vsem življenjem v domovih.

Govorili so o tem, da je treba mladinske organizacije ustanoviti v dijaških domovih, saj je delo mladine na šolah dosti težje.

Razpravljali so tudi o odnosih gojencev do vzgojiteljev in obratno ter se zavzeli, da morajo ti temeljiti na osnovi medsebojnega spoštovanja.

Udeleženci posvetovanja so obsojili samovoljno potezo dijaškega doma v Kranju, ki se je odpovedal sodelovanju na domiadah z utemeljitvijo, da nimajo nikakršne vrednosti za mladino. Menili so, da takšen odnos kvira dobre odnose med gojenci slovenskih dijaških domov, najbolj prikršani pa so kranjski gojenci, saj so ob lepo prireditev. K. T.

MLADI IN SVET

Znak »Tisoč radosti« je osvojen!

Na osnovni šoli »Martin Kotar« v Šentjerneju imajo že pogoje za osvojitve znaka »Tisoč radosti« - V kratkem prva lutkovna igrica

Prosvetna delavka Zdenka Godec je skupaj z učiteljem Vilijem Petelinom mentorica pionirske organizacije na osnovni šoli »Martin Kotar« v Šentjerneju. Oba mentorja sta zelo prizadevna, zato je tudi pionirski odred med najboljšimi v novomeški občini. Imajo zelo razvejeno kulturno, športno, izobraževalno in ostalo dejavnost, skoraj ni učenca, ki ne bi delal vsaj v enem krožku.

Na vaših šolah tarnate, da težko delate, ker ni ustreznih prostorov za šolsko, še manj pa za izvenšolsko delo, kljub temu pa ste med najboljšimi. Kako gre to dvoje skupaj?

„V letošnjem šolskem letu smo imeli že tako razgiban program, da smo izpolnili pogoje za osvojitve znaka, vendar ne mislimo odnehati, kajti v programu imamo še marsikaj.“

— Za kaj se učenci najbolj zanimajo?

„Največ jim je za športno in kulturno dejavnost, čeprav tudi za druge zanimanje ni majhno. Precej smo dosegli zlasti v tekmovalstvu, »Vesele šole«, saj smo imeli rekordno udeležbo: 315 udeležencev.“

— Kako je z učenci, ki imajo slabe ocene?

„Tisti, ki se udeležujejo v raznih krožkih, so na srečo večinoma tudi dobri dijaki. V primeru, da komu ob konferenci spodsredno, se potem mora bolj posvetiti učenju!“

— Ali imate na šoli še kakšne posebne krožke?

„Lotili smo se zbiranja zgodovinskega gradiva o nastanku pionirske organizacije na Šentjernejskem polju. Ko bo delo končano, mislimo zbrano gradivo razstaviti na posebni razstavi. Ustanovili smo tudi lutkovni krožek; mladi se bodo predstaviteli z lutkovno igrico naše upokojene učiteljice Vlaste Tavčarjeve, »Jurček kurir“.“

— Kaj pa razumevanje zdelo pionirske organizacije na terenu oziroma v vrstah prosvetnih delavcev?

„Nimam se kaj pritožiti, podpora je občutna, zato se vsem zahvaljujem za pomoč.“ S. DOKL

„Mislim, da so doseženi uspehi plod podvojenih naporov, ki jih vlagamo prosvetni delavci kot tudi otroci v izvenšolsko in drugo dejavnost. Če bi imeli ustrezne pogoje, verjamem, da bi bili dosežki še boljši.“

— Kako je z znakom pionirske organizacije »Tisoč radosti“?

Moškrič - Lj) 39,4, 4. do 5. M. Dokl (Grm) 38,5 točke, itd. Pionirji: 1. OS Boris Kidrič (Kidričevo). V tej konkurenci so nastopili tudi učenci z osnovne šole Krško, vendar njihove uvrstitve ne vemo. V konkurenci mladincev je zmagala ekipa TSS Maribor 231,3 točke, drugo mesto pa je osvojila gimnazija Brežice 228,1. Brežiški gimnazijci so se tudi med posamezniki dobro uvrstili, vendar do 5. mesta ni bilo nobenega. Med mladinkami ekipa novomeške gimnazije ni nastopila, ker niso mogli zbrati tekmovalk. Med posameznicami je Anita Gajič (Šola za zdravstvene delavce N. m.) delila 3. do 4. mesto, zbrala pa je 37,8 točke.

Z nastopom smo lahko v celoti zadovoljni, saj so naši tekmovalci dosegli več, kot smo lahko od njih pričakovali. (M. M.)

REZULTATI - pionirke ekipno: 1. OS Hinko Smečkar (Ljubljana) 190, 4 točke, 3. OS Grm (N. m.) 181,8; posameznice: 1. Težak (OS J.

Moškrič - Lj) 39,4, 4. do 5. M. Dokl (Grm) 38,5 točke, itd. Pionirji: 1. OS Boris Kidrič (Kidričevo). V tej konkurenci so nastopili tudi učenci z osnovne šole Krško, vendar njihove uvrstitve ne vemo. V konkurenci mladincev je zmagala ekipa TSS Maribor 231,3 točke, drugo mesto pa je osvojila gimnazija Brežice 228,1. Brežiški gimnazijci so se tudi med posamezniki dobro uvrstili, vendar do 5. mesta ni bilo nobenega. Med mladinkami ekipa novomeške gimnazije ni nastopila, ker niso mogli zbrati tekmovalk. Med posameznicami je Anita Gajič (Šola za zdravstvene delavce N. m.) delila 3. do 4. mesto, zbrala pa je 37,8 točke.

Z nastopom smo lahko v celoti zadovoljni, saj so naši tekmovalci dosegli več, kot smo lahko od njih pričakovali. (M. M.)

REZULTATI - pionirke ekipno: 1. OS Hinko Smečkar (Ljubljana) 190, 4 točke, 3. OS Grm (N. m.) 181,8; posameznice: 1. Težak (OS J.

Moškrič - Lj) 39,4, 4. do 5. M. Dokl (Grm) 38,5 točke, itd. Pionirji: 1. OS Boris Kidrič (Kidričevo). V tej konkurenci so nastopili tudi učenci z osnovne šole Krško, vendar njihove uvrstitve ne vemo. V konkurenci mladincev je zmagala ekipa TSS Maribor 231,3 točke, drugo mesto pa je osvojila gimnazija Brežice 228,1. Brežiški gimnazijci so se tudi med posamezniki dobro uvrstili, vendar do 5. mesta ni bilo nobenega. Med mladinkami ekipa novomeške gimnazije ni nastopila, ker niso mogli zbrati tekmovalk. Med posameznicami je Anita Gajič (Šola za zdravstvene delavce N. m.) delila 3. do 4. mesto, zbrala pa je 37,8 točke.

Z nastopom smo lahko v celoti zadovoljni, saj so naši tekmovalci dosegli več, kot smo lahko od njih pričakovali. (M. M.)

REZULTATI - pionirke ekipno: 1. OS Hinko Smečkar (Ljubljana) 190, 4 točke, 3. OS Grm (N. m.) 181,8; posameznice: 1. Težak (OS J.

Moškrič - Lj) 39,4, 4. do 5. M. Dokl (Grm) 38,5 točke, itd. Pionirji: 1. OS Boris Kidrič (Kidričevo). V tej konkurenci so nastopili tudi učenci z osnovne šole Krško, vendar njihove uvrstitve ne vemo. V konkurenci mladincev je zmagala ekipa TSS Maribor 231,3 točke, drugo mesto pa je osvojila gimnazija Brežice 228,1. Brežiški gimnazijci so se tudi med posamezniki dobro uvrstili, vendar do 5. mesta ni bilo nobenega. Med mladinkami ekipa novomeške gimnazije ni nastopila, ker niso mogli zbrati tekmovalk. Med posameznicami je Anita Gajič (Šola za zdravstvene delavce N. m.) delila 3. do 4. mesto, zbrala pa je 37,8 točke.

Z nastopom smo lahko v celoti zadovoljni, saj so naši tekmovalci dosegli več, kot smo lahko od njih pričakovali. (M. M.)

REZULTATI - pionirke ekipno: 1. OS Hinko Smečkar (Ljubljana) 190, 4 točke, 3. OS Grm (N. m.) 181,8; posameznice: 1. Težak (OS J.

Moškrič - Lj) 39,4, 4. do 5. M. Dokl (Grm) 38,5 točke, itd. Pionirji: 1. OS Boris Kidrič (Kidričevo). V tej konkurenci so nastopili tudi učenci z osnovne šole Krško, vendar njihove uvrstitve ne vemo. V konkurenci mladincev je zmagala ekipa TSS Maribor 231,3 točke, drugo mesto pa je osvojila gimnazija Brežice 228,1. Brežiški gimnazijci so se tudi med posamezniki dobro uvrstili, vendar do 5. mesta ni bilo nobenega. Med mladinkami ekipa novomeške gimnazije ni nastopila, ker niso mogli zbrati tekmovalk. Med posameznicami je Anita Gajič (Šola za zdravstvene delavce N. m.) delila 3. do 4. mesto, zbrala pa je 37,8 točke.

Z nastopom smo lahko v celoti zadovoljni, saj so naši tekmovalci dosegli več, kot smo lahko od njih pričakovali. (M. M.)

REZULTATI - pionirke ekipno: 1. OS Hinko Smečkar (Ljubljana) 190, 4 točke, 3. OS Grm (N. m.) 181,8; posameznice: 1. Težak (OS J.

Moškrič - Lj) 39,4, 4. do 5. M. Dokl (Grm) 38,5 točke, itd. Pionirji: 1. OS Boris Kidrič (Kidričevo). V tej konkurenci so nastopili tudi učenci z osnovne šole Krško, vendar njihove uvrstitve ne vemo. V konkurenci mladincev je zmagala ekipa TSS Maribor 231,3 točke, drugo mesto pa je osvojila gimnazija Brežice 228,1. Brežiški gimnazijci so se tudi med posamezniki dobro uvrstili, vendar do 5. mesta ni bilo nobenega. Med mladinkami ekipa novomeške gimnazije ni nastopila, ker niso mogli zbrati tekmovalk. Med posameznicami je Anita Gajič (Šola za zdravstvene delavce N. m.) delila 3. do 4. mesto, zbrala pa je 37,8 točke.

Z nastopom smo lahko v celoti zadovoljni, saj so naši tekmovalci dosegli več, kot smo lahko od njih pričakovali. (M. M.)

REZULTATI - pionirke ekipno: 1. OS Hinko Smečkar (Ljubljana) 190, 4 točke, 3. OS Grm (N. m.) 181,8; posameznice: 1. Težak (OS J.

Moškrič - Lj) 39,4, 4. do 5. M. Dokl (Grm) 38,5 točke, itd. Pionirji: 1. OS Boris Kidrič (Kidričevo). V tej konkurenci so nastopili tudi učenci z osnovne šole Krško, vendar njihove uvrstitve ne vemo. V konkurenci mladincev je zmagala ekipa TSS Maribor 231,3 točke, drugo mesto pa je osvojila gimnazija Brežice 228,1. Brežiški gimnazijci so se tudi med posamezniki dobro uvrstili, vendar do 5. mesta ni bilo nobenega. Med mladinkami ekipa novomeške gimnazije ni nastopila, ker niso mogli zbrati tekmovalk. Med posameznicami je Anita Gajič (Šola za zdravstvene delavce N. m.) delila 3. do 4. mesto, zbrala pa je 37,8 točke.

Sevnica »potopila« Izolo!

Ceprav so nas Brežičani v soboto precej razočarali, saj so igrali s poprečno ekipo Radeč neodločeno 19:19, so nas toliko bolj presenetili in razveselili prodromi Sevnici, ki so v Izoli ugnali jesenskega republiškega prvaka in ga popolnoma potolkli. Sevnici so se pokazali v najlepši luči in postali strah in trepet vsem ekipam v republiški ligi. Ribničani so gostovali v Mariboru.

Nogometiški so začeli

Začel se je spomladanski del občinske lige v malem nogometu, v kateri sodeluje 7 klubov. Rezultati prvega kola: Stara cerkev : Dolga vas 3:4 in Mahovnik : Kolodvorska 3:3. V vodstvu je še naprej Stara cerkev.

Spet kegljišče

Precej ostrih besed je bilo že izrečenih in napisanih, ker je kečevsko kegljišče zaprto. Kegljači in kegljalke, ki so dosegali lepe uspehe v republiki in državi, so ostali brez kegljišča.

Zdaj kaže, da se bodo le začeli lepši časi. Kegljšče je prevzela NAMA. Prav zdaj ga preuejajo, in če bo šlo vse po sreči, ga bodo odprli še ta mesec. Kegljšče je 4-stezno in bo zdaj avtomatično.

Zvedeli smo že, da bo veljalo 15 minut kegljanja 5 din in da bo pri kegljišču bife, ki bo razen s pijačami postregel tudi z jedilni na žaru. Kegljšče bo odprto vsak dan od 15. do 22. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 9. do 22. ure.

BRANIKOV : RIBNICA 21:16

Branikovi so po zaslugi razpoložnega Damjana uspeli razbiti črvtvo obrambo Ribničanov in doseči zanesljivo zmago. Ribničani niso igrali slabo, vendar so bili Mariborčani bolj razigrani. RIBNICA: Lovšin, Zuk, Mikulin 4, Erčulj, Matelič 1, Kersnič 3, S. Kersnič 2, Puželj, Ponikvar 4, Radič 2. (F. L.)

BREŽICE : OLIMPIJA 6:10

V nezanimivi igri so gostje brez težav zmagali. Ljubljancem so bile ves čas srečanja v vodstvu. (V. P.)

JESENICE : BREŠTANICA 3:0

Brestančanke, ki nastopajo za mlado ekipo, še nimajo dovolj izkušnje, zato so srečanje v Jesenicah gladko izgubile s 3:0. Verjetno pa bodo mlade Dolenjke trd oreh ekipam, s katerimi se bodo srečale na domačem terenu.

KOČEVJE : LEK (LJUBLJANA) 3:1

Borbeni Kočevci so v štirih nizih ugnali prizadevne Ljubljancane. Domačini so pokazali dobro in prodromno igro. (A. A.)

TREBNJE : NOVO MESTO 2:3

Srečanje je bilo zelo zanimivo in napeto, razveselila nas je igra nekaterih mlajših igralcev, med katerimi nam je najbolj ugajal Novomešan Weiss. Trebanjci so se pokazali izredno borbene in požitvalne.

LJUBLJANA : NOVO MESTO 3:2

Ljubljancem so morale aktivirati vse stare igralke, da so lahko ugnale mlado in prodromno ekipo Novega mesta, ki se je tudi v Ljubljani pokazala v najlepši luči. Če bi dekleta imela več izkušenj, bi lahko zmagala brez težav.

Poldek se ni zmotil!

Znani športnik iz Brežic Poldek Rovani, ki je že več let stebel brežiške rokometne ekipe, je v nedeljo na srečanju pionirjev košarkarjev na Grmu pravilno napovedal, da bodo Sevnici ugnali vodilno ekipo v republiški ligi, Izolo. Skoraj neverjetna napoved se je uresničila, saj so Sevnici s sedmimi goli razlike porazili ob morju Izolo, ki se ne da kar tako presenetiti. Svojo napoved je utemeljeval s prepričanjem, da so Sevnici v stalnem vzponu in bodo za vsakega trd oreh. Torej ni slučaj, da se trenutno nahajajo na četrtem mestu razpredelnice, čeprav so še novinci v ligi.

BELOKRANJCI SO TEKLI

V soboto so imeli v Črnomlju prvenstvo Bele krajine v krosu. Nastopilo je okrog 50 tekmovalcev, večjo udeležbo pa je preprečilo deževno vreme. Zmagovalci so bili: pionirke - 600 m: 1. Sterk, 2. Gizdavec, 3. Stonič (vse Črnomelj); pionirji - 600 m: 1. Adlešič (Črn.), 2. Mušič (Dragatuš), 3. Kralj (Črnomelj); mladinke - 800 m: 1. Skarjak, 2. Maruclj (obe Črn.); mladinci - 1300 m: 1. Hudelja, 2. Stopar, 3. Baumgartner (vsi Črn.).

IZENAČEN DVOBOJ NOVOMEŠČANOV IN ČRNOMALJCEV

V gmški telovadnici je bilo v nedeljo področno košarkarsko prvenstvo za pionirje. Nastopilo je 7 ekip. V finalnem delu so odločali o najboljši uvrstitvi pionirji z Grma, Črnomlja, Brežic in Metlike. Najboljšo igro so pokazali mladi Novomeščani in Črnomaljšani, ki so se v finalnem srečanju razšli z neodločenim izidom 25:25. V nadaljšk pa so bili Novomeščani boljši, saj so srečanje odločili v svojo korist s 35:27. Dvojbo za tretje in četrto mesto med Brežičani in Črnomaljši se je končal z zmago Brežičanov s 33:29. Končni vrstni red: 1. Grm, 2. Črnomelj, 3. Brežice, 4. Metlika, 5. do 7. Krško, Mima, Stična.

KARLINA TRATAR PRVAKINJA NOVEGA MESTA

Odrpno kegljiško prvenstvo Novega mesta za člane v disciplini 1 x 200 in za članice 1 x 100 lučave še ni v celoti končano. Med 13 posameznicami je prvo mesto osvojila K. Tratar (Krka) 269 kegljev, sledijo: Vevec (Trebnje) 250, 3. Vaš (Pionir) 342, itd. V moški konkurenci nastopa 68 kegljačev, trenutni vrstni red pa je naslednji: 1. Rožič (Krka) 847, 2. Hren (Pionir) 835, 3. Jarc (Krka) 831 itd. J. M.

KRKA SE VEDNO VODI

V četrtem kolu občinske kegljaške lige so bili doseženi naslednji rezultati: Iskra : Krka 659:757, Novoteks : Stari devet 646:586, Luknja : Vseh devet 774:659. Vodi novomeška Krka z osemimi točkami, sledi Luknja s 6 itd. Med posamezniki je vodstvo prevzel Krušič s 360 keglji, sledijo: Jarc, Erzen, Turk (vsi iz ekipe Krka). J. M.

KARLINA TRATAR PRVAKINJA NOVEGA MESTA

Odrpno kegljiško prvenstvo Novega mesta za člane v disciplini 1 x 200 in za članice 1 x 100 lučave še ni v celoti končano. Med 13 posameznicami je prvo mesto osvojila K. Tratar (Krka) 269 kegljev, sledijo: Vevec (Trebnje) 250, 3. Vaš (Pionir) 342, itd. V moški konkurenci nastopa 68 kegljačev, trenutni vrstni red pa je naslednji: 1. Rožič (Krka) 847, 2. Hren (Pionir) 835, 3. Jarc (Krka) 831 itd. J. M.

KARLINA TRATAR PRVAKINJA NOVEGA MESTA

Odrpno kegljiško prvenstvo Novega mesta za člane v disciplini 1 x 200 in za članice 1 x 100 lučave še ni v celoti končano. Med 13 posameznicami je prvo mesto osvojila K. Tratar (Krka) 269 kegljev, sledijo: Vevec (Trebnje) 250, 3. Vaš (Pionir) 342, itd. V moški konkurenci nastopa 68 kegljačev, trenutni vrstni red pa je naslednji: 1. Rožič (Krka) 847, 2. Hren (Pionir) 835, 3. Jarc (Krka) 831 itd. J. M.

KARLINA TRATAR PRVAKINJA NOVEGA MESTA

Odrpno kegljiško prvenstvo Novega mesta za člane v disciplini 1 x 200 in za članice 1 x 100 lučave še ni v celoti končano. Med 13 posameznicami je prvo mesto osvojila K. Tratar (Krka) 269 kegljev, sledijo: Vevec (Trebnje) 250, 3. Vaš (Pionir) 342, itd. V moški konkurenci nastopa 68 kegljačev, trenutni vrstni red pa je naslednji: 1. Rožič (Krka) 847, 2. Hren (Pionir) 835, 3. Jarc (Krka) 831 itd. J. M.

KARLINA TRATAR PRVAKINJA NOVEGA MESTA

Odrpno kegljiško prvenstvo Novega mesta za člane v disciplini 1 x 200 in za članice 1 x 100 lučave še ni v celoti končano. Med 13 pos

Foto tedna: Pavkovič in Zupančič

Zadnji deželni spomladanski dnevi so povzročili našim sodelavcem precej preglavice. Najbolj se je še znašel fotoamatier Martin Zupančič, ki je posnel prihod kurirčeve pošte v Arčiče. Posnetek, ko udeleženci prireditve prejemajo partizanski golaž, je vreden objave, ne pri- de pa v poštev za fotografijo tedna.

Posnetka Franca Pavkoviča iz Sevnice, „Snemalca“ in „Kipar samorastnik“ sta narejena z lučjo, vsebinsko in tehnično sta dobra, zato bosta objavljena.

Vse ostale naše sodelavce je, kot kaže, presenetilo slabo vreme, zato čakajo na lepše spomladanske sončne dni, ko bo moč posneti kaj lepega. Menda ni treba še posebej poudarjati, da lepih motivov in zanimivih dogodkov kar mrgoli, pogledjte okrog sebe, pa boste kmalu imeli posnetek za objavo.

Vremenska napoved je ugodna, zato upravičeno pričakujemo, da nas boste prihodnji teden spet zasuli z dobrimi fotografijami. Zelimo vam ostro oko!

Če hočete, da bo fotografija prišla v poštev za naslov „Fotografija tedna“, mora biti posneta v preteklem tednu, motiv mora biti izviren, slika tehnično zadovoljiva in narejena na format 13 x 18 cm (ali vsaj 200 kvadratnih centimetrov za druge formate), v uredništvu pa mora biti vsaj v ponedeljek do 12. ure (za tekočo številko!). Pošljike, ki bodo zamudile ta rok, bomo upoštevali v izboru za naslednji teden. S sliko pošljite tudi primeren (kratek) opis, obvezno pa podatke:

Kdaj je bila posneta, kje je bila posneta in kdo ali kaj je na sliki. Za vsako fotografijo dobi avtor 50 dinarjev honorarja, za fotogra- fijo tedna pa so rezervirane nagrade od 100 do 200 dinarjev. Po- snetke pošljite do 24. aprila, zadnji rok je 12. ura.

UREDNIŠTVO DOLENJSKEGA LISTA

Prijave ima tožilec

Od novega leta sem smo dobili nekatere anonimne (telefonske) pri- jave občanov, ki so sumili, da gre tu ali tam za kriminal, nekateri občani pa so se sami oglašili pri meni.

Vse prijave smo posredovali jav- nemu tožilstvu v Kočevju, ki je ugo- toвило, da v enem primeru zelo ver- jetno gre za kriminal (namig so do- bili le od nas), v drugem gre verjetno za kriminal (namig so dobili tudi iz drugih virov), v tretjem pa podatke še preverjajo.

Ker preiskave niso zaključene, o teh zadevah še ne moremo podro- beje poročati. Današnje kratko spo- ročilo je namenjeno predvsem tistim anonimnim „obveščevalcem“, ki jim

drugače ne moremo sporočiti, kako je z njihovimi prijavi.

J. PRIMC

ŠKODA V SNEGU

Delavci gozdnega obrata Mozecj v kočevski občini ugotavljajo, da je zadnji sneg napravil v Poljanski do- lini precejšnjo škodo v gozdovih, po- sebno na gozdnem podmladku. Zato bo treba posekati drevesa, ki jih je poškodoval sneg. Končna škoda še ni ugotovljena, prve ocene pa ka- žejo, da bo precejšnja.

-dr

MOPEDIST IN KOLESAR

V ponedeljek okrog 22. ure se je Anton Jakša z Rakovnika s kolesom peljal iz Novega mesta proti Je- dinščki. V Gotni vasi pa mu je na mostu pripeljal naproti po levi strani mopedist Franc Lampe iz Regerče vasi in trčil v kolesarja. Oba sta padla po tleh, pri padcu sta dobila odrgnine po rokah in nogah. Škode je za 600 dinarjev.

VARNOSTNA RAZDALJA!

Na Cesti herojev v Novem mestu je Novomeščan Stanko Kramar v ponedeljek zvečer nakazal smer, da bo zavil na Ulico talcev. Ker so na- proti vozili drugi, je počakal. Za njim pa je v prekratki razdalji pripeljal Franc Svetlin iz Dol. Kamenja in se zaletel v zadnji del Kramarje- vega avtomobila. Škode je za 1.000 dinarjev.

KOLESAR PREHITEVAL

Izidor Markelj iz Straže v trebanjski občini je v ponedeljek dopoldne s kolesom prehitel cisterno med Šentrupertom in Brinjem. Tedaj je naproti pripeljala z osebnim avto- mobilom Sevnčanica Tatjana Silc. Voznica je zbila kolesarja, potem pa ga je takoj odpeljala v zdravstveno ambulanto v Mokronogu. Markelj je bil na srečo le laže poškodovan.

VINJEN NA CESTI

V nedeljo zvečer se je Mirenčan Janez Kovačič peljal z avtom iz Mo- kronoga domov. Nenadoma je sredi ceste opazil pečca Cirila Kozolca, ki je bil močno vinjen. Voznik je zaviral in skušal zaviti na rob ceste, a je pečca oplazil in ga zbil po tleh. Pečca so s poškodovano glavo od- peljali v novomeško bolnišnico.

POGOJNO ZA TATVINO

Zaradi vplomne ir navadne tatvine je bil Blagoje Kostadinovič iz Bosan- skega Broda obsojen na 9 mesecev zopora, pogojno za dobo treh let. Senat, ki mu je predsedoval Janez Kramar, je ugotovil, da je Kostadi- novič dvema sodelavcema ukradel več oblačil, vendar so večino našli na njegovem domu. Pred tem je bil namreč odpuščen iz službe, stanoval pa je v Pionirjevem samskem domu. Kostadinovič je tatvini priznal in ob- žaloval.



Niso se izveneli zadnji akordi, že se je večstoglava množica dvignila in navdušena stoji ploskala našim colour studios)

POGOVOR S PRILJUBLJENIM LJUDSKIM MUZIKANTOM

SLAKI SO PRINESLI POMLA

Ansambel Lojzeta Slaka se je pred nedavnim (samo tri ure pred začetkom pomladi) – Z njimi sta potovala tudi Drago Seliger, predsednik Slovenske izseljenske mu- zikantske dijske napovedovalka Jana Osojnikova – Zmagoslavna pot slovenske

Bobneče in brez slehernega glasbenega okusa, kot da ne nosita znanih slovenskih priljubljenih muzikantov, sta pristajala veliki boeing 707 in DC-9 kot demona po razsvetljeni pisti letališča Ljubljane Ljubljane na Brniku. Slaki so doma! Slaki so se vrnili s pre- lepe, nepozabne in naporne turneje, za njimi je „poslanstvo Rodne grude“ po Avstraliji...

Fantovski vriski in potem še dva- najst rekov, izgovorjenih v en sam dah, porojeni neke globoko na dnu srca:

„Povsod je lepo, doma pa je naj- lepše!“

„Ni lepšega kotička na naši ži- vahni Zemlji, kot je naša po vsem svetu ljubljena Slovenija!“ hiti pripovedovati Lojze Slak, ko sede pre- birava kufe slik in spominčkov z ne- davne dobe, z tokrat zares „velike Slakove poti“ v tujino.

To, kar so prinesli s seboj iz dalj- ne Avstralije, samo pripoveduje, da je bilo Slakovo potovanje kot živa pravljica. Na tisoče šopkov cvetja, veličastni sprejemi, pa tisoči stiski rok, solze radosti, srečanje s pre- mnogimi znanci še iz bosih let.

„Bili smo priča neizmerni vda- nosti, pozornosti in ustrežljivosti naših gostiteljev, tako da smo čutili še večjo odgovornost, ko smo pozdrav- ljali rojake, ki so pred mnogimi leti odšli v tujino, daljni svet. Na naše nastope so prišli tudi Slovenci iz no- tranjosti Avstralije. Nekateri so pre- potovali tudi 500 milj, samo da so nas videli in slišali. Pridobili smo mnogo novih prijateljev. Prijatelj- stvo in ljubezen, to pa je zdravje za dušo...“

Lojzetu vrejo spomini iz srca kot potoček

Sydney, Canberra, Melbourne, Hobart na otoku Tasmanija, Geelong, Adelaide, Brisbane, Mt. Isa in Wologang – povsod prisrčni spre- jemi, obspavanje s cvetjem. Spo- znali smo, kako naši ljudje šele v tu- jini zares cenijo svojo domačo glas- bo, pa tudi kako Avstranci spoštu- jejo slovenske melodije. Navdušenje je bilo nepopisno: marsikomu so od sreče žarele oči in lica so gorela kot sončno nebo po dežju. Naše pesmi so segale do srca in ganile mehke duše. Ljudem smo približali našo in njihovo rojstno vas. V vsakdanjih okoliščinah se morda čuje neverjet- no, toda bila je resnica: srca rojakov so jokala. Srečal sem Slovence, pra- vo grčo po duši in telesu, ki živi osamljen med tujim življenjem; že 15 let ni z nikomer spregovoril ljub- ljene domače besede. Ko smo za- igrali, je premožni korenjak jokal kot otrok...

Tu sem srečal sošolca; petnajst let se nisva videla. Koliko stiskov rok, toliko objemov, solze radosti so skozi presečen smeh nenehno zal- vale oči, robčke in lice, ki jih je gre- lo toplo avstralsko sonce. Tam je bila lepa jesen, medtem ko se je doma v Sloveniji šele pravkar prebu- jala nežna pomlad. Sonce pa je ven- dar samo eno; čeprav z deveturno zamudo, greje slovenske sinove mo- gočnega slovskega drevesa tu in tam drugod po svetu...

Domovina,

ti si kakor zdravje!

Bil sem v Ameriki, po Evropi, zdaj se v Avstraliji in vem: domo- vina je kakor zdravje!

Avstralija je zelo obsežna, zaradi take prostranosti pa je kljub neka- terim velikim mestom le redko na- seljena. Kakih 25.000 Slovencev, kolikor se jih je po približnih podat- kih naselilo na tej najmlajši celini (Evropejci so tja prišli šele pred do- brimi 200 leti), je precej raztresenih. Potrebna je bila odlična organizaci- ja, da si je naše nastope lahko ogled- dal domala vse slovenski življenj in mnogo drugih Avstralcov.

Nekdo mi je dejal: „Vi ste iskra slovenstva v Avstraliji!“ Res, Slo- venci tu še niso povsod povezani. Menim pa, da je naša „odprava“ opravi- la veliko poslanstvo. Na naših kon- certih so se zbirali številni rojaki, Slovenci so se spoznavali, spletle so se nove, trdne vezi slovenstva na daljnem kontinentu. Zato občutim s tovariši vred toliko večje zadošče- nje! Srečel sem, zakaj ni plačala, ki bi preplačalo prijateljstvo!“

Lojze pa hiti v spominh kar na- prej. Držalo bo: Slaki so prinesli slo- vensko pomlad v Avstralijo, nam v

domovini pa so ob vrnitvi znova po- trdili, da je vesna že tu.

„Morda vas bo zanimalo še to, da so naše koncerte obiskale tudi števil- ne znane osebnosti iz avstralskega javnega življenja, npr. g. Witlam, vodja laburistične stranke, šef opozicije ter prvi kandidat za predsedni- ka vlade in šefa države, seveda če bodo republikanci zmagali na pri- hodnjih volitvah. Sodelovali smo tudi na velikem karnevalu „Mum- bo“ (izgovori mambo) v Melbourne, ki si ga vsako leto ogleda pol mili- jona ljudi, še veliko več pa seveda gledalcev na televiziji. Tu nastopajo številne osebnosti iz avstralskega umetniškega življenja ter mnogi tuji gostje...“

Pot do slave

Slaki so si v svetu, posebno pa še na zadnjem gostovanju v Avstraliji utrl blešččo pot do slave. Sredi milijonskega karnevala se je pono- sno blestel napis: Ansambel Lojzeta Slaka, Slovenija – JUGOSLAVIJA. Pa recite, da smo Dolenjci kar tako!

Lojze je vstal, pogledal na uro, se zdrnil pa smeje spet nadaljeval: „Najbolj prisrčno je bilo, če je bil po koncertu ples. Tedaj je navadno izginila meja med odrom in dvo- rano. Kljub naporom organizatorjev, da bi „ohranili“ Slake, jim to ni uspe- lo. Bilo je tako nabit, da včasih skoraj meha nisem imel kam poteg- niti...“

Ko je Lojze pospravljaj svoje stva- ri, sem ujel svoj trenutek:

„No, Lojze, boste pa še pri nas dvakrat svoj meh potegnili...“

„A, pri „Rudku“ mislite – no, pa se zmeniva... stop... naprej se na nikol ne fali... stop... naprej se na zviž- ga... kot v tisti znani: „Kadar sre- čam te...“

Lojze se je znova nasmejaj in jo mahnil po svojih opravkih. Vedno se mu mudi, služba čaka, njega in nje- gove fante pa tudi zasrbijo prsti, ki bi spet radi segli po instrumentih.

MILOŠ MERHAR



Basist Franc Sever in Lojze Slak z dvorišču nekega zasebnega doma v S...



V letošnjo „Mumbo“, neke vrste f... ima tudi prvine karnevala, so se v... vključili tudi naši Slaki: gledalo je... dalcev, več milijonov ljudi pa je spre...

TRIJE NASILNEŽI Z DOMOVINSK

Moža je našla na

Pred Cigani nihče več varen? Dva roparska nap- rišča pri Leskovcu napadli Marjana Dimca, na - Napadalca Marjan Brajdič in Edvard J

Med domačini v bližini ciganskega taborišča v krški občini je zavladal strah. Kako tudi ne? Doživeli so dva ropa v enem tednu in za las je manjkalo, da Alojz Tomažin z Gmajne pri Raki ni podlegel ranam. V soboto, 15. aprila okoli 19., sta se na njegovem domu oglasila Marjan Brajdič in Edvard Jurkovič. Za- htevala sta pijačo. Tomažin se je poskušal izgovoriti, da je nima, potem pa je rekel ženi, naj jima prinese liter jabolčnika.

Gospodar je medtem odšel v hlev krmil živino. Ko se je vrnil, je pred hišo pristopil k Ciganoma in se začel pogovarjati. Brajdič se mu je nenadoma približal z desno roko v žepu, skočil vanj in ga bli- skovito udaril s pestjo v brado. Iz žepa je potegnil bosanski nož in ga precejkrat zabodel, kamor je pač naneslo. Cigana sta imela s seboj sekiri in mu tudi z njima nista pri- zanesla. Ranjeni Tomažin (42 let) se je zgrudil na tla. Na pomoč mu je priskočila žena, vendar je tudi njo eden od napadalcev dvakrat udaril z ročajem sekire in dvakrat s topim delom. Prestrašena je znata nato pobegnila v hišo.

Tedaj je slučajno prišel mimo Jože Benčina iz Hudenja. Žena ga je slišala in zavpila: „Ali si ti Jože?“ Se preden je utegnil odgo- voriti, je skočil Cigan s sekiro za

njim. Benčina pa se je še pravi trenutek obrnil in z roko prestregel udarec.

Gospodarja sta Cigana tolkla še potem, ko je bil na tleh, in zahte- vala od njega pištolo. Tomažin je z zadnjimi močmi zaprosil ženo, naj jima izroči staro lovsko puško. Ta je Cigana peljala na senik, kjer naj bi bila puška shranjena, in nato pobegnila. Bila je prepričana, da je mož mrtev, in se je vrnila šele čez kake pol ure. Moža je našla v krvi, a še pri življenju. Šla je takoj v poldrugi kilometer oddaljene Hudenje po pomoč. Vaščani so To- mažina prinesli v Hudenje, od tam pa so ga z rešilnim vozom odpe- ljali v novomeško bolnišnico. Za- radi hudih poškodb so ga pošali naprej v Ljubljano.

Na Tomažinovem sukničju so našli miličniki deset prekrju z

Podjetje za PTT promet, Novo mesto

OBJAVLJA

naslednja prosta delovna mesta:

1. TEHNIČNEGA ADMINISTRATORJA v Novem mestu

2. PISMONOŠ pri poštah:

a) Globoko

b) Kostanjevica na Krki

c) Velika Loka (za okoliš pomožne pošte Veliki Gaber)

č) Novo mesto – tri delovna mesta

Poleg splošnih pogojev za sprejem na delo so pogoji naslednji:

pod 1. administrativna šola ali najmanj dva razreda kakšne srednje šole;

pod 2. popolna osnovna šola, najmanj pa 6 razredov osnovne šole, starost najmanj 16 let.

Prednost imajo kandidati z odsluženim vojaškim rokom in vozniškim izpitom A kategorije.

Prijave sprejema sektor za splošne zadeve podjetja (tel. št. 21-379).

Ko ste mislili, da že vse veste, je izšla



V NJEJ BOSTE PREBRALI:

- Kmete naj uničijo, gospodo bo samo pobralo
- Iz serije: Naše zastrupljeno mesto
- Preveč govorimo
- Zgode in nezgode avtostoparja
- Veseljko potuje po Evropi
- Srednješolec v osnovnošolskem kalupu

Ne pozabite na rubrike: Telefon za vas, ki iščete; Ho- roskop za vsak dan posebej; Vaša anketa; Dogodivščine mladega legionarja; Moda; Sport; Avtomobilizem in štiri strani križank.

M revijo dobite pri svojem prodajalcu časopisov.

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Omejiti ženitev nemaničev

(Štajerski) deželni zbor, kakor tudi Koroški, se je kazal Slovincem jako neprijaz- nega. Štajerci so sklenili, da se mora v šoli več ponemčevati. Pridnim učiteljem ponemčeval- cem bodo dajali judževe groše. Tudi je sklenil ta deželni zbor postaviti, po kateri se bo dala omejiti ženitev nemaničev. Ta je pač pri nas tudi krvavo potrebna, – sicer nas bodo berači – bajtarji spodrinili.

(Anarhisti) delajo velike preglavice raz- nim vladam. Tako so n.p. na Poznanskem štirje taki lopovi prikrali se v farovž in hoteli dekana umoriti, na katerega so streljali, zadeli ga pa niso. – Tudi po Španiji zelo rogovilijo ti dela- boječji ljudje. V Berlinu so našli pri hišnih pre- iskavah sumnih anarhistov velike množine dina- mita. Na Francoskem ujeli so glavnega vodja anarhistov v osobi nekega Ravahola.

(Med, turškimi) vojaki in Albanci bila je te dni prava bitka. Turški vojaki so morali iti krotiti Albance, kateri niso hoteli plačati vojni davek in se ustavili vojaškim dolžnostim, a po- slednji so se jim z orožjem v bran postavili.

(Zadruge) zasedanje porotnih obravnav v Novem mestu, katere se začne 25. aprila in bodo trajale ves jan, so izžrebali gospode za glavne porotnike.

(Pasji) kontumac ima za tri mesece občina Dvor, ker so pri Dvoru ubili zopet steklega psa. – Občina Sv. Križ pri Kostanjevici ima tudi pasji kontumac do 28. junija.

(Boj) proti mačkam. Za hamburško ozemlje izdala je vlada zakon, ki dovoljuje vsakemu, na čegar zemljišču se nahaja tuja mačka, da sme isto ustreliti ali ujeti. Ta zakon je izdala vlada radi tega, ker so mačke v hamburški okolici napravile mnogo škode s tem, da so morile ko- ristne ptice.

(Čemu) se lahko rabijo tiskovine? Morav- ski list piše: Če zavijemo kozuhovine, sukno in podobne stvari v tiskan papir, smo brez skrbi, da molji ne pridejo do njih, ker tiskarsko črnilo jim smrdi tako kakor kavra. Radi tega vzroka je tudi dobro polagati tiskan papir pod preproge v sobah. Dobro služi tak papir tudi, da zavijemo vanj predmete, katere hočemo ohraniti pred vplivom zraka.

(Marija) Kavšek v Berlinu poleg Novega Mesta izdeluje umetne cvetlice in vence, ter se posebno priporoča gospodom župnikom za Ča- stite naročila za prihodnji majnik in praznik sv. Telesa. Dalje bom imela za birmo primerne vence in šopke.

(Iz DOLENJSKIH NOVIC 15. aprila 1892)

Svet je majhen in nezaupljiv. V Beogradu, pravi Jurij Levičnik, je kljub mednarodno veljavni rumeni karti moral sleči sukničji in zavihati rokav. Kaj, če se mu ne bi več poznalo, da je cepljen proti kozam? Potem bi ga pač še enkrat cepili, saj so ga že proti mnogim neumnostim.

Zamrznjeni smo prišli v Beograd in zamrznjeni odhajamo, je jedrnatno sporočil o novih cenah avtomobilov. Zraven pa je pristavil beografskemu novinarju, ki ga je o tem vprašal: „Pri vas morate o tem bolje vedeti, ko ste bliže vladi...“

Generalni direktor IMV pač nima dlake na jeziku. Na tiskovni konferenci je novinarjem dovoljeno, da vprašajo prav vse — morda tudi to, kakšno prebavo ima. Nekdo ga je zabolal: „Zdaj so v modi odstopi, boste tudi vi odstopili?“

„Saj nisem nor,“ se je zasmel Levičnik, „star sem že, z vsemi ugodnostmi, ki so mi priznane, grem lahko v pokoj. Neumen bi bil, če bi odstopil. Potem bi me še zdriblali, da bi na koncu imel 2.000 dinarjev plače in še nekaj manjšo pokojnino...“

Potem pa se je zasmel in povedal, da bodo raje delali prikoličnice kot avtomobile, da bodo lahko zaposleni v tovarni šli tudi na dopust. Ob zamrznjenih cenah avtov niti za plače ne bi bilo...

J. SPLICHAL

Hrošči rešili Radečane

Pravijo, da so čebele rešile oblagance na Muljavi pred Turki. Podoben primer se je zgodil tudi na rokometnem srečanju republikanske moške lige med Brežicami in Radečami v soboto zvečer, ko so morali z asfaltne ploskve kar dvakrat pometati majske hrošče, ki so kot kobilice napadli igralce. Menda so si Brežičani dali preveč dela s hrošči, namesto da bi večjo pozornost posvetili Radečanom, ki so jim nepričakovano odščipnili dragoceno točko. Zlobneži menijo, da so Turke na Muljavi rešile čebele, Radečane pa hrošči! Morda pa je v tem res kanček resnice!

8 MESECEV ZA NESREČO

Alojz Kos iz Novega mesta je bil pred okrožnim sodiščem v Novem mestu obsojen na 8 mesecev zapora, ker je 28. junija lani pri prehodu za pešce ob tovarni zdravil Krka v Novem mestu zadel 83-letno Marjuro Škodlič. Škodličeva je dobila številne poškodbe in je za posledicami umrla. Senat, ki mu je predsedoval sodnik Janez Kramarič, je menil, da je Kos vozil nepazljivo in prehitro, upošteval pa je tudi delno krivdo Škodličeve.

Še dobro, da živimo!

Zadnje čase sem se ljudem umikal, ker so preveč poželjivo ogledovali mojo kobilico. Čeravno je stara in koščena in nima obilo mesa, bi se vseeno našel kdo, ki bi ji zavil vrat in meso spravil v lonec. Nič se ne ve. Mesarji nimajo česa prodajati, pa le nože brusijo in jih prekladajo iz rok v roke in dolgčas pasejo. V sili hudič zre muhe in tudi ljudje niso več tako izbirični kot včasih, zato se bojim za svojo ubogo žival in je ne dam za vse na svetu.

Kobilico sem skrtil na varno, sam pa oprezal za vogali in vlekli na ušesa, kaj ljudje govorijo in kako se ženske jezijo.

„Še dobro, da živimo,“ se je hudovala najbolj nakurjena med njimi.

„Kar pogledajte! Vsepovsod nas zastrupljajo s tobakom, pijačo in tudi jedaja je menda zastrupljena. Še zrak, ki ga dihamo, in voda nista več čista. Vidite, zato nadloge kosijo med ubogimi ljudmi. Na, zdaj pa še v lonce nimamo kaj dati! Mesa ni. Drugo pot bo zmanjkalo sladkorja, pa brašna in kruha. Ako bo šlo tako naprej, bomo lačni pomrli ali pa miši lovili in travo grizli, ko bo regrata zmanjkalo.“

„Kaj pa ti veš!“ ji je oponesla druga. „Mesa bi že dobili dovolj, akoravno bo pri kmetih živina kmalu prišla na zeleno, le človeka ni pri nas, ki bi jo pošteno plačal,“

zato jo pa tuji odpeljejo. Kaj nam ostane? Figa, da veš. Kar pogled, koliko potov in okljuk napravi meso, da pride v naše roke. Kmet zredi živino in jo da naprodaj. Najprej se mora pogoditi z mešeterji za ceno, čeravno še pol leta ne vidi novcev, potlej živino odpeljejo v mesto, da jo tam mesarji ubijejo in razkosajo. Mar na deželi tega ne bi znali? Vidiš, pri mesu naše živine moramo plačati vožnjo tja in nazaj, pa še vsak, ki meso zgolj od daleč vidi, pristavi svoj lonec za novce, da je meso dražje.“

„Je mar to mogoče, ka-li?“ se je začudila ena od njih.

Nisem se hotel oglasiti, pa me je jezik izdal: „O, pa še kako je mogoče! Pri nas skoraj vsi od kraja tako delajo. Pogled, ženska! To je ravno tako, kot bi jaz od morja skozi naše kraje tovoril sol na Dunaj, tam kobilico zasuknil nazaj in potlej sol prodajal v naših krajih. Kajpak, zaračunal bi vso pot do Dunaja in nazaj, akoravno je bila potrebna ali ne. Vidiš, tako se dela, zato ni čudno, da vsi drugi velikokrat po nepotrebnem dobijo več kot kmet, ki je celo leto redil žival.“

„Prav si povedal, vendar zato ne bo nič bolje,“ so mi rekli ženske in zasukale pogovor na kuho in pranje. Postal sem odveč in brž izginil za bližnjim oglom.

MARTIN KRPA

Brez predsodkov še ne gre

Lasulja? Vsaka petnajsta jo ima! In kreme? Kožo si neguje že tri četrtine Dolenjk

Še ni pet let, ko smo le v revijah brali, kako filmske zvezde menjavajo lasulje, danes se to dogaja že na Dolenjskem. Samo v novomeški drogeriji so v zadnjem letu prodali čez 100 lasulj za žene, nekaj moških lasulj in več kot 50 umetnih kit ter čopov las. Z gotovostjo lahko trdimo, da je na glavah brhkih Dolenjk in mičnih Dolenjcev še dvakrat toliko umetnih skalpov, kajti veliko jih je, ki so „drugo glavo“ kupili v Ljubljani ali Zagrebu. Pri takih nakupih gre še vedno za predsodke, češ da za to zvijačo ne sme nihče vedeti.

Zanimiv je še podatek, da gredo pri nas tudi kozmetični izdelki v prodajo kot med. Spomnimo se, koliko je bilo pred nekaj leti žensk, ki so poznale kozmetične salone in razne vrste lepčilnih sredstev. Na

prste bi jih skoro lahko prešteli. In zdaj? Samo v eni trgovini prodajo na mesec po 30 kompletih garnitur Binella krem, čeprav stane vsaka 160 din. Poleg tega prodajo še 100 tovrstnih posamičnih krem, okrog 2000 lepčilnih krem cenejše vrste in na stotine maž proti razpokanim rokam. Tudi najdražjih krem znane Helene Rubinstein bi prodali več, če bi jih imeli.

Moti pa se, kdor misli, da take proizvode kupujejo le ženske, ki jim na prvi pogled prisodiš petičnost. Negovanost je postala potreba sodobne žene, izobraženke in delavke, le da vsaka sega po tistem, kar njen žep prenese.

Mar ni tudi vse to dokaz, kako gre Dolenjska v korak s časom? R. B.



„Aha, sva že tu, glejte medeninasto tablico! Piše: Bobinčin. Bobinčin, vidite?“
„Vidim, vidim!“
„Tise! Je ugasnila?“
„Ugasnila.“
„Treba je potrkati.“
„Seveda je treba,“ je odgovoril gospod v rakunjem kožuhu.
„Torej potrkajte!“
„Zakaj pa jaz? Ne! Vi začnite, vi potrkajte...“
„Strahopetec!“
„Vi ste strahopetec!“
„Zgi-ni-te, hudiča!“
„Skoraj mi je žal, da sem vam zaupal skrivnost, vi ste...“
„No, kaj sem?“
„Zlorabili ste mojo vznemirjenost! Videli ste, kako sem zmeden...“
„Pljunem na vašo zmedenost! Zame je to burka, in pika!“
„Zakaj ste torej tukaj?“
„In zakaj ste vi?“
„Krasna morala, prav res!“ je nejevoljno pripomnil gospod v rakunjem kožuhu.
„Kaj pa čakate o morali? Kaj mislite s tem?“
„Da je nemoralno?“
„Kaj?“
„Da je po vašem mnenju vsak prevaran mož bedak!“
„Mar ste vi mož? Saj mož je vendar na voznesenskem mostu, ste rekli! Kaj vam je? Zakaj silite vame?“
„Veste, zdi se mi, da ste vi, prav vi, njen ljubimec!...“
„Čujte, če boste še naprej tako čekali, bom moral res priznati, da ste prav vi tisti bedak, že veste, kateri!“
„Hočete morda reči, da sem njen mož?“ je rekel gospod v rakunjem kožuhu in se naglo umaknil, kakor bi ga polili s kropom.
„Pst! Molčite! Slišite?“
„To je ona.“
„Ne!“
„Uh, kakšna tema!“
Vse je utihnilo. v Bobicinovem stanovanju sta zaslislala šum.
„Le zakaj bi se prepirala, spoštovani gospod?“ je pošepetal možak v rakunjem kožuhu.
„Hudiča, saj ste vendar vi začeli!“
„Ampak vi ste me pognali v skrajnost.“
„Molčite!“
„Priznajte, da ste še zelo mladi...“
„Molčite vendar!“
„Seveda soglašam z vašo idejo, da je mož v takem položaju — bedak!“
„Hudiča, boste molčali ali ne? O!...“
„Toda zakaj tako neusmiljeno trpinčite nesrečnega moža?“
„To je ona!“
Toda šum je spet utihnil.
„Ona?“
„Ona! Ona! Ona! Toda zakaj vas to tako skrbi in muči? Saj niste vi prizadeti!“
„Gospod, oh, gospod!“ je zamrmral možak v rakunjem kožuhu, prebledel in hlipal. „Jaz sem seveda ves iz sebe... dovolj ste videli moje ponižanje; toda sedaj je noč, navsezadnje, toda jutri... jutri se najbrž ne bova srečala, čeprav se ne bojim srečanja z vami — sicer pa to nisem jaz, ampak je moj prijatelj, ki je na voznesenskem mostu; on, prav res! To je njegova žena, to je tuja žena. Nesrečni mož! Verjemite mi. Dobro ga poznam, in dovolite mi, da vam vse povem. Njegov prijatelj sem, kot lahko vidite, drugače bi sedaj ne bil v skrbih zavoljo tega, lahko ste se sami prepričali. Večkrat sem mu rekel: Le zakaj se ženiš, ljubi prijatelj? Službo imaš, preskrbljen si, uživaš ugled, zakaj bi vse to žrtvoval za muhasto koketko?! Sem mu prav svetoval, kajne? On pa: Ne, oženil se bom, družinska sreča... Zdaj pa ima družinsko srečo! Prej sam može varal, zdaj pa mora piti isti grenki kelih... Oprostite mi, toda bilo je nujno, da vam stvar razložim!... Nesrečen je in pije grenki kelih, vidite!...“ Ob teh besedah je gospod v rakunjem kožuhu tako zahlipal, kot da gre zares.

„E, hudič jih poberi vse skupaj! Saj je dovolj teh tepcev! Kaj pa vi — kdo ste, pravzaprav?“
Mladenič je besno zaškripal z zobmi.
„No, po vsem tem morate priznati... da sem bil do vas plemenit in odkrit, vi pa v takem tonu!“
„Čakajte, dovolite mi, prosim... kako se pišete?“
„Ne; zakaj bi radi vedeli priimek?“
„Aha!“
„Priimka ne smem povedati...“
„Poznate Šabrina?“ ga je hitro vprašal mladenič.
„Šabrina?“
„Da, Šabrina! Aha! (sedaj je mladenič malo podražil gospoda v rakunjem kožuhu.) Saj ste razumeli, a?“
„Ne, kakšen Šabrin!“ je preplašeno odgovoril gospod v rakunjem kožuhu. „Sploh ni Šabrin, ta je poštenjak! Ker vas tako muči ljubosumnost, vam oprostim vašo nevljudnost.“
„Slepar je, prodana duša, goljuf, podkupnino jemlje, drzavo krade. Prav kmalu se bo znašel pred sodiščem!“
„Oprostite,“ je rekel gospod v rakunjem kožuhu in še bolj prebledel, „vi ga ne poznate; sploh ga ne poznate, kot vidim.“
„No, osebno ga res ne poznam, toda povedali so mi drugi, ki ga dobro poznajo.“
„Kateri drugi, gospod? Jaz sem ves iz sebe, sami vidite...“
„Bedak je! Ljubosumnez! Ženo tiranizira! Tak je, vidite, če bi že radi vedeli!“
„Oprostite, mladi mož, toda vi ste v grozni zmoti.“
„Aha!“
„Aha!“
V Bobicinovem stanovanju sta zaslislala korake. Odpirala so se vrata, slišati je bilo glasove.

(Nadaljevanje sledi)

AD mladi) vrnili iz Avstralije matice, in navihana ranske pesmi



z udomačenim kengurujem na Sydneyu



folkloro-glasbeno prireditev, ki v velikem mestu Melbourne letos jih je več kot pol milijona gledateljcev

SKO PRAVICO V KRŠKI OBČINI

tleh vsega v krvi

pada v enem tednu — V bližini ciganskega tabo- Gmajni pred domačo hišo pa Alojza Tomažina Jurkovič sta na begu — Zelo sta nevarna

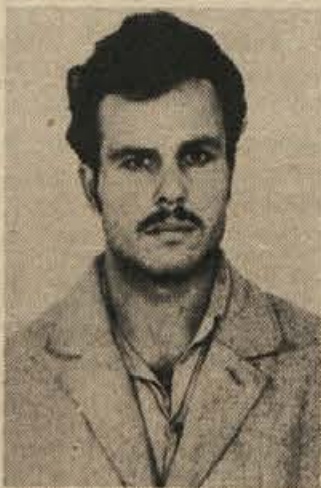
nožem in štiri reze, ki kažejo na to, da jih je napravila sikira. Po še nepotrjenih podatkih ima Tomažin izlito oko in sedem poškodb na glavi. Njegova žena je lažje telesno poškodovana in so jo takoj odpustili iz bolnišnice. Poškodovano roko ima tudi Jože Benčina, vendar tisti večer ni iskal zdravniške pomoči. Oba Cigana sta na begu.

Dimc je nadaljeval pot in se ni zmenil zanj. Takoj zatem sta se starejša Cigana (okoli 22 in 24 let) oddaljila od taborišča in približno 30 metrov stran prečkala pot Marjanu Dimcu. Starejši mu je ponujal pištolo za 250 din. Ko je Dimc odgovoril, da je ne bo kupil, mu je

ROPARJI S PIŠTOLO ZAHTEVALI DENAR

Marjan Dimc, avtoprevoznik iz Senuš, se je 10. aprila nič hudega sluteč vračal iz Leskovca proti domu. Ko je šel mimo ciganskega naselja v gozdu pri Leskovcu, je opazil tam tri Cigane, ki so gledali na cesto. Eden od njih je zaklical proti njemu, če ima kaj cigarete. Dimc je odgovoril, da ne kadi. Drugi Cigan je takoj zavpil, naj počaka.

ponujal lovsko puško. Dimc je odklonil tudi nakup puške. Cigan ga je nato med pogovorom vprašal,



Marjan Brajdič — Tito, rojen 1946.



Edvard Jurkovič — Vene, rojen 1950.

če ima kaj nabojev in če ima pri sebi tudi kaj denarja. Ko je Dimc odgovoril, da nima denarja, mu je Cigan zabrusil: „Ti imaš avto in denar!“

Tedaj je stopil na cesto še tretji Cigan (okoli 17 let) in prinesel v roki majhno sekuro. Dimčeva so besednika sta se na hitro nekaj posvetovala v ciganskem jeziku in takoj nato je mlajši skočil proti Dimcu in ga s topim delom sekire udaril po rami. Nasproti stoječi Cigan pa je v tistem trenutku potegnul iz za pasu pištolo in dejal: „Ali vidiš, kaj je to?“ Z ročajem pištole ga je nato udaril po levem očesu in Dimc je zaradi udarca omahnil čez obcestni graben na travnik.

mu, ga prijeli in mu vzeli listnico. Najstarejši Cigan je pobral iz nje 580 din in listnico nato odvrnil na tla. Dimca sta druga dva Cigana nato spustila. Oškodovanec je takoj pobral denarnico in zahteval, naj mu vrnejo denar. Cigan mu je zabrusil, da ni bilo v listnici niti dinarja. Takoj nato je napel pištolo, jo uperil v Dimca in zagrozil, da ga bo ustrelil, če bo zadevo prijavil milici. Po napadu so Cigani nemudoma zapustili taborišče in se odselili drugam.

Napadalci so bili Marjan Brajdič, Edvard Jurkovič in Cenc Brajdič, vsi iz krške občine. Ceneta Brajdiča so miličniki prijeli v soboto, 15. aprila, in ga izročili preiskovalnemu sodniku.

J. T.

Dežurni poročajo

KOKOŠI KRADEJO – Jožica Kovač z Otočca je novomeškimi mlilničnikom prijavila, da so ji neznanca v noči na 11. april iz nezaklenjenega hleva ukradli 6 kokoši in jo oškodovali za 300 dinarjev. V noči na 15. april pa so ukradli kokoš iz nezaklenjenega kokošnjaka Bruna Bukovca iz Irče vasi.

KJE JE KOLO? – Zdravku Damjanju iz Novega mesta je nekdo v noči na 11. april odpeljal izpred bloka na Kristanovi cesti moško kolo Rog, vredno 650 dinarjev.

TATINSKO POČETJE – 11. aprila je prišel na novomeško postajo milice Marjan Kalin z Malega Slatnika. Povedal je, da je delal v gozdu in da je med potjo našel v potoku iz Slatniku ogrodje rdečega mopeda. Kaže, da gre za tatvino in da je tat odnesel dve kolesi, motor in registrski številki, ogrodje pa vrzel v vodo.

PIL BI VSAK – 12. aprila zvečer so čtomaljski mlilničniki pridržali do iztreznitve Iljo Tubanoviča iz Lokve pri Črnomlju. Tubanovič se je opil in razgrajal v samopostrežbi v Črnomlju, zapitka pa ni hotel plačati.

PRETEPAČ – Novomeški mlilničniki so morali pridržati do iztreznitve 12. aprila ob 21. uri Ivana Ravniča iz Novega mesta. Opit se je pretepal v Metropoluvi kavami.

CIGANKI IN BAKER – 12. aprila okrog 17. ure so telefonirali novomeškimi mlilničnikom, da na dvorišču novomeške Iskre Ciganke pobirajo odpadni baker. Mlilničnika sta ugotovila, da sta tatici dve Ciganki. Obe bodo prijavili javnemu tožilstvu.

MOPED JE DOBIL NOGE – Marjani Štrumbelj iz Skaliciške ulice je neznanec v noči na 15. april odpeljal z dvorišča pred hišo moped Colibri NM 54-821, vredn 1.800 dinarjev.

DO IZTREZNITVE – Metliški mlilničniki so 16. aprila pridržali do iztreznitve Mehmeda Džafića iz Elezovičev pri Vel. Kladuši. Džafić je opit v gostilnah zahteval pijačo. Ko mu v gostilni Car niso hoteli postreči, je začel razbijati in groziti točajki. Prijavili so ga sodniku za prekrške.

K SODNIKU ZA PREKRŠKE – Jože Klemenčič s Pristave in Henrik Schwener iz Češče vasi bosta šla še pred sodnika za prekrške, ker sta 16. aprila opoldne v bifeju na Otočcu razgrajala in kričala, zmerjala natakario in mlilničnike, ki so jih poklicali na pomoč. Do iztreznitve so ju pridržali.

KOČEVJE – Ker ni bil postrežen z alkoholno pijačo, je začel Florjan Volf iz Kočevja 14. aprila ob 19.30 v gostilni „Pod Stojno“ zmerjati natakario in ostale goste. Protialkoholni borec se torej ni vedel dostojno, zato so ga mlilničniki pridržali do iztreznitve.



Pomlad, ripljeje na ceste najrazličnejša vozila, ki pozimi stoje v garažah. Mlilničniki imajo obilo dela, ko pregledujejo, če vse, kar je na kolesih, res sodi na cesto. Ste pogledali, če je vaš konjiček tehnično brezhiben? Sicer boste morali sneti številke, kot se je na fotografiji Ivana Zorana zgodilo lastniku tega fička.

KAKŠNO HRANO JEMO?

30 obolelih delavcev v Beltu

Sanitarni inšpektor Pavel Erjavec: »Kakovost hrane v delavskih restavracijah v podjetjih je odvisna od cene obrokov!«

Na novomeški upravi javne varnosti so povedali, da je 8. aprila popoldne zbolelo v čtomaljski tovarni Belt – Cosmos 30 delavcev zaradi zastrupitve s hrano. Za malico so imeli v obratu družbene prehrane makaronovo meso in solato. Enega delavca so odpeljali v novomeško bolnišnico, drugim so pomagali v domačem zdravstvenem domu.

Na upravi so še povedali, da so zastrupitev v Beltu pozno prijavili, kar bo otežilo raziskavo, ki naj bi odgovorila na vprašanje, zakaj so se delavci zastrupili.

Medobčinski sanitarni inšpektor v Novem mestu Pavel Erjavec je povedal: „Bržkone ne gre za zastrupitev v obratu družbene prehrane, ker so zboleli tudi drugi delavci, ne samo tisti, ki so malicali v menzi.“

Kljub temu je čtomaljski primer znova obudil razpravo o delavskih restavracijah v podjetjih. Ob samo-

upravnem sporazumu, ki določa delavcem tudi ustrezno prehrano, je ustanavljanje delavskih restavracij v kolektivih gotovo spodbudna stvar. Toda: še vedno se dogaja, da higienske razmere niso take, kot bi morale biti, da so delovni pogoji slabi, celo nekaj primerov malomarnosti je že bilo v zadnjih letih. Skrb za zdravo prehrano bi vsekakor morala biti odločilnega pomena – čeprav je razumljivo, da take delavske restavracije v podjetjih zaradi nizkih cen ne morejo poslovnati rentabilno.

Sanitarni inšpektor Pavel Erjavec je na vprašanje, koliko primerov zastrupitev s hrano v delavskih restavracijah v podjetjih so imeli v zadnjem času, odgovoril, da inšpekcija o tem ni obveščena, ker je zadolžena za kvaliteto hrane.

– In kakšna je ta?

Značilen odgovor inšpektorja: „Kakovost hrane je odvisna od cen v teh restavracijah!“

J. SPLIČHAL

RAZBIJAL KOZARCE

V ponedeljek zvečer ob 21. uri so pridržali do iztreznitve Iljo Kondiča iz Novega mesta, ki se je opil, potem pa v hotelu Metropol razgrajal, razbijal kozarce in se nedostojno obnašal. Prijavili so ga sodniku za prekrške.

PRVI DAN V LETU:

Veselica v kavbojskem slogu

Franc Cirnski iz Pišec obsojen na 8 mesecev zapora, Stanko Lipar iz Blatna pa na 5 – Kavbojski pretep z nožem in pištolo

Franc Cirnski (22 let) iz Pišec bo zaradi hudega kaznivega dejanja zoper splošno varnost razmišljal v zaporu 8 mesecev, Stanko Lipar (19 let) iz Blatna pri Pišecah pa 5 mesecev zaradi lahke telesne poškodbe.

Tako je odločil senat okrožnega sodišča v Novem mestu, ki mu je predsedoval sodnik Janez Kramarčič. V kavbojskem slogu je namreč minil letošnji prvi dan, saj so imeli veselice v gasiških domovih v Dečni selih in v Pišecah. Lipar je prišel v Dečna sela, tam pa ga je Martin Juratovec napadel s pestmi, skupaj s kolegi pa nato podri na tla, da so ga breali in suvali. Le s težavo jim je pobegnil. Pravijo, da sta pomagala tudi Juratovecova brata Slavko in Zvonko. Lipar je z mopedom pobegnil v Pišce, kjer je srečal Cirnskega in Teodoroviča. Nagovoril ju je, da sta mu šla pomagat: odpeljali so se z avtomobilom Cirnskega, ta je spotoma doma vzel pištolo.

Na poti so srečali Juratovca z ženo in starejšim Maksom Kostrevcem. Cirnski je, takoj ko je izstopil, dobil udarec po obrazu, da je izgubil očala. Lipar pa je že skočil z žepnim nožem na Juratovca, ga porezal po palcu leve roke in mu na več mestih prebodel plašč. Teodorovič se je zapletel v boj s Kostrevcem, Juratovecova žena je tekla po pomoč v gasiški dom. Ko sta prišla pomagat izrazito močni Novoselac in Zvonko Juratovec, je Cirnski ustrelil s pištolo v tla, drugi pa z Novoselca v levo stegno. Nato je skočil v avto in odpeljal. Lipar in Teodorovič pa sta

stekla za njim. Kavbojke je bilo tako konec.

Sodišče je pri izreku kazni upoštevalo, da sta oba obtoženca doslej še nezakazovana in da sta dejanje storila v mladostni objektivnosti. Obtežila je bila teža dejanja, razen tega pa nista priznala naklepa: Lipar trdi, da je hotel z nožem le strašiti, Cirnski pa pravi, da se je drugi pištola sprožila, ko mu jo je hotel vzeti Lipar.

KAP GA JE

V ponedeljek so v Novi gori našli mrtvega Jožeta Lavriča iz Ljubljane, starega 72 let. Zdravnik, ki ga je pregledal, je ugotovil, da ga je zadela kap.

KRKA POPLAVLJA

Zadnje deževje je bilo tako obilno, da je Krka prestopila bregove. Zaradi poplavl sta zaprti cesti Dobrava – Sentjemej in Podtum – Stare žage. Tam je potok Črmošnjica zalil cesto pri Kočevskih Poljanah in jo poškodoval. Nasploh je zdaj Krka zelo visoka.

NA POGOJNEM ODPUSTU:

Preskrbljen čez zimo

Matija Brajdič-Nino je bil obsojen na 9 let in 8 mesecev strogega zapora

Matija Brajdič-Nino (29 let) iz ciganskega taborišča Topol pri Krškem, je bil prejšnji teden obsojen pred senatom okrožnega sodišča v Novem mestu, ki mu je predsedoval Janez Pirnat. Brajdič je februarja 1971 vlomil v drevesnico Senuše, ki je last brežiškega Gozdnega gospodarstva in odnesel 7 odev v vrednosti 300 dinarjev. Novembra 1970 je vdrl v koruznjak krškega Agrokombinata v Vel. Podlogu in odnesel okrog 200 kg koruze, februarja letos pa je v Beli cerkvi izpred hleva Franca Lušina vzel konjski komat, vredn 600 dinarjev.

Zanimivo je, da je vsa dejanja storil, ko je bil na pogojnem odpustu iz KPD Dob, kjer je prestajal kazen zaradi pošilstva. V Karlovcu je bil namreč obsojen na 12 let in 4 mesece strogega zapora, ki so mu jo omilili na 8 let strogega zapora, po 5 letih pa je bil 17. aprila 1970 pogojno odpuščen. Razen tega je bil že kaznovan v Krškem zaradi tatvine in hude telesne poškodbe na 1 leto zapora.

Sodišče mu je odmenilo skupno novo kazen 9 let in 8 mesecev strogega zapora, od česar je približno 5 let že odsedel.

297 mladih kolesarjev

Jelena Pelko, mentorica: »Prometni krožek pomaga vzgajati mlade pionirje naše šole«

„Ze pri rednih urah tehničnega pouka skrbimo za prometno vzgojo.“ pravi Jelena Pelko, predmetna učiteljica na novomeški osnovni šoli Katja Rupena.



Številna tekmovanja mladih kolesarjev in prometnikov. „Res je, tudi letos se pripravljamo na kolesarsko tekmovanje. Vsak razred je prijavil svojo ekipo. Dve najboljši ekipi s šolskega prvenstva naš bosta zastopali na občinskem prvenstvu. Najboljši s spretnostne vožnje naš bodo zastopali na med-občinskem in morda na slovenskem prvenstvu v Novi Gorici, najboljši pionirji prometniki pa se bodo na slovenskem prvenstvu pomerili z vrstniki drugih šol v Muški Soboti.“

– Vaš krožek je gotovo v pomoč vzgoji najmlajših občanov.

med paragrafi

Kakšen je napredek med otroki?

„Podobne krožke imajo tudi na drugih šolah. Lahko rečemo, da smo pri nas dobro opremljeni. Pri rednih urah tehnične vzgoje je prometni varnosti odmerjeno premalo časa, podrobnejše izpopolnjevanje pa je mogoče v krožku. V telovadnici, ki še ni obnovljena po požaru, smo naredili poligon, tako da smo imeli za svoje vadbe streho nad glavo. Vse to nam pomaga, da je ta vrsta izvenšolske dejavnosti med mladino bolj priljubljena, hkrati pa nam omogoča, da učence bolj poglobljeno seznanjamo z zakonitostmi prometne varnosti.“

KRONIKA NESREČ

SEVNICA: KOLESAR V BOLNIŠNICI

11. aprila popoldne se je po Prešernovi cesti z osebnim avtom peljal Dušan Cimperšek iz Sevnice. Pri Kolodvorski cesti je zapeljal v levo, tedaj pa je vanj trčil kolesar Anton Perušek iz Sevnice, ki je vozil za njim. Poškodovanega kolesarja so odpeljali v celjsko bolnišnico. Škode je za 1.500 din.

STARA VAS: NEMEC NA STREHI

V levem preglednem ovinku v Stari vasi je 11. aprila zaneslo ma desno avtomobil, ki ga je vozil Karl Stark iz Nemčije. Avto se je prevrnil v meter globoko mlako in obstal na strehi, Nemeč pa je bil lažje poškodovan. Škode je za 30.000 din.

KRŠKO: PREVRNENA PRIKOLICA

12. aprila popoldne je Ivan Valenčič iz Treptacne peljal tovornjak s prikolico iz Krškega proti Radečam. V ostrem levem ovinku se je prikolica prevrnila. Škode je za 5000 din.

BREŽICE: NESREČA NA MOSTU

Savo Štrbac iz Beograda je 12. aprila zapeljal na most čez Savo taktak, ko je naproti privozil voznik osebnega avtomobila Vjekoslav Djurdjevič iz Zagreba. Avtomobil sta trčila, škode pa je bilo za 4000 din.

BUKOŠEK: NAPAČNO PREHITEVANJE

13. aprila zvečer je Jože Bratančič iz Bukoške peljal proti Brežicam. V Bukoški je nakazal smer in zavil na levo. Tedaj pa ga je začel prehitovati z avtom Martin Ajster iz Sentlenarta in ga zadel v desna vrata. Škode je za 4000 din.

MOKRONOG: KOLESAR NA TLEH

Učence 4. razreda osnovne šole Jože Brajer iz Zg. Lakenca, se 12. aprila ni prepričal, če je cesta prosta, ko je zapeljal skozi križišče. Peter Deu, ki je pripeljal iz Pušave, je sicer močno zavil, vendar je Brajerja „bil na tla“. V novomeški bolnišnici so ugotovili, da si je zlomil levo roko. Škode je za 1500 din.

TRNOVEC: MOKRA CESTA

Jožeta Pluta iz Gabra pri Semicu je 13. aprila zjutraj na mokri cesti v ovinku pri Trnovcu zaneslo, da se je prevrnil po strmini in obstal na boku 20 metrov daleč na njeni. Na avtomobilu je za tri tisočake škode.

JEZERO: NESREČA ZDOMCA

Zagrebečan Jožef Miklec, sicer na delu v Nemčiji, je 13. aprila zjutraj s svojim avtomobilom nemške registracije pri Jezeru prehitel novomeški kombi. Ko ga je prehitel, je avto začelo zanašati, da je voznik izgubil oblast nad vozilom. Zapeljal je na bankino, trčil v betonski nosilec nadvoza, se prevrnil na streho in se po več metnih drsenju ustavil. Voznik in sopotnik Vlado Levaničič sta bila lažje poškodovana, sopotnik Stjepan Vrbanc pa huje. Vse so odpeljali v novomeško bolnišnico.

MEDVEDJEK: NA TRAVNIKU

Novomeščan Juže Udir se je 13. aprila popoldne peljal proti Ljubljani, na Medvedjeku pa je med vožnjo po klancu navzgor njegov avto zaneslo na travnik, da je z blatnikom udaril v obce: ni kamen. Škode je za 1000 din.

JEDINŠČICA: BREZ DOVOLJENJA

Marjeta Badovinac iz Vel. Cerovca je 13. aprila peljala osebni

avto proti Cerovcu. V ovinku pri Jedinščici ji je pridrel naproti avto, ki ga je vozil Lado Tekstori iz Ločne brez vozniskega dovoljenja. Ko je zavrl, je njegov avto obrnilo, da je s prednjim delom trčil v avto Badovinčeve. Škode je za 3000 din.

IVANJA VAS: NERODNO SREČANJE

13. aprila zvečer sta si v klancu pred Ivanjo vasio in Jordanalom pripeljala naproti Novomeščan Ivan Karlič in Leopold Novak z Jabljana. Vozili sta trčili, da je škode za 5000 din, Leopold Novak pa si je poškodoval nogo.

NOVO MESTO: PREHITRO

13. aprila popoldne je Ivan Šiško z Malega Slatnika na prehodu za pešce „Na vratih“ ustavil, za njim pa je Novomeščan Jože Kukman pripeljal prehitro in v prekratki varnostni razdalji ter trčil v zadnji del Šiškove diane. Škode je za 4000 din.

POLJANE: VSI LJIVEC

Pri Poljanah je 14. aprila popoldne osebni avto prehitel kolono vozil. Ko je naproti pripeljal tovornjak, se je ta avto zrinil med tovornjak in osebni avto Lovra Marinoviča iz Slavonskega Broda. Marinovič se je umaknil na rob ceste, avto pa je zdrknil s ceste, da je škode za 2000 din.

MRŠEČA VAS: SPLAŠEN KONJ

15. aprila zjutraj je avtobus Gorjancev, ki ga je vozil Mirko Cvelbar iz Sentjemeja, splasil konja, ki je bil v vpregi Leopolda Rabzelja iz Smednika. Cvelbar se je skušal umakniti, avtobus je zato zdrknil v jarek, da je škode za 1000 din.

MOKRO POLJE: OPLAZILA STA SE V OVINKU

Dušan Košta iz Črnomlja je z osebnim avtom pripeljal pri pralnici peska v ovinek pri Mokrem polju. Takrat je pripeljal v ovinek s fičkom Vida Hodnika iz Novega mesta. Avtomobila sta se bočno oplazila, škode je za 10.000 din.

NOVO MESTO: TRČENJE

16. aprila zjutraj sta na cesti Komandanta Staneta trčila z avtomobilom Miha Božič iz Dol. Suhadolca in Jože Fink iz Kočevskih Poljan. Škode je za 4500 din.

OTOČEC: SPREGLEDALA JE ZNAKE

Ljubljanka Marija Virant je 16. aprila zvečer pri Otočcu spregledala označbe o omejitvi hitrosti ter zapeljala v znake in luč za zaporo smeri proti Ljubljani. Razbila je luč, odrgnila je tudi avto. Škode je za 800 dinarjev.

OB URO IN PRSTAN

V ponedeljek je prišel na novomeško postajo milice Ivan Hren s Trške gore in prijavi, da mu je neznan vlomilec iz nedograjene hiše v naselju Pod Trško goro v Novem mestu ukradel uro in zlat prstan. Oškodoval ga je za 900 dinarjev.

TATINSKI BERAČICI

V ponedeljek popoldne sta po Adamičevi ulici v Novem mestu prosičili dve Ciganki. Pri Marjini Biček sta izkoristili priložnost in iz odklenjene kuhinje odnesli 400 dinarjev. Bičkova je tatvino takoj prijavila, zato so mlilničniki hitro našli obe Ciganki in denar. Denar je lastnica dobila nazaj, Ciganki pa so prijavili.

DOPIŠNIK

Zadnja leta bolj in bolj ugotavljam, da s svojimi dokaj skromnimi dohodki ne morem spremljati razgibanega spreminjanja in naraščanja cen, da zastojam za modo in da si ne morem privoščiti niti nednega obiska mestnih gostin. Ugal sem, kako in s čim bi si tak nezaviden položaj vsaj deloma izboljšal, pa prišel na misel, da bi začel dopisovati v razne časnike. Vestička tod, novička tam, pa se bo nekaj nabralo, sem si dejal in se spravil na delo.

Začel sem ponižno in skromno.

„Občani Piškave so s sila prizadevnim udarniškim delom popravili vrtno ograjo na Glavnem trgu in dosegli, da ljudje mečeje odpadke pred pokopalnice in ne nanj kot doslej.“

Na moje veliko navdušenje je bila vest objavljena in kmalu sem prejel honorar, za začetek sicer skromen, a vendarle.

„Tajnik Okrasnega društva je podčrtal problematiko z več plati in opozoril navzoče na potrebe vse večjega in globljega spoznavanja potreb po krasitvi naselja in njegovega okolja. Vsi so njegova izvajanja sprejeli z navdušenjem. Pričakovati je torej, da bo s platforme čistote in higijene v Piškavi zavel nov duh.“ In spet so mi jo objavili!

JAKA PRAVICNIK

Komunisti neupravičeno očrnjeni

V minulem obdobju so nekatere struje poskušale prikazati novomeški komite kot razbi-
jaško silo, ki bo pometla z vodstvi delovnih organizacij - Akcijski program naj še strne
delovanje ZK proti slabostim

V novomeški občini se zavzetost komunistov, da bi pregnali slabosti iz vsakdanjega gospodarskega in družbeno-političnega življenja, močno zrcali v delovanju občinskega komiteja ZK. Ko se je prejšnji četrtek sestala občinska konferenca ZK, so po peturni razpravi podprli usmeritev komiteja in sprejeli akcijski program.

Z akcijskim programom se komunisti najbolj zavzemajo za uresničevanje stabilizacijskih načrtov, krepitev samoupravnih odnosov, politično življenje občanov ter uveljavljanje vloge delavcev. Na soto so vrgli tudi neštete slabosti, ki so posledica gospodarske, samoupravne, politične in kajpak kadrovske prakse.

Iz delovanja od prejšnje seje občinske konference, to je v

dveh mesecih in pol, je razvidna zelo plodna in odločna dejavnost občinskega komiteja, čeprav se je moral, kot so poudarili, spoprijeti s številnimi strujami, ki so poskušale zavreti njegovo politično delo. Skrajneži so šli tako daleč, da so poskušali delo komiteja prikazati kot razbijsko silo, ki ima v načrtu obračun z vodstvi delovnih organizacij.

V tem času so komunisti v delovnih organizacijah posvetili vso pozornost stabilizaciji, samoupravljanju, stipendiranju, kadrovanju in stanovanjski politiki. Reševali so vse, kar tare zaposlene. Komunisti v krajevnih skupnostih pa so pozornost posvetili komunalnim vprašanjem, šolstvu in delu Socialistične zveze.

Akcijski program določa osnovna izhodišča za idejno-politično delovanje komunistov v občini in se pri tem naslanja na akcijsko usmeritev ZKJ. Posebno pozornost so v programu posvetili nadaljnjemu razvoju samoupravljanja v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih, stabilizaciji, odpravi socialnih razlik in politični vzgoji mladih. Nenehna skrb, so še zapisali v programu, mora biti včlanjevanje mladine v ZK, pri čemer kaže pomakniti spodnjo mejo za sprejem še navzdol.

Andrej Marinc, sekretar sekretariata CK ZKS, ki je prisostvoval seji občinske konference ZK v Novem mestu in slišal tudi razprave, ki so dvignile temperaturo v dvorani, je dejal, da je najboljšje zdravilo za uravnavanje dosledno in odgovorno izvajanje akcijskega programa, ki so ga komunisti sprejeli.

ZA 14.978.000 DIN DAVKOV IZ OD

Proračun občine Novo mesto predvideva v letu 1972 dotok 14.978.000 din iz davkov od osebnega dohodka. Največ - za 11.130.000 din se bo steklo v proračun davka od OD iz delovnega razmerja (tega bo letos za 23 odst. več kot lani), sledi davek od obrti, ki bo znesel 2.048.000 din in ga bo za okrog 25 odst. več kot lani, davka od kmetijstva se bo steklo 1.360.000 din ali toliko kot lani, lanskemu enaka bosta tudi davka od OD iz samostojnega opravljanja intelektualnih storitev (100.000 din) in od avtorskih pravic (140.000 din), za 24 odst. pa bo večji davek od skupnega dohodka občanov, ki bo znesel 200.000 din.

Suhokrajinski drobiž

V GRADENCU SO SLOŽNO PRICELI graditi nov odsek ceste, ki jih bo povezala z Velikim in Malim Lipjem. Najprej so razširili pot skozi vas. V pomoč sta jim bila buldožer in kompresor žužemberke krajevne skupnosti. Računajo, da bodo v dobrem mesecu glavna dela opravili. Stanovanci iz vsake hiše bodo opravili po 15 dni prostovoljnega dela. Obveznost je za vse tri vasi, to je Gradenc, Veliko Lipje in Malo Lipje, enaka. Kdor ne bo prostovoljnega dela opravil, bo prispeval ustrezen znesek. Krajevna skupnost sama je za to delo namenila 70.000 din.

NA DVORU so preteklo nedeljo imeli letni občni zbor borčevske organizacije. Kljub slabemu vremenu je bila udeležba dokaj dobra. Iz poročila je bilo razvidno uspešno delo te organizacije in njena povezanost z drugimi organizacijami v kraju. V razpravi so se med drugim zavzeli za ureditev spomenikov padlih borcev NOV in za gradnjo gasilskega doma, v katerem naj bi bil tudi prostor za družbeno-politične organizacije, ki ga sedaj močno pogrešajo. V vodstvo organizacije so ponovno izvolili dosedaj člani: za predsednika VIKTORJA KONČIČA, za tajnika pa FRANCA MIRTICA.

M. S.

V NOVEM MESTU: Za ZK pri plači

Poslej: redno odvajanje partijske članarine

Kako je mogoče, da 1.000 murskosoboških komunistov plača na leto 560.000 din, 1.300 novomeških komunistov pa le 340.000 din partijske članarine? Ali to pomeni, da so prekmurski osebni dohodki večji od dolenjskih, ali je samo to res, da člani Zveze komunistov v novomeški občini niso redni plačniki?

Da s plačevanjem partijske članarine pri nas nekaj ni v redu, je opozoril CK ZKS in novomeškemu komiteju naročil, naj vse dotlej ne sestavlja letnega proračuna za občinsko konferenco, dokler ne bodo na dani natančni podatki o članarini. Občinska konferenca je naročila revizijski komisiji, naj ugotovi, kako poteka pobiranje članarine v osnovnih organizacijah.

Številka o članarini komunistov iz novomeške občine je, naj jo gledamo, kakor hočemo, presenetljivo nizka zato je ob podatku, ki ga je sporočil CK, možno le dvoje: ali je pri nas članarina v zaostanku (slabo pobrana) ali pa jo člani plačujejo po stopnjah iz predreformskih časov.

Neljub pomanjkljivosti, ki pa nikakor ne more metati slabe luči na dejavnost komunistov, so sklenili odpraviti. Po dogovoru bodo partijsko članarino odgovarjali pri izplačilu osebnih dohodkov in s tem zagotovili redno in pravočasno odvajanje na občinski komite.

OD POD PREDVIDEVANJE

Osebni dohodki so se povečevali lani v novomeški občini v enaki meri kot leto prej, čeprav 19-odst. planirano povečanje ni bilo doseženo. Poprečni osebni dohodek na zaposlenega je znašal lani 1.533 din, nominalni osebni dohodek pa se je hkrati povečal za 17,6 odst. V Sloveniji so se lani nominalni osebni dohodki povečali za 19,4 odst., torej bolj kot v novomeški občini, poprečni osebni dohodek v Sloveniji pa je znašal 1.643 din in je bil za 110 din večji kot v novomeški občini.

16.015 DELAVCEV V OBČINI

Lani je bilo v novomeški občini zaposlenih čez vse leto poprečno 16.015 delavcev, kar je za 8,8 odst. več kot leto prej. Zaposlovanje je torej bilo lani v okvirih 8-odst. planiranega povečanja. V gospodarstvu se je število zaposlenih povečalo za 9,4 odst., v družbenih službah pa za 5,4 odst. V Sloveniji se je lani povečalo število zaposlenih za 4,8 odst. (v gospodarstvu za 4,4 odst., v družbenih službah pa za 5,2 odst.)

ČETRTKOV INTERVJU

»Storilci odkriti!«

Jože Ficko: »Objestneže, ki so uničevali cestno prometne znake, smo izsledili!«

Prejšnji teden je inž. Slobodan Novaković, referent za komunalne in gradbene zadeve pri ObS, zaželel, naj komandir postaje milice Novo mesto Jože Ficko odgovori, ali so že odkriti storilci, ki so poškodovali domala vse prometne znake na Šmihelski cesti. Jože Ficko je odgovoril:

Res sta Komunalno podjetje in občina vložila veliko denarja v ureditev



cestnoprometne signalizacije v Novem mestu in v postavitve novih cestnoprometnih znakov. Cestnoprometna signalizacija je v Novem mestu zdaj dokaj primerna.

Kadar govorimo o poškodbah cestnoprometnih znakov, moramo ločiti dvoje: nenamerne in namerne poškodbe. Do nenamernih poškodb pride največkrat na parkiriščih, kjer znake poškodujejo zlasti vozniki tovornjakov in vprej.

Namerne poškodbe so posledica objestnosti ali zlobe. Takšnih poškodb ugotavljamo največ na relaciji Novo mesto - Šmihel - Kandija, torej v območjih izven mestnega središča. Ze sam način poškodb kaže na čisto objestnost storilcev, ki smo jih že izsledili in je zadeva v postopku.

M. JAKOPEC

Ali lahko poveste, kdo so storilci?

Gre za polnoletne in mladoletne storilce, med katerimi je celo en soloobvezni otrok. Polnoletni storilci bodo predani v postopek javnemu tožilstvu, o prestopku mladoletnikov in šolarja pa bomo obvestili Center za socialno delo.

Smatram, da je povzročena škoda toliko večja, ker storilci od svojega početja niso imeli nobene koristi, pač pa so se le izživljali pri uničevanju cestnoprometnih znakov. Vsakršna poškodba ali celo odstranitev cestnoprometnega znaka pa predstavlja razen materialne škode, ki je s tem povzročena na znaku, tudi veliko nevarnost. Znaki namreč opozarjajo voznike in vse druge uporabnike ceste na nevarnosti, ki preže na nas vse v današnjem gostem prometu, in na pravila, po katerih naj se med hojo ali vožnjo ravna. Posledice te druge škode so lahko veliko večje kot one prve. Zdi se mi, da je pri tem početju razen čiste objestnosti pri storilcih, ki smo jih izsledili, botal tudi alkohol.

Morda predlagate kakšne posebne ukrepe?

Moja želja je, da bi Komunalno podjetje po končanem postopku izterjalo od storilcev povzročeno škodo (ali od njih ali od oseb, ki so odgovorne za njihovo vzgojo pri mladoletnikih). Da pa bi v bodoče takšne pojave laže in prej raziskali, prosim vse občane, da kršitve in storilce sproti prijavljajo delavcem milice.

Moje vprašanje: čeprav je vse pripravljeno za ureditev parkiranja s čuvajem na Glavnem trgu in čeprav je bilo že pred časom dogovorjeno vse potrebno o ureditvi parkirišča za tovornjake, ki ga v Novem mestu zelo pogrešamo, ni iz obojega doslej nič. Kje so vzroki, naj odgovorijo načelnik oddelka za upravne zadeve pri ObS Jože Suhadolnik.

INŠPEKTORJI POROČAJO...

Občinska skupščina Novo mesto je namenila letos samo za snago v mestu in za vzdrževanje zelenih površin 1.240.000 dinarjev, za postavitve novih cestnoprometnih znakov več kot 150.000 dinarjev, naložbe v javne in komunalne naprave pa znašajo več milijonov dinarjev. Neodgovorni posamezniki pa s svojim divjaštvom povzročajo veliko škodo. Prejšnji teden smo zabeležili naslednjo škodo:

Kandelabrška električna javna svetilka na kandjiški strani konec konzolnega mostu je razbita, z javne svetilke, ki je nameščena malo dlje od te, pa je neznan zlikovec snel vratac omarice za varovalko. Svetilka je zdaj nevarna ljudem, zlasti otrokom, ker električni vod v njej ni zaščiten.

Na bregovih Krke v Novem mestu, pa tudi Težke vode kljub prepovedi posamezniki še vedno odlagajo smeti. Stvari gredo celo tako daleč, da nekateri občani odgajajo smeti tik ob napisnih tablah, ki to prepovedujejo.

Poškodbe na cestnoprometnih znakih ob Šmihelski cesti se nadaljujejo. Dvema cestnoprometnima znakoma, ki označujeta prehod za pešce in sta bila zvita nazadnje, se je prejšnji teden pridružil ob tej cesti še en prometni znak, ki je poškodovan.

Klopi v nasadih so za sedenje, mnogi pa tega očitno ne vedo in po klopih hodijo, dajejo nanje noge ter jih mažejo, tako da drugi na klopih ne morejo sedeti.

Novi avtomobil za odvoz smeti, ki ga uporablja Komunalno podjetje, lahko sprejme tudi večje odpadke, kot so steklenice, konzervne škatle itd.

Varujmo javne naprave in pomagajmo pri odkrivanju storilcev!

Sodelovanje

Nova stanovanjska soseska Nad mlini se letos dokončno ureja in bo razen nove asfaltne prevleke, ki jo je dobila lani, v njej letos zasajeno še okrasno drevje in grmičevje ter urejene svetilčne grede. V naselju bo postavljenih več klopi. Upamo lahko, da bosta prepotrebne dodatne naprave dobili še obe otroški igrišči, ki imata za zdaj samo peskovnike. Novomeška pošta je v soseski že namestila na stavbi samopostrežne pisemski nabiralnik, komunalno podjetje je namestilo cestnoprometne znake, v kratkem pa bosta v naselju nameščeni tudi dve oglasni deski, na katerih bodo organizacije lahko obešale svoja obvestila.

Naj omenimo, da bo samo zasaditev drevja in okrasnega grmičevja ter dovoz prsti, ki je bil potreben za to, stalo blizu dva milijona starih dinarjev. Stanovanci posameznih blokov so se takoj odzvali vabilu za sodelovanje in so pri urejanju naselja sodelovali s prostovoljnimi delom. V nekaterih stanovanjskih stavbah s tem še niso začeli.

Ureditev naselja in napori zanj so ena stvar, druga stvar pa je skrb za to, da bo naselje po-tem, ko bo dokončno urejeno, ostalo lepo za stanovalce in za druge, ki prihajajo vanj. Prav bi bilo, ko bi vsi starši opozorili otroke, naj ne delajo škode v nasadih, in ko bi jih spodbujali k temu, naj od časa do časa počistijo smeti po dvoriščih.

PRESEDNIK POTRDI:

»Res odstopam«

Odločitev Francija Kuharja so prebrali tudi na konferenci ZK

Občinska konferenca Zveze komunistov v Novem mestu je predlagala predsedniku občinske skupščine Franciju Kuharju, naj se enkrat pretehta svojo odločitev o odstopu, ki jo je v začetku aprila sporočil v pismu občinski skupščini in o kateri je obvestil tudi partijske organe.

Na vprašanje Francija Salija, sekretarja občinskega komiteja, ali je sklep o odstopu dokončen, je predsednik Franci Kuhar odgovoril pritrdilno. Pripomnil je, da je svoj sklep skrbno pretehtal in da je edini razlog za to slabo zdravje, ki ga je v zadnjih dveh letih pogosto mučilo. Konferenca je pooblastila komite, da se pogovori s predsednikom Kuharjem, če bi morebiti preklical svojo odločitev oziroma umaknil pismo o odstopu, še preden bo zasedala občinska skupščina, ki je edina pristojna odločati.

Gole stene, gneče v razredih

- To ni odlika, ampak slabost osnovnih šol v novomeški občini - Davek plačujejo učenci s slabim uspehom - Če ljudski čut za pomoč in solidarnost na referendumu ne bo odrekel, bo podeželski učenec enak mestnemu

Kot kažejo podatki republiškega Zavoda za šolstvo, je v šolskem letu 1969/70 samo 48,5 odst. učencev v novomeški občini končalo osnovno šolo v rednem roku, to je v osmih letih. Za to občino je tako slab učni uspeh nedvomno presenečenje, čeprav so znani napori, ki jih je zlasti v zadnjih letih (nove šole) vlagala v razvoj in posodobljanje šolstva.

Skrb za obnovo in novo gradnjo šolskih prostorov je bila v novomeški občini izdatna v vseh letih po vojni, tudi tedaj, ko za to ni bilo dovolj denarja. Šole so v zadnjem desetletju obnavljali in načrtno preurejali po programu medobčinskega sklada za investicije v šolstvo.

Kritično in neurejeno je ostalo vprašanje tečajnic in prostorov za druge oblike pedagoškega dela (interesne dejavnosti, podaljšano bivanje, dopolnilni pouk). Slabše razmere za delo na posameznih šolah

zdaj onemogočajo enotno izvajanje učnega procesa in doseganje boljših učnih uspehov.

Nekatere šole že dolgo ne ustrezajo razvojni stopnji pedagoškega dela, med drugim tudi zavoljo tega, ker imajo vse, razen treh (Katja Rupena, Grm in Prevole), pouk v dveh izmenah.

Pedagoška teorija in praksa težita za tem, da se pouk iz leta v leto posodoblja. Ni tuje spoznanje, da bodo otroci le tako dobili več znanja, ki je prepotrebna osnova za poklic. To pa se, žal, v prenatrpanih učilnicah z golimi stenami in brez učil ne da doseči.

Naš čas zahteva sodobno šolo in sodoben pouk, tega pa je možno zagotoviti samo tako, da občani prispevajo delež k vsoti, ki je potrebna za gradnjo novih šol ter za preureditev in dograditev starih prostorov.

Na referendumih, ki bodo 14. maja na podeželju in 15. maja v Novem mestu, se bo pokazalo, koliko je v ljudeh še čuta za solidarnost.

V PRORAČUNU 40.760.000 DIN DOHODKOV

Letošnji proračun novomeške občine predvideva 40.760.000 din dohodkov, 27.300.000 din dohodkov proračuna pa je namenjenih za financiranje izobraževalne skupnosti.

Neubogljive organizacije

17 krajevnih organizacij Socialistične zveze ni opravilo volilnih konferenc - poudarjajo v oceni, ki jo bodo na jutrišnji seji občinske konference SZDL obravnavali v prvi točki dnevnega reda. Med drugim bodo govorili še o pripravah za izvedbo referenduma, delovnem načrtu konference za obdobje 1972/73, priznanjih Osvobodilne fronte, spremembah statuta SZDL Slovenije in podobnem. Seja se bo začela ob 8.30 v sindikalni dvorani.

Novomeška kronika

PROPAGANDNA KOMISIJA - Občinski odbor za pripravo referenduma je imenoval posebno komisijo, ki bo skrbel za propagandno gradivo. V njej sodeluje devet ljudi.

ČIŠČENJE - Mestni Rdeči križ pripravlja v dneh pred praznikom Osvobodilne fronte delovno akcijo. Čištili bodo ulice, pločnike, nasade in parke.

KRVODAJALSTVO - Vsaj 80 ljudi bo moralo priti v torek na transfuzijsko postajo, da bi se bolnišnica lahko oskrbela s krvjo za prvomajske praznike.

O REFERENDUMU - V novomeških delovnih organizacijah se začne te dni obravnavati o majskem referendumu za uvedbo samoprispevka za dograditev osnovnih šol. Razpravljali bodo tudi o deležu, ki naj bi ga prispevali kolektivi iz skupne blaginje.

ZDRAVLJENI ALKOHOLIKI V NARAVO - Dolenjski klub zdravljenih alkoholikov, katerega člani se vsak ponedeljek popoldne sestajajo na rotovžu, je sklenil dejavnost prenesti iz sejne sobe v naravo. Prirejali bodo izlete in se vključili v akcijo Trim.

PODPORA REFERENDUMU - Predsedniki delavskih svetov in sindikalnih organizacij iz gospodarstva in drugih delovnih organizacij so imeli minuli petek v sindikalni dvorani posvet o bližnjem referendumu.

TRŽNICA - Kljub dežju je bila v ponedeljek na tržnici množica prodajalcev in kupcev. Izbirali so med kratko bojša kot v nekaj prejšnjih tržniških dneh, prevladovali pa so prvi spomladanski pridelki in najrazličnejše semenje. Cene: krompir - 1

din za kg, fižol 10 din, solata 5 do 10 din, jabolka 6 din, čebula 3 din, čebulček 8 din, česen 10 din, koleraba 4 din, jajca 0,70 din, smetana 6, surovo maslo 10, kisló zelje in kisló repa po 4, kumarično seme 1 in seme detelje 20 din za kg. Poleg tega so prodajali cvetje, suho robo, lončevino in najrazličnejše druge izdelke domačih obrti.

ROJSTVA - Rodile so: Nada Jakše s Kandijske 13 - dečka, Ana Jordan iz Adamičeve 51 - Borisa in Mira Staniša z Mestnih njiv 10 - Barbaro.

POGREBI - Umrli so: Franc Benkše, upokojenec iz Tmoveca, 48 let, Elizabeta Fugina z Ragovske ceste in Angela Brulc iz Regerčeve vasi, v 60. letu.



Ena gospa je rekla, da bo na rodiljskem sestanku predlagala ponovno uvedbo šibe v šoli Katja Rupena. Le kaj naj bi drugi storili učitelji z nepridipravci, ki med čaj za malico vsajjejo odvajalne tablete! Pred dnevi so zaradi take vragolije nekateri tri dni sedeli na strnišču.



Krajevna skupnost Kočevje je pod novim vodstvom na splošno zadovoljstvo krepko poprijela za delo. Mesto dobiva povsem novo podobo. Čeprav so se toplejši dnevi komaj začeli, so mestni parki že lepo urejeni. Celo otoček sredi Rinže, ki mu pravijo v Kočevju kar „otok ljubezni“, je dobil zelo lep videz. (Foto: J. Primc)

Zaradi neznanja nizek standard

V Sloveniji si pridobi strokovno izobrazbo v letu dni polovico mladih, v kočevski občini pa le tretjina – Standard kočevskega občana vedno bolj zaostaja za standardom povprečnega Slovenca

Izdatke za vzgojo in izobraževanje bi morali obravnavati kot izdatke za izboljšanje proizvodnje, ugotavljajo v teh dneh v razpravah v kočevski občini in to popolnoma upravičeno.

V občini se ne zaposlujejo strokovnjaki od drugod, če pa se, kmalu odidejo. Izhod bi bil: šolati domače strokovnjake. Domačih strokovnjakov pa končna šola vsako leto zelo malo v primerjavi z drugimi občini.

Izobražbeni produkt je zelo nizek (izobražbeni produkt je odstotek diplomantov posameznih stopenj izobrazbe v primerjavi s skupnim številom oseb generacije, iz katere so izšli). V kočevski občini je znašal leta 1969 izobražbeni produkt 33,3

odstotka, kar pomeni, da je 66,7 odstotka vse mladine tisto leto ostalo brez strokovne izobrazbe. Od teh 33,3 odstotka jih je končalo poklicne šole 25,2 odstotka, srednje šole 5,3 odstotka, višje šole 2 odstotka in visoke šole le 0,8 odstotka.

Isto leto je znašal izobražbeni produkt v republiki (poprečje) 50,1 odstotka, v občini Postojna pa kar 82,8 odstotka.

Praviloma je nizek izobražbeni produkt v občini, ki imajo veliko kmečkega prebivalstva. Nečastna izjema pa je kočevska občina, ki ima le 12 odstotkov kmečkega prebivalstva, pa kar 66,7 odstotka mladih ostaja brez poklica!

Porazne posledice takega odnosa do izobraževanja je že čutili. Še leta

1967 je bila kočevska občina po narodnem dohodku na prebivalca za 3,4 odstotka nad republiškim povprečjem, zdaj pa iz leta v leto bolj zaostaja. Leta 1970 je bil narodni dohodek že za 12,7 odstotka pod republiškim povprečjem.

Vsi ti podatki govorijo, da sta izobraževanje in proizvodnja tesno povezana in da zaradi slabega odnosa do izobraževanja (v kočevski občini ni uspel družbeni dogovor o izobraževanju in štipendiranju!) standard kočevskega občana vedno bolj zaostaja za standardom povprečnega Slovenca.

J. PRIMC

Podražitev mleka je pred vrati

Liter dražji za 80 par – Kmet dobi okoli 50 par več

V kočevski občini bo veljal liter mleka 80 par več, čim bodo ljubljanske mlekarne priznale proizvodnjam mleka višje odkupne cene.

Pasterizirano mleko toličobne stopnje 3,2 v polietilenski vrečki bo veljalo 3 din liter, v tetrapaku pa 3,10 din; pasterizirano mleko toličobne stopnje 1,6 v polietilenski vrečki 2,5 din liter in v tetrapaku 2,60 din.

Te cene bodo začele veljati z dnem, ko bodo ljubljanske mlekarne plačale proizvajalcem na območju kočevske občine mleko po 0,55 din (zdaj 0,40 din) od toličobne enote (franko zbiralcem) ali 1,98

din (zdaj 1,44 din) za liter mleka s 3,6 odstotka maščobe.

Vprašanje je, če bo občinska skupščina podaljšala odlok o premiji za kravje mleko, po katerem prispjeva po 0,10 din za liter mleka, prodanega v občini. 10 par pri 3 din je namreč še simbolični prispevek. Nekateri predlagajo, naj bi tako pritržen denar – gre za 75.000 din – skupščina namenila raje skladi za pospeševanje kmetijstva. O tem bo dokončno odločala občinska skupščina na eni prihodnjih sej.

Naj bo tako ali tako, drži le, da bodo spet občutno prizadete družine, ki imajo več otrok.

J. PRIMC

DROBNE IZ KOČEVJA

K VOJAKOM – Kljub deževnemu vremenu je bilo zadnje dni po mestu, posebno okoli avtobusne postaje, živahno. Slišali smo harmonike, petje in veselo vriskanje. Fantje so odhajali k vojakom. V splošnem je bilo vse v redu, čeprav se je nekaterim poznalo, da niso pili le „Jupija“. Preklinjali so pa tako sočno, kot da so že odslužili vojake.

MAJHNA PROMETNA nezgoda se je pripetila cisterni za odvoz fekalij podjetja CREINA iz Kranja, ki prazni po mestu greznice. Prav pri avtobusni postaji ji je odletelo zadnje desno kolo. Hujšega ni bilo.

PASJA NADLOGA po mestu je vedno hujska. Lastniki psov nimajo svojih ljubljencev na vrvcih, pa tudi nagobčnikov jim ne nataknejo, če jih spustijo. V Podgorski ulici je pes napadel dečka na kolesu in ga ogrizel, da je moral otrok v ambulanto. Če ne bo nihče nič ukrenil proti pasji nadlogi in lastnikom psov, se bodo občani prisiljeni braniti sami.

RAZGLASNA VITRINA na stavbi podjetja AVTO je bila narejena že pred mesecem dni, pred kratkim pa so v njej razstavili razni propagandni material.

NI ENAKOPRAVNOSTI – Plakati po mestu vabijo na prvenstveno nogometno tekmo. Oznanjajo, da je vstopnina 3 din, za ženske pa je vstop brezplačen.

PREDAVANJA – Štab civilne zaštite je spet pričel z rednimi pred-

vanji za prebivalstvo in obveznike na območju občine.

SEMINAR za lovce – novince, ki je vsako soboto in nedeljo, lepo napreduje. Po seminarju bodo novi člani lovskih družin delali strokovne izpite.

NOVO NAVADO so uvedli nekateri „kulturni“ obiskovalci mestnega kina JADRAN. Ko po predstavah snažilke pometajo dvorano, pometejo izpod stolov razen ogrizkov hrušk, luščin ameriških lešnikov, papirnatih vrečk in ovitkov bombonov še prazne stekleničke reklamnih žganih alkoholnih pijač. Torej že v kinu nekateri ne vzdržijo brez alkohola.



– In po čem sklepaš, da bo letos naše življenje bolj rožnato?

– I, po tem vendar, ker je krajevna skupnost že vse mesto zasadila z rožicami!

Kriminala je vedno več

Veliko prekrškov, nesreč in kaznivih prestopkov zaradi alkohola – Pojavile so se nove vrste kriminala

Načelnika UJV Ljubljana, diplomiranega pravnikar Janca Vinklerja, smo zaprosili za razgovor o prekrških in prestopkih v kočevski in ribniški občini.

– Število prekrškov na območju naših dveh občin narašča ali pada?

– V občini Kočevje so v prvih treh mesecih letos zabeležili 86 prekrškov zoper javni red in mir ali 31 več kot v istem obdobju lani; v ribniški občini 54 ali dva manj. V obeh občinah prednjačijo „nasilniški“ prekrški, kot so nedostojno vedenje, prepiranje, pretepi in drzno vedenje.

– Kaj pa prestopki?

– Teh smo v prvih treh mesecih zabeležili v kočevski občini 36 ali 16 več kot v istem obdobju lani, v ribniški občini pa 19 ali 6 manj. Za kočevsko občino letos izstopajo tatvine in vlomne tatvine, za ribniško pa tatvine in goljufige.

– Se pravi, da število kaznivih dejanj postopno narašča?

– Število klasičnih kaznivih dejanj je v ribniški občini od leta 1969 do 1971 porastlo od 60 na 133, število gospodarskih kaznivih dejanj pa od 15 na 20. V kočevski občini je v istem obdobju porastlo število klasičnih kaznivih dejanj od 78 na 106, gospodarskih kaznivih dejanj pa iz 5 na 9.

Ta težnja naraščanja tako prekrškov zoper javni red in mir kot klasičnega kriminala pa ni značilna le za kočevsko oziroma ribniško občino, ampak za vse območje naše UJV, ki dela za območje 17 občin.

J. PRIMC

Sodelovanje občin Ribnica in Buzet

Ribniški STANGRAD si je pridobil ugled v Buzetu, kjer gradi poslovne objekte in stanovanja – Pred vrati dokončna združitev podjetij TEMELJ iz Buzeta in STANGRAD iz Ribnice – Nadaljnje sodelovanje obeh občin

Predstavniki občine Ribnica so pred kratkim obiskali Buzet in se s predstavniki tamkajšnje občine pogovarjali o dosežkih obeh občin in o nadaljnjem sodelovanju.

Gostitelji v Buzetu so ribniške goste podrobno seznanili o uspehih in težavah, s katerimi se bori ta občina. Občina Buzet je štela pred vojno 18.000 prebivalcev, zdaj pa jih ima le še 7500.

Gospodarsko je začela občina napredovati šele v zadnjih letih. TOMOS iz Kopra je v Buzetu odprl obrat. K prvemu obratu dograjujejo zdaj drugo halo, tej pa bodo nato še tretjo, tako da bodo znašale površine vseh treh delovnih prostorov skupno okrog 17.000 kvadratnih metrov. Računajo, da bodo tu za-

poslili do 800 ljudi, kar je veliko, če vemo, da je sedaj v občini zaposlenih skupno okrog 1100 ljudi.

Pomembno podjetje je vodovod v Buzetu, ki s pitno vodo napaja velik del Istre. Podjetje JADRAN združuje kmetijstvo, trgovino in gostinstvo v občini. V gradnji je pivovarna. V turizmu precej pomenijo Istrske Toplice, ki jih nameravajo preurediti in povečati število postelj v njih. Turizem se bo na veliko razmahnil z zgraditvijo cest, ki bodo še bolj povezovala Koper, Novi grad in Reko.

Stanovanjska in ostala gradnja je tako rekoč v rokah ribniškega STANGRADA, ki gradi tu že drugo leto stanovanjske in poslovne objekte. Predstavniki občine Buzet

so se zelo pohvalno izrazili o delovanju tega ribniškega podjetja. S solidnim delom si je podjetje pridobilo ugled. STANGRAD si namerava v kratkem dokončno pridružiti nekdanje gradbeno podjetje TEMELJ iz Buzeta, ki bo postalo organizacija združenega dela v okviru STANGRADA.

Predstavniki obeh občin so se dogovorili, da bodo Buzetčani še letos vmlis obisk Ribničanom.

NI PROSTORA ZA VSE

Bralce in dopisnike „Rešeta“ obveščamo, da morajo zaradi pomanjkanja prostora nekateri prispevki oziroma članki in fotografije čakati na objavo tudi po več tednov. Tako so zdaj razen več fotografij ostali v mapi članki o jamarjih, o ortneških gradovih, o več podjetjih (novih in starih) in drugem.

SODRAŽICA: GRADILI BODO GASILSKI DOM

Na nedavnem občnem zboru prostovoljnega gasilskega društva Sodražica, ki šteje okoli 80 članov, so razpravljali predvsem o gradnji novega gasilskega doma. Ugotovili so, da je gradnja novega doma nujna. Ker pa sami ne bi zmogli stroškov, so povabili k sodelovanju še krajevno skupnost in družbeno-politične organizacije Sodražice. Na bližnjem zboru volivcev bodo izvolili režijski gradbeni odbor, ki bo vodil gradnjo doma. Načrte za dom že imajo.

J. P.

PREDSTAVLJAMO NOVO PODJETJE:

Delali bodo peči za centralne

IDEALSTANDARD je novo ribniško podjetje oziroma obrat podjetja RIKO, ki je bilo odprto pred kratkim, delati pa bo začelo v teh dneh.

V začetku bo podjetje zaposlovalo okoli 50 delavcev, izdelovalo pa bo peči za centralno ogrevanje. Že do konca tega leta bo proizvedlo okoli 1200 teh peči in ustvarilo okoli 7 milijonov din celotnega dohodka.

Ribniški obrat bo poslovno sodeloval z nemško firmo enakega imena, sicer pa je IDEALSTANDARD ameriška firma, ki ima svoje tovarne v Nemčiji, Franciji in Angliji.

Ribniški obrat bo postopoma sam osvajal proizvodnjo teh peči, razen tega pa nameravajo v bližnji prihod-

VOLITVE

Na nedavnem občnem zboru Jamarskega kluba Ribnica so izvolili za predsednika ponovno Franceta Škrabca, za člane upravnega odbora Julijana Ozimka, Cvetko Gelze, Jožeta Pečka in Franceta Vidmarja, v nadzorni odbor pa Staneta Škrabca, Bogumila Alegra in Toneta Mihaliča.



V Ribnici povedo, da jim je pri odpiranju novih obratov in podjetij najbolj pomagal ljubljanski TEHNOIMPEX. Na nedavni otvoritvi podjetij se je ribniška občina skromno oddolžila ljudem, ki so služni za hiter razvoj Ribnice, s tem, da jim je simbolično podelila knjige. Med najzaslužnejše so uvrstili tudi Toneta Čuka iz TEHNOIMPEXA. (Foto: D. Mohar)

RIBNIŠKI ZOBOTREBCCI

BORCI PRED PROSLAVO – Na letnem občnem zboru krajevne organizacije Zveze borcev v Loškem potoku so razpravljali o delovanju svoje organizacije, zdravstvenem stanju in splošnem zdravstvenem pregledu članov, stanovanjskih posojilnih in drugim. Pogovorili so se tudi o nalogah ZB v pripravi na proslavo 30-letnice oboježenega upora v tem kraju, ki bo 31. julija letos.

BOJ ZA ČAST SE NADALJUJE – Poravnalni svet pri krajevni skupnosti Ribnica je imel letos že nekaj obravnav. Motivi za spore so v bistvu isti: razhajenje časti, spori zaradi mejnikov in podobno.

DELOVNI PRAZNIKI – Za veliko noč so prišli na krajske počitnice številni delavci iz ribniške občine, ki so na delu v tujini. Večina jih je ostala doma le nekaj dni. Dopustniki so izrabili čas, ko so bili doma, za delo na polju.

SOGLASJE K POGODBAM – Sklepanje delovnih pogodb med zasebnimi delodajalci in delojemalci v obrti in gostinstvu je potekalo v redu. Osebnih dohodkov in druge materialne dobrin, ki izvirajo iz delovnega razmerja, so izenačili s prejemki enakih kvalifikacij v družbenem sektorju. Pred registracijo delovnih pogodb je dal nanje soglasje občinski svet Zveze sindikatov, kot določa kolektivna pogodba.

NIMAJO BLIŽNJICE – Prebivalci Prijateljstva trga v Ribnici želijo dolgo željo, da bi imeli prehod v Seškovo ulico, to je v trgovsko središče Ribnice. Sedaj morajo v trgovino po precej daljši poti. V stolpnih na Prijateljstvu trgu živi nad 300 ljudi, zato bi moral svet krajevne skupnosti njihovo upravičeno željo upoštevati.

STROJI NADOMEŠČAJO KMETE – Število kmetijskih strojev pri zasebnih kmetih v ribniški občini iz leta v leto hitro narašča. Vse več je tudi traktorjev. Kmetje so prisiljeni nabavljati kmečko mehanizacijo, ker je na kmetijah vse manj sposobnih delavcev oziroma rok. Odliv kmečke delovne sile v industrijo ali v tujino se še vedno ni popolnoma ustavil.



– Republika kaj pomaga k razvoju vaše manj razvite občine?

– Seveda, saj so na Ugarju uredili karan teno za črne koze.

– Ste tudi sami kaj prispevali k napredku Ribnice?

– Kakopak, JELKA je iz bifejske kuhinje na pobudo inšpekcije uredila stranišče.

– Kdo pa ima največ zaslug, da ste letos odprli nova podjetja in obrate v Ribnici in Loškem potoku?

– Predvsem naš načelnik za gospodarstvo, ki ima že od novega leta sem desno roko v mavcu in ne more pisariti naznih okrožnic in odloč!

KOČEVJSKE NOVICE

REŠETO



MARJANA BELAVIČ ANICA STAREŠINIČ TONČKA ŠUTEJ BOŽO RADMELIČ

Oh, kam te nesejo peruti?

Ko izbiraš poklic, se odločaš za vse življenje – Osmošolci iz Vinice so se večinoma že opredelili za življenjsko pot: čimprej služba!

Ze odasel človek je pred vsako usodno odločitvijo navadno zbežan, toliko bolj domačja otrok; ko se poslavlja od obvezne šole in išče pot v življenje, je težko izbirati med željami in možnostmi, zato je pomoč vzgojiteljev in staršev v tem primeru še posebej potrebna. Na Vinici so že imeli razgovore s starši, pa tudi učencem osmih razredov, ki se poslavlja od domače šole, so z naveti pomagali. Iz izrazito kmetij-

skega, vendar zaostalega področja se mladi odločajo večinoma za nadaljnje šolanje, kajti na lastni koži izkušajo grenkobo, ki jo prinaša odvisnost od zemlje. Na vprašanje: „Kaj boš postal?“ so odgovorili štirje mladi:

MARJANA BELAVIČ doma iz Podklanca: – Postala bom razredna učiteljica. Delo z otroki me veseli, slišim pa tudi, da manjka takih moči. Najprej bom šla na pedagoško

gimnazijo, nato na pedagoško akademijo. Po šolanju nameravam ostati v Beli krajini, toda moje želje so odvisne od tega, če bom dobila republiško štipendijo. Doma nimamo denarja.

ANICA STAREŠINIČ s Preloke: – Po osnovni šoli pojdem najprej v črnomaljsko gimnazijo, potem nameravam študirati matematiko in fiziko za predmetni pouk. Tudi jaz sem odvisna od družbene pomoči in štipendije, ker so doma še trije mlajši otroci.

TONČKA ŠUTEJ iz vasi Ogulin: – Šivilstvo me veseli že od malega. Ker bi rada tudi čimprej prišla do poklica in zaslužka, sem se odločila za poklicno šolo v BETI. Če bom dobro izdelovala, imam tako možnost, da nadaljevati šolanje v tej stroki.

BOŽO RADMELIČ iz Vinice: – Oklevam med dvema poklicema, ki me oba privlačita: oficir ali miličnik. Verjetno se bom odločil za miličniško šolo, kjer so dokaj velike možnosti za štipendijo, razen tega bom bliže domu.

Upokojenci: odbor pohvaljen

Na nedavnem občnem zboru družnice Društva upokojencev v Črnemlju, ki je bil hkrati počastitev 25-letnice delovanja, so ob dobri udeležbi članov in gostov pohvalili prizadevnost odbora v zadnjih dveh letih. Dejavnost se kaže v tem, da so vključili v svoje vrste več kot 70 odstotkov vseh upokojencev, organizirali so vrsto izletov in družabnih večerov, razdelili 166 stanovanjskih posojil in uredili društvene prostore v Ulici 21. oktobra.

Kot so ugotovili, upokojenci niso delavni samo v svojem stanovskem društvu, temveč tudi v drugih organizacijah. Posebej so za vestno delo pohvalili dosežke predsednika Matijo Ivaniča, tajnika Mirka Kramariča in blagajnika Franca Klevišarja.

ČIŠČENJE V SEMIČU

Kemična čistilnica v Metliki namerava tudi v Semiču poslovati za stranke. Vsak ponedeljek popoldne bodo sprejemali oblačila v čiščenje, ob četrtek popoldne pa jih bodo izdajali. To delo je prevzel Franc Dergane iz Semiča 3.

APRILA POTEČE MANDAT

Vsem članom izvršnega odbora in predsedniku temeljne izobraževalne skupnosti, skupno 14 osebam, poteče aprila letos mandat. Nove člane bodo imenovali oblačila v čiščenje, ter družbene organizacije, 6 pa jih bo imenovala tudi občinska skupščina Črnemlja na prvi prihodnji seji. Zelo je, da bi v izvršni odbor in temeljno izobraževalno skupnost prišli ljudje, ki ne bodo pripravljene reševati samo materialna vprašanja, temveč bi se zavzemali tudi za druge naloge tega samoupravnega organa.

PO 7 LETIH K ŽIVLJENJU

Društvo inženirjev in tehnikov je v črnomaljski občini svoj čas že delovalo, toda zadnjih 7 let dejavnosti ni bilo. Občinska konferenca SZDL zbira podatke o zaposlenih inženirjih in tehnikih po podjetjih, da jih bodo povabili na ustanovni zbor društva. Računajo namreč, da bi lahko tvorstni strokovnjaki v organiziranem delu precej pripomogli k hitrejšemu napredku občine. Organizirano delajo je gozdarji, vendar v okviru novomeške sekcije.

V TRI VASI ELEKTRIKA

Te dni so delavci podjetja ELEKTRO, enote Črnemlja, končali elektrifikacijo vasi Draga, Darnj in Kot na območju krajevne skupnosti Sinji vrh. Obnovili so celoten elektrovod in napeljali industrijski tok. Občani so pri teh delih pomagali z materialom in s prostovoljnimi delom.

V PONEDELJEK PRORACUN

Oba zbora občinske skupščine Črnemlja bosta zasedala v ponedeljek, 24. aprila. Razpravljati bodo o letošnjem občinskem proračunu in nekaterih odlokih, obenem pa o financiranju TIS za leto 1972.



Pred kratkim je Semič dobil novo trgovino. Podjetje modna konfekcija KRIM iz Ljubljane je v starem delu naselja moderniziralo in preuredilo lokal v nekdanji Strumbljevi hiši. Tu prodajajo predvsem konfekcijo in perilo ter pletenine. To je prva „oblačilna“ trgovina v kraju. (Foto: R. Bačer)

Pred vsakim nakupom tekstilnega blaga si ogledajte naše zaloge. V tem tednu vam posebej priporočamo ogled številnih novih modelov pomladnih ženskih ter deklinskih oblek, moških in fantovskih oblek ter hlač.

„Veletekstil“ ČRNOMELJ ČRNOMALJSKI DROBIR

GLASNO PETJE IN VRI-SKANJE je prejšnji četrtek odmevalo po črnomaljskih ulicah. Fanje so šli k vojakom in po stari navadi s harmoniko in alkoholom praznovali ta dogodek.

ZACENJA SE LETNA SEZONA in čas izletništva. V mestu bi morali poskrbeti, da bi ob nedeljah dopoldne delala vsaj ena živilska trgovina. Z dogovorom med Dolenjko in Prehrano bi lahko dežurstva uredili v zadovoljstvo domačinov in gostov od drugod.

DAN OF IN PRVI MAJ bodo v Črnemlju počastili z javno proslavo, na kateri bo kot gost predvidoma nastopil eden od znanih ansamblov iz Ljubljane. Program bo kratek, a kvaliteten. Sindikat organizira ognjemet v malem, mestna godba pa bo poskrbela za budnico in koncert na prostem.

Črnomaljski poročevalec

Na cesto — kam?

Samska stanovanja so v Metliki problem, s katerim se je svoj čas že bavil sindikat, vendar ni mogel drugega kot podjetjem priporočiti, naj iz sredstev za stanovanjsko gradnjo namenijo del tudi za samske sobe. Kaj prida uspeha ni bilo.

Se vedno je tako, da mlade delavke iz oddaljenih vasi, ki nimajo možnosti prevoza na delo, poiščejo sobo v mestu in se pod silo razmer strinjajo z vsemi pogoji. Nekatere plačujejo odesrške cene za bivališče, ki ga delijo s sostanovalci, poleg tega morajo ponekod še pomagati pri hišnih delih. Podnajemnik je tako rekoč brezpravna oseba, zato ga gospodar lahko vsak hip postavi pred vrata. Vzrok za najde, čeprav gre marsikdaj za drugo ozadje: našel je stranko, ki je pripravljena več plačati.

Da se take in podobne zgodbe še dan na dan dogajajo, sta priča dve mladi delavki, ki sta prejšnji teden jokali po mestu. V hiši na Cankarjevi cesti so jima odpovedali, češ da pre-malo zračita. Za bivanje med štirimi golimi in vlažnimi stenami sta redno plačevali vsaka po 100 din na mesec, poleg tega še vodo in elektriko. Gospodarju nihče nič ne more, kajti pravico ima odpovedati. In kaj odpoved pomeni dekletoma? Hkrati ko izgubita sobo, bosta ob službo in poklic. Zdaj iščeta po mestu drugega gospodarja, in ker je sila velika, sta pripravljene pristati na še tako težke pogoje. Mar take zgodbe ne dišijo po izkoriščanju brezpravnih? R. B.

Preteklo leto je bilo za vse, ki se ukvarjajo z gradbeništvom, leto zmede. Cene materialom so rastle kot vzhajaj kruh, medtem pa cen za gradnjo niso mogli dosti spremenjati, ker že pred začetkom takih del sklepajo pogodbe z investitorji. Sedva se je vse to poznalo pri poslovnem uspehu. Plan je bil sicer v celoti dosežen z 8,1 30.000 dinarji, ne pa presežen, kot je bilo zmeraj v navadi.

Previdni v računanju

Metliški komunalci bodo tudi letos predvsem graditelji – Tovrstnega dela je čez glavo

Podjetje ima 13 delovnih enot, od katerih je najmočnejša gradbeniška. Vse druge so več ali manj odvisne od nje, značilno pa je, da so komunalci v obrtniških zmogljivostih šibki. Delovne sile manjka. Čeprav so v podjetju občutno izboljšali osebne dohodke, saj znašajo poprečno že 1.100 din, se izušemu obrtniku še vedno bolj izplača delati v Nemčiji. Iz teh krajev jih je precej šlo na tuj.

V letošnjem letu se bodo prav tako bavili predvsem z gradbeništvom, kajti potreba je veliko več, kot jih zmorejo. Trenutno gradijo dva 12-stanovanjska bloka v Metliki, za tretjega že pripravljajo teren, poleg tega bodo gradili vodovod Curle-Rosalnice, kanalizacijske naprave v Metliki, novo kanalizacijo na Bregu revolucije in mrliško vežo na pokopališču. Pri predvidevanjih o po-

LOVCI SO ZBOROVALI

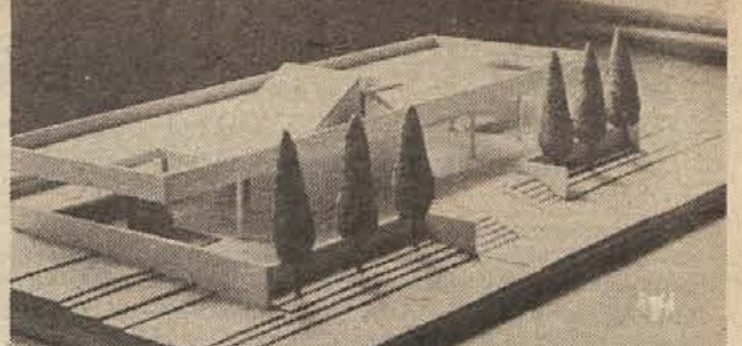
9. aprila so imeli občni zbor člani Lovske družine Metlika. Razpravljali so o nasaditvi divjadi in organiziranju fazanerije v Gradcu, o zastrupljanju pernatih roparic ter o gradnji lovske kočje. Na programu so bile tudi volitve, vendar do sprememb ni prišlo. Ponovno je bil izvoljen dosedanji upravni odbor s predsednikom Nikom Zupaničem.

MUZEJ V SEMIČU

V prostorih bivše semiške pošte namerava krajevna skupnost urediti muzejsko zbirko. Poslopje je preurejajo v ta namen. Semičani pridno zbirajo gradivo iz časa NOB, vinarstviške in kletarske in lovske predmete muzejske vrednosti. Nekaj gradiva bo prispeval tudi Belokranjski muzej, ki sodeluje pri urejanju semiške zbirke. Semičani bi radi muzej odprli avgusta letos ob prvem srečanju belokranjskih izseljencev.

ČRNOMELJ – Začele so se delavske športne igre v nogometu, na katerih sodeluje 7 ekip. V prvem kolu so bili doseženi naslednji rezultati: Belt I : Belt II 4:2, Begrad : KZ 2:1 in Rudnik : Iskra 3:2. (T. L.)

SEMIČ – Rokometno srečanje v zasavski rokometni ligi med Semičem in Krmeljem se je po boljši igri gostov končalo s 14:29. Krmeljani so se na razmočenem igrišču bolje znašli. (B. D.)



Maketa mrliške veže s stranskimi prostori na pokopališču. (Foto: R. B.)

Prvi korak so načrti

Metliško sramoto – neurejeno pokopališče, bodo vendarle spravili s sveta – Delno letos!

Koliko pikrih, grenkih in žalostnih je bilo povedanega na sestankih na račun metliškega pokopališča! Ob tem, ko je mesto vse bolj cvetelo, raslo in dobilo podobo urejenega industrijskega središča občine,

je počivališče mrtvih ostalo nespremenjeno.

Prostora za grobove zmanjkuje, okolica je bolj smetišče kot kaj drugega, razen tega ni mrliške veže, zato morajo, čeprav proti higien-skim predpisom, umrlega imeti na parah doma. Te nevedčnosti so hoteli urediti že prej, zato je bil tudi sprejet krajevni samopispevek, vendar brez strokovne pomoči arhitekta to ni bilo mogoče. Pokopališče mora ustrezati zahtevam sodobnega časa, poleg tega mora upoštevati potrebe vsaj za 10 let naprej.

PRED KURIRČKOVO POŠTO

Med 24. in 26. aprilom bo na območju metliške občine potekala kurirčkova pošta. Sprejeti jo bodo v Koroški vasi od Novomeščanov, kjer bo tudi kulturni program. Podobno slavlje pripravljajo še v Metliki. Obenem bodo metliški solarji počastili dan OF in 1. maj.

SNUBIJO V METLIKI

Vsako leto več je obiskov predstavniki podjetij od drugod, ki metliško mladino nagovarjajo za šolanje in poklice, katerih v razvitih občinah primanjkuje. O poklicnem usmerjanju so imeli na osnovni šoli že razgovore s starši, zbirajo pa tudi podatke pri podjetjih o možnostih za šolanje, pručitev in zaposlitev doma.

12. aprila je predstavnik Ateleja za arhitekturo v Ljubljani predložil vodilnim na občini prvi idejni načrt za dokončno ureditev mestnega pokopališča. Ker bo z gradnjo vsaj 800.000 dinarjev stroškov, so se zmenili, da bo potekala v treh etapah. Najprej bodo uredili novi del pokopališča, kjer bodo pridobili kakih 1500 parcel ter mrliško vežo, nato pa urejali staro pokopališče. Tu bo treba urediti več poti, ceste in parkirne prostore. Glavni projekt so Metličani naročili in baje bo kmalu narejen. Dela na pokopališču bodo letos zaigrano začeli.

PONOVNO SREČANJE MLADIH USTVARJALCEV

Tretje srečanje mladih pesnikov, recitatorjev, igralcev in likovnikov Dolenjske in Bele krajine bo v času od 19. do 21. maja v Metliki. Nekaj prijav sodelujočih je že prispelo. Med njimi so pevski zbor tovarne Krka iz Novega mesta ter književniki in pesniki: Mimi Malenšek, Neža Maurer, Jože Dular, Pavle Zidar, Janez Menart in Ivan Minatti.

Ljudski časnik vest socializma!



– Tovariši, z uspehi v našem podjetju smo trenutno lahko popolnoma zadovoljni!
– Prosim, kaj pa dolgoročno?

SPREHOD PO METLIKI

MESTNO GODBO NA PIHALA bodo avgusta obiskali godbeniki iz ZRN, in sicer 30 članov. Na trgu pred spomenikom bodo priredili skupen koncert. Obisk pomagajo organizirati metliški godbeniki, ki so začasno zaposleni v Nemčiji in igrajo pri godbi v Kleingertsheimu.

Zanje je zelo slabo poskrbjeno. Tudi o tem bi morali razpravljati.

V GOSTIŠČU VESELICA so v točičnici predstavili pul tako, da je naokrog več prostora za liste, ki si stoje gasijo žejo. Gostišče je odprto vsak dan, razen ponedeljka.

V NEDELJO ZVEČER je gostoval ansambel Mihe Dovžana s pevko Ivanko Kraševc, vokalnim kvintetom Gorenjci, harmonikarjem Jožetom Burnikom in humoristom Radom iz Skofje Loke. Popoldne so imeli koncert tudi na Suhorju. Obe predstavi sta bili lepo obiskani.

NA OSNOVNI SOLI je bila ustanovljena osnovna organizacija Zveze komunistov, za sekretarja pa je bil izvoljen Jože Mozetič. Izdelali so že delovni načrt.

VEČ GOSTOVANJ – Metliška mestna godba bo letos gostovala v več krajih. Nastopili bodo v Dobro-dobu v Italiji, v avstrijskem mestu Wagner ter doma v Vevčah in v Trebnjem. Dogovarjajo se tudi, da bi vrnili obisk godbenikom iz Nemčije.

UMRL JE Anton Nemanjč iz Drašič, star 64 let.

metliški tednik

Po centimetrih izmerjeno zaupanje

Večina vprašanih meni, da je samoupravljanje pri njih »dobro« in »srednje«
 – Na anketo je odgovarjalo 505 zaposlenih v brežiški občini

Samoupravljanje doživlja razveseljive spremembe. Vedno več je delavcev, ki vidijo v napredku podjetja boljše čase zase, zato so pri pomembnih odločitvah pripravili podrediti osebne želje razvoju delovne organizacije, da jim bo jutri rezala boljše kruh. Med zaposlenimi so bile in bodo še razlike, nekateri so bolj zagreti za napredek, drugi gledajo bolj v sedanjost in manj v prihodnost.

Samoupravljanje je bilo pogosto okrnjeno v obdobjih, ki pripadajo podjetjem s sedežem v drugih občinah. Nekateri izmed njih so po več let živitarili ob matični organizaciji, njihov položaj ni bil določen in to se je poznalo v omejenih pravicah in možnostih za sodelovanje. Te stvari se izboljšujejo, ni pa mogoče pričakovati preobrata čez noč. Seveda tudi drugod samoupravljanje ni brez napak, odvisno je od zrelosti kolektiva, od sestave zaposlenih in organiziranosti podjetja. Da samoupravni predpisi niso urejeni, dokazujejo številni delovni sponi, ki jih poskušajo reševati služba pravne pomoči pri občinskem sindikalnem svetu.

Ce vas zanima, kaj mislijo zaposleni o samoupravljanju v svoji delovni organizaciji, berite, kakšne so bile njihove opredelitve. V anketi, ki jo je napravila idejno-vzgojna komisija ZK, jih je od 505 vprašanih 44,75 odst. odgovorilo, da je samoupravljanje pri njih srednje. Za odgovor „zelo dobro“ se jih je odločilo nekaj manj kot deset odst., za „zelo slabo“ 1,25 odst. Slaba tretjina anketirancev meni, da je samoupravljanje dobro. Za to oceno se je izreklo več zaposlenih na vodilnih položajih in v upravi, medtem ko večina (nad 55 odst.) delavcev iz neposredne proizvodnje ocenjuje samoupravljanje nekoliko slabše.

Anketa je poskušala izmeriti tudi zaupanje samoupravnim organom: 22 odst. vprašanih jim zelo zaupa, 25 odst. jim precej zaupa, 40 odst. deloma, a 8,5 odst. anketiranih jim ne zaupa, da odločajo tako, kot je najbolje za delavce. Večina delavcev izsužbenec se je izrekla za odgovor „deloma“. Zelo malo pa je takih, ki samoupravnim organom sploh ne zaupajo (0,75 odst.). Ocena samoupravljanja iz ankete je optimistična, bolj kot slika, ki so si jo o njem ustvarile politične organizacije.

J. T.

Drevi pridejo spet Celjani

Z nocojšnjim gostovanjem dobrih znancev iz celjskega gledališča se v Brežicah izteka sezona gledaliških obiskov. Gostje se bodo predstavili občinstvu z delom ruskega pisatelja Turgenjeva „Mesec dni na kmetih“.

Vse predstave so bile to zimo dobro obiskane in pokazalo se je, da je prodaja abonmajskih kart najuspešneje zagotovilo za polno dvorano na gostovanjih.

Z AVTOM PO CVETJE Tulipani Ropanje nasadov

Brežiško hortikulturno društvo je eno najmlajših v Sloveniji. Veliko si prizadeva, da bi dobilo mesto bolj urejeno podobo, da bi poživljali javne površine cvetlični nasadi, okrasno grmičje in druge zelenje. Organizatorji akcije za lepše mesto so bili že nekajkrat razočarani, to kar se zadnje čase dogaja s tulipani, pa presega že vse meje.

V nekaj nočeh so neznanci potrgali nad 350 cvetov. Moti se, kdor misli, da so med njimi le nevzgojeni otroci. Kje pa! Doslej so osumili kraje eno žensko in dva moška. Ko jim bodo dejanje dokazali, bo javnost zvedela za njihova imena.

Eden od njih je potrgal sam okoli 126 cvetov, seveda ne za okras v svojem stanovanju, ampak za na trg, da bi mu vrglo nekaj zaslužka. Na sledi so avtomobilskemu tatu in upajo, da bodo odkrili tudi tovaršice, ki se pozno zvečer vračajo z druge delovne izmene v Ljutranjki.

Kaj res ne pomislijo, da kradejo svojemu mestu? Jim ni prav nič žal za oskubene nasade, ki so jih oropali pomladnega cvetja? Pa vendar bi bili dolžni postopati drugače že zaradi svojih otrok. Končno so odgovorni za vzgojo mladega rodu, a ga kvarijo s slabim osebnim zgledom, namesto da bi otroke vzgojili v drugačne vrste ljubiteljev cvetja in urejenega okolja.

J. TEPPEY

Otroci pod streho kolesa na dežju

V Brežicah imamo lepo novo šolo. Starši in otroci smo je nadežni le otroci od tretjega razreda naprej. Občinska zveza za telesno kulturo si prizadeva, da bi v Brežicah čimprej postavili novo telovadnico za gimnazijsko mladino in za tekmovalca, ki jih prirejajo športne organizacije.

Ko se otroci vračajo ob deževnih dneh domov, so kolesa mokra, sedeži premočeni. Kolesa se razen tega kvarijo, uničujejo po nepotrebnem, ker se nihče ne spomni, da bi jim postavil streho. Starši prizadeti upamo, da bodo v občini le odšli kak dinar za te namene. Samo zavzeti se bo moral kdo za učence kolesarje, saj ne zahtevamo veliko.

Z. S.



Mladost na Senovem. To ne bo več rod rudarjev, ampak rod kovinarjev in morda tudi keramičarjev, če bo končno le zrasla v kraju tovarna keramičnih ploščic. (Foto: Jožica Teppey)

Zavedamo se vrzeli, toda zamašiti jih ne moremo sami

Kaj predlaga prosvetni delavec Niko Žibret



Niko Žibret, predmetni učitelj osnovne šole v Krškem

„Ljudje iz proizvodnje prosvetnim delavcem večkrat očitajo, da nudi šola mlademu rodu premalo osnove za bodoče samoupravljavce. Kaj bi vi odgovorili na tak očitek?“

„Ne rečem, da ni tako, toda delavci v proizvodnji si svoje delovne načrte krojijo sami, pri nas pa je načrt predpisan z zakonom. Tako je natrpan, da za tisto, kar želijo v kolektivih, ne preostane nič časa. To vrzel izpolnjujejo najbolje tam, kjer imajo močne pionirske, mladinske in študentske organizacije.“

V osnovnih šolah zahtevajo te organizacije precej izvenšolskega dela, ki pa ne uživa materialne podpore. Učitelje tako delo obremeni, marsikdaj pa tudi ni v pravih rokah. Odrinejo ga tistemu, ki ni zavzet z drugimi dolžnostmi, za organizacijsko delo z mladimi pa ne čuti posebnega veselja. Morda bi del to-

vrstne vzgoje lahko vključili v ure moralne vzgoje, za katero nimamo izdelanih pravih načrtov.

Prepričan sem, da bi delovne organizacije tudi same lahko prikazale mladim vlogo in položaj samoupravljavca, kadar pridejo dijaki in študenti k njim na počitniško prakso. Takrat imajo priložnost, da jim prikažejo, kako so njihovi delavci vključeni v sodelovanje in kaj pričakujejo od mladih, ki bodo čez nekaj let sami postali samoupravljavci.“

J. T.

Pripravite obutev in obleko!

Občinski odbor Rdečega križa se je pred dnevi prvič sestel z novimi člani, izvolil člana komisij in sestavil delovni program za april, maj in junij. Najprej bodo pričeli priprave na „Svetovni dan zdravia“ in seveda „Teden Rdečega križa“, ko bodo med 7. in 14. majem med drugim sprejemali v vrste te humane organizacije mlade člane iz osnovnih šol. 18. maja bo ponovno stekla občinska akcija zbiranja obutev in oblačil. Mesec junij je namenjen temeljitim pripravam na prvo letošnje krvodajalsko akcijo, ko si bo RK skupaj z občinskim sindikalnim svetom in občinsko konferenco SZDL prizadeval še povečati lanskega rekordno število prostovoljnih krvodajalcev. V istem mesecu se bodo pripravljali za letovanje šolskih otrok, ki bodo po ukinitvi počitniške baze v Rovinju letovali pod šotni v Materadi pri Poreču...

KRŠKE NOVICE

HORTIKULTURNO DRUŠTVO PRIREDI v nedeljo izlet v Sečo pri Portorožu. Člani si bodo ogledali tam največje slovensko vzgajališče kaktusov. Med potjo bodo obiskali tudi Portorož in Koper.

V POČITNISKEM DOMU V MATERADI pri Poreču bodo odrasli za letošnje počitnice odšli po 37 dinarjev na dan, otroci pa 21 oziroma 12 dinarjev. To so penzijske cene, v katere pa še ni všeta turistična taksa...

KOSTANJEVIŠKA RIBIŠKA DRUŽINA je pred kratkim vložila v ribnik v neposredni bližini cistercijskega samostana zarod platic. Skupaj z linji in krapci, ki so jih tam gojili že prej, bodo z njimi obogatili lovišča v Krki.

NA PREDVEČER PRAZNOVANJA OBLETNICE ustanovitve Osvobodilne fronte bodo 26. aprila v galeriji samorastnikov na brestanskem gradu odprli razstavo kiparjev in rezbarjev amaterjev iz Duge Rese. K nastopu jih je povabil krški Likovni klub. Kasneje bosta v Dugi Resi gostovala dva pevka zbora iz krške občine in se tam predstavila s celovečernim koncertnim sporedom.

celovečernim koncertnim sporedom.

DELAJSKI SVET TOVARNE CELULOZE IN PAPIRJA Djuro Salaj je sprejel predlog osnovne sindikalne organizacije in potrdil nov način regresiranja letnih dopustov zaposlenih. Vsi bodo tudi letos deležni enkratne pomoči v višini 200 dinarjev; tisti, ki bodo letovali v Poreču, na Veliki planini, Biogradu in drugod, pa dobe še „giblivi del regresa“. Ta bo sorazmeren dohodku na družinskega člana in bo prinesel zaposlenemu in družini 25 do 125 dinarjev za vsakega.

NA ZADNJI SEJI DPD SVOBODE se prisotni opozorili na bližajočo se 500-letnico krških mestnih pravic, sprejetih 1477. leta. Čeprav nas loči od pomembnega jubileja še pet let, bi morali s prvimi pripravami za slavo, že pričeti. „Svoboda“ predlaga, da bi dotlej uredili vsaj hišo, kjer je umrl Janez Vajkard Valvasor. Tu naj bi zbrali zgodovinsko gradivo o protestantizmu ter druge predmete, listine in vse, kar priča na ta ali oni način o zgodovinskih dogodkih in razvoju središče krške občine...

KRŠKI TEDNIK



Delegati konference ZK v cerkljanski garniziji so minuli teden izvolili nov komite in druge organe, ki bodo komunistom pomagali uresničevati delovni program. Na sliki: volitve v enoti Romana Zupana. (Foto: M. Jaranović)

ZA POSOJILO ŠE 70 UPRAVIČENCEV ZB NOV

Letos »da« za večino prošenj

Obetajo se popravki zaradi novih podražitev

Za graditev stanovanjske hiše, popravilo ali nakup stanovanja je v brežiški občini doslej prejelo denarno pomoč 305 prosilcev. Vsakemu so dodelili povprečno vsoto 17.500 dinarjev. Do konca lanskega leta je občinski sklad za urejanja stanovanjskih vprašanj bivših borcev razdelil nekaj nad pet milijonov dinarjev.

Na rešitev prošnje čaka še 70 upravičencev, ki bi morali letos dobiti skupno vsoto 1.225.000 din. Z republiško pomočjo bo urejeno tudi to. Zaradi podražitev bodo v občini ponovno pregledali višino dodeljenih posojil in odobrili manjše popravke. Prošnje, ki so pispele naknadno, bodo poskušali reševati z denarjem, ki bo z vračili dotekal v sklad.

V občini šteje Zveza združenj borcev 1165 članov. Od tega je zaposlenih 379, upokojencev je 318 in 457 ostalih. Gmotni položaj je najbolj kritičen med kmeti borci, ki se jim je izneverilo zdravje in ki zaradi tega ne morejo več obdelovati zemlje. Najbolj so prizadeti kmetje v

hribovskih vaseh in zaselkih, kjer tudi sicer trka na vrata revščina.

Stalno priznavalino nakazujejo iz sklada za borce 85 članov v povprečnem znesku 225 dinarjev. Le devetnajst kmetov, ki jim štejejo posebno dobo pred 9. sept. 1943, prejema povprečno priznavalino po 306 din. Borcev, ki so vstopili v NOV pred septembrom 1943, je med kmeti več, toda katastrski dohodek je z republiškim predpisom omejen tako nizko, da večina ne more izkoristiti te ugodnosti. Po Stajerski so prizadeti tudi vsi tisti kmetje, ki so se pridružili partizanom po omenjenem datumu, ti pa so v večini.

J. T.

NOVO V BREŽICAH

KOLIKO ODELKOV? Brežiška glasbena šola ima dva podružnična oddelka: enega v Cerkljah in enega v Artičah. Letos je vpisanih vanju 32 učencev. Željo po glasbenih oddelkih so letos izrazili v Dobovi, Globokem in na Biželjskem. Šola jim v tekočem šolskem letu ni mogla ustreči, ker ima premalo učiteljev in ker tega tudi finančno ne bi zmogla. Prizadevala si bo za ustanovitev zunanjih oddelkov prihodnje jesen, zato računa na pomoč temeljne izobraževalne skupnosti.

TURISTIČNO DRUŠTVO na Catežu je z vodstvom Zdravilišča Cateške Toplice sklenilo dogovor o desetletnem odplačevanju kioska za informacijsko službo. Biro bo v prihodnje posloval za vso občino in ga bodo odprli že naslednje dni, da bo lahko postregel z informacijami številnim obiskovalcem zagrebškega velesajma, ki se spetoma ustavljajo na Catežu in ki tukaj iščejo prenočišča.

DANAŠNJA SEJA OBČINSKE SKUPSCINE je omejena na vprašanja šolstva in kulture. Z gradivom so odborniki prejeli poročila o učnih uspehih na srednjih in osnovnih šolah, poročilo o delu glasbene šole ter problematiko otroškega varstva

in internata poklicne šole za blagovni promet.

MESTNA ORGANIZACIJA SZDL zbira te dni članarino v obliki prostovoljnega prispevka, ki ne sme biti manjši, kot je bila redna članarina (5 din). Zbrani denar bo krajevna organizacija SZDL Brežice-mesto uporabila za svoje delo in za pomoč mladini na pohodu Po poteh Kozjanskega odreda. Na ta pohod bo julija krenilo nad sto mladih ljudi iz brežiške občine.

PREMALO TELOVADNIC. Kljub temu da je osnovna šola dobila telovadnico v novem posloju, že zdaj v njej ni več prostora za vse učence. Šolske telesne vzgoje so deležni le otroci od tretjega razreda naprej. Občinska zveza za telesno kulturo si prizadeva, da bi v Brežicah čimprej postavili novo telovadnico za gimnazijsko mladino in za tekmovalca, ki jih prirejajo športne organizacije.

SOBOTNE CENE PRI AGRARIJAH: kumare 11,60 din za kg, paradiznik 16, špinaca 5, radič 8, mehka solata 8, peteršilj 8, por 5, pesa 3, zelena 6, fižol 7 in 7,5, korenje 3 in 6,5, jabolka 3,5 in 5, grozdje 8, hruške 7,6, pomaranče 6,2, banane 7,6, orehova jedra 38 din. Jajca so bila naprodaj po 65 in 75 par kos.

BREŽIŠKE VESTI

Kaj žuli?

30 tisočakov za KS

Kot po navadi se je tudi tokrat razprava najbolj razživela ob vprašanjih, ki tarejo ljudi v sredini, kjer živijo. Maksimalna zahteva je bila že večkrat izgovorjena. Vest o pripravah za združenje delavskega in kmečkoga zdravstvenega zavarovanja je povsod naletela na ugoden odmev. Starostna meja 75 let za kmečko pokojninsko zavarovanje bo omogočala pokojnine le redkim. Vseeno pa je razveseljivo, da se je to vprašanje sploh pričelo reševati. Kaj torej tare ljudi v osmih krajevnih skupnostih?

SENTJANŽ — To je bil eden od najbolje obiskanih zborov. Kmetje so imeli dosti pripomb glede odkupa mleka. Zavzemajo se za plačilo mleka po zagotovljenih cenah z dodatkom za toščobno enoto, ugotovljeno pri kmetu, ne enostavno za vso zbiralnico. Ocenjevanja tošče naj ne bi opravljal le celjski mlekar, odkup bi naj potekal brez posrednikov. Mlekarja mora plačevati mleko redno v začetku meseca. Na vrsti je bila tudi zdravstvena služba: kljub obljubi na zboru volivcev pred tremi leti v Krmelju še vedno ni stalnega zobozdravnika ali vsaj redne tedenške službe. Od zadnjega pregleda zob šolskih otrok je minilo že poldrugo leto! Zahtevali so rajonskega električarja, transformatorsko postajo na Mumičah, maksiško bi bil pripravljen prispevati za modernizacijo ceste Sentjanž-Krmelj.

KRMELJ — Čeprav ne manjka težav, je bil zbor slabo obiskan. Kot že večkrat je bilo tudi tu slišati zahteve po rajonskem električarju. Stanovanja v družbeni lasti stanovanjsko podjetje slabo vzdržuje.

TRZISČE — Dosti pripomb so imeli k zanemarjenim cestam, veliko število otrok terja novo šolo v kraju.

BOŠTANJ — Prispevek za mestno zemljišče naj bi redno pobirali; enotnost v kraju bi bila večja, če bi prispevek plačeval tudi gornji del vasi. Zahtevali so, naj občinska skupščina zaščiti polje pod vasjo, odkoder na veliko odvažajo gramoz, kar vse skupaj izredno kvarijo podobno pokrajine, zaziadnih površin za industrijo ali karkoli, pa že tako primanjkuje. Terjali so tudi kadrovske okrepitve zobozdravstvene službe.

BUEČKA — Menili so, da je delež občinskega proračuna za upravo previsok. V upravi naj bi izvedli večjo racionalizacijo, sorodne službe v Posavju bi lahko združevali. Lokalna trgovina nima na zalogi stvari, ki bi jih vaščani potrebovali, zveze s Sevnico bi bile potrebne tudi med političarji. Večje pomoči naj bi bile deležne krajevne skupnosti z večjimi potrebami, večjo vneto in s prispevom občanov.

BLANCA — Opozorjali so na nemogoče razmere na cesti Sevnica-Brestanica zaradi zapore ceste Impoljca-Krško. Skozi vas vozijo težka vozila, ki daleč presega dovoljene meje; cesto skozi naselje bi morali ob suhem vremenu skropiti. V stari trgovini vladata vlaga in prah; zaključna dela v novem trgovskem lokalu kljub obljubam še vedno niso opravljena.

LOKA PRI ZIDANEM MOSTU — Politične organizacije delajo premalo med članstvom. Zavedajo se, da kraja ne bodo mogli urediti brez zbiranja prispevka za mestno zemljišče, hkrati želijo nadaljevati pogovore s cestnim skladom SRS za asfaltiranje ceste Račica-Loka.

SEVNICA — Udeležba je bila tudi tokrat pičila. Občani Klavniške ulice zahtevajo, naj Kmetijski kombinat uredi odvod organskih snovi iz nove klavnice v skladu s predpisi. Občinska skupščina naj terja hitreje delo pri modernizaciji ceste proti Krškemu, odpraviti bi bilo treba še vrsto krajevnih težav. Za to bi novozvoljeni svet KS vsekakor potreboval večje sodelovanje občanov tudi ob skupnih dogovorih; slaba udeležba na javnih shodih ne more biti spodbudna.

Zaradi slabe udeležbe so morali ponoviti edino zbor volivcev v Zabukovju; na Studencu so se sestali minulo nedeljo.

A. Ž.

Razstava in koncert

Pod pokroviteljstvom občinskega sindikalnega sveta bodo v torek, ob 17. uri v Likovni galeriji na sevniciškem gradu odprli razstavo o delavskem gibanju. Po otvoritvi razstave bo v Lutrovski kleti koncert znanega trboveljskega zbora Slavček. Ob tej priložnosti bodo podelili tudi pri-anjo OF.

ŽALOSTNA ZAPUŠČINA

Republiške ceste 3. reda, katere je letos prevzela v upravljanje občinska skupščina, so izredno slabe. Na cesti Križice-Krmelj ni niti znakov niti propustov za vodo, pomanjkljivosti pa so tudi druge.

NIMAJO ELEKTRIKE

V občini je še vedno nekaj vasi in zaselkov brez električne energije. S petrolejkami svetijo še na Svinjskem, v Mumičah, Vrhu in Osredku-Pustu Vrh.

Zapostavljanje družbene gradnje

Resolucija o stanovanjskem gospodarstvu — Po novih načelih več stanovanj za revne, pomoč pri stanarinah

V torek, 11. aprila, je skupščina stanovalec pri stanovanjskem podjetju obravnavala poslovanje v preteklem letu in predlog načrta za vzdrževalna dela. Nespremenjene stanarine že onemogočajo vzdrževanje stavb, a podjetje je le uspelo opraviti 85 odst. investicijsko vzdrževalnih del. Čeprav imajo hišni sveti po zakonu pravico, da sami organizirajo tekoča popravila, se tega ponavadi ne poslužujejo. Ker ni obrtnikov za razna popravila, gradbena podjetja pa se raje lotevajo večjih del, so lani ustanovili gradbeno skupino. Podjetje gospodari s 500 stanovanjskimi enotami, sem spada tudi nekaj poslovnih prostorov. Lani so dogradili v Trebnjem stanovanjski blok s 27 stanovanji. Vsa so prodali; to je bila tudi edina večja gradnja. Delovne organizacije rešujejo stanovanjska vprašanja v glavnem s posojili delavcem za zasebno gradnjo, zato družbena gradnja ni dovolj napredovala. Potrebe po družbenih stanovanjih so vseeno velike, ni stanovanj za strokovne kadre, v Mokronogu, Mimi in Trebnjem bi potrebovali več stanovanj za učitelje.

V bodoče se bo stanje v stanovanjskem gospodarstvu spreminilo, saj se pripravljajo sprva 12-odstotno zviševanje stanarin, prihodnje leto pa nadaljnja valorizacija, zato bo treba pričeti uresničevati tudi ostala načela resolucije o stanovanjskem gospodarstvu. Gre predvsem za ustanovitev solidarnostnega sklada pri občinski skupščini, kjer se bodo zbirali prispevki

delovnih organizacij. Ta denar bo v glavnem namenjen za družbeno gradnjo stanovanj za revnejše in ostale, ki ne morejo zlahka do strehe. Iz tega sklada bo treba izplačevati tudi pod-

pore revnejšim za stanarine in premije za varčevalce.

Postopoma se bodo razmere v stanovanjskem gospodarstvu le izboljšale.

A. Ž.

Razpis priznanj

Na podlagi 4. člena pravilnika o podeljevanju priznanja občine Trebnje Komisija za priznanja občine Trebnje

objavlja

pogoje za predlaganje kandidatov za PRIZNANJE OBČINE TREBNJE v letu 1972:

1. Priznanje se podeljuje za izredno uspešno, družbeno pomembno ali življenjsko delo, ki je prispevalo k napredku ter ugledu občine na gospodarskem, političnem, kulturno-prosvetnem, pedagoškem, znanstvenem ter drugih področjih.
2. Predloge za podelitev priznanj lahko dajejo delovne, družbeno-politične in druge organizacije, samoupravne skupnosti in društva. Predlogi morajo biti dani na obrazcih, ki jih predlagatelj dobijo v skupščinski pisarni SO Trebnje.
3. Predlogi morajo biti utemeljeni. Komisija bo pri izbiri kandidatov upoštevala naslednje kriterije:
 - da je bilo delo osebe, ki je predlagana za priznanje, prizadevno in uspešno in da je bistveno vplivalo na uspešen razvoj določenega področja družbenega dogajanja v občini ali kraju;
 - da je bilo poslovanje delovne organizacije, ki je predlagana za priznanje, toliko uspešno, da je bistveno vplivalo na povečanje zaposlenosti ali izboljšanje materialnega položaja občanov in večjo reproduktivno sposobnost občine;
 - da je bilo delovanje družbeno-politične organizacije, samoupravne skupnosti ali društva toliko uspešno, da je bistveno vplivalo na uspešen razvoj socialističnih in samoupravnih odnosov ali posameznega področja družbenega dogajanja v občini.
4. Komisija za priznanja bo obravnavala vse predloge, ki bodo prispeli do 15. maja 1972. Predloge je treba poslati na naslov: Občinska skupščina Trebnje, komisija za priznanja.

Trebnje, 6. 4. 1972.

KOMISIJA ZA PRIZNANJA
OBČINE TREBNJE



Kljub vsemu so gospodarski uspehi 1971 razveseljivi. Na sliki — delo v Stillesu. (Foto: A. Železnik)

GOSPODARJENJE

1971 le še zanimivost

Vinko Božič: »Ko bi dosegli takšne rezultate tudi letos, bi bili lahko zadovoljni!«

Lansko gospodarjenje sevniciških delovnih organizacij je bilo lahko uspešno v takšni meri le zaradi značilne sestave, predvsem pa pridnosti vseh in uspešnega vodenja, meni načelnik za gospodarstvo občinske skupščine Franc Lipovšek. Izgub ni, da bi bilo treba ukrepati, tudi obrat Konus bo zaživel, ko bo stekla proizvodnja fufurala.

Celotni dohodek gospodarskih organizacij se je od 295 milijonov dinarjev leta 1970 povzpelo lani na 403 milijone, porasel je torej kar za 36,5 odst. Ob tem bode v oči manj razveseljiv podatki o porabljenih sredstvih, ki so narasla za 45 odst., ta dvig pa je bil znaten že tudi prejšnja leta, ker pač cene reprodukcijskemu materialu naraščajo hitreje kot cene končnih izdelkov.

Razveseljivo je, da gospodarske organizacije posvečajo vsa leta veliko pozornost amortizaciji; le-ta je znašala leta 1970 8,32 milijona, lani pa že skoraj

21 milijonov. Kljub težavnim gospodarskim razmeram je dohodek le porasel za 20 odst., dobiček pa za 11,5 odst., Zakonske obveznosti so zaradi znanih ukrepov padle za 76,69 odst., sledil jim je porast pogodbenih obveznosti za 149,76 odst. Kot je ob teh nepopolnih podatkih izjavil Vinko Božič, glavni direktor konfekcije Lisce in poslanec republiškega gospodarskega zbora, se obveznosti gospodarstva zaradi potreb razvite sredine, kjer delajo, še vedno povečujejo, zato ima gospodarstvo razvitih sredin še vedno boljše možnosti.

Ob tem velja poudariti, da analize zaključnih računov Službe družbenega knjigovodstva še vedno niso opravljene, gospodarstvo je že močno zagrizlo v letošnje poslovno leto, zato so tako pozne obravnave lanskih kazalcev prej zanimivo opravilo za zgodovino, kot pa napotek za gospodarjenje.

A. ŽELEZNIK

SEVNIŠKI PABERKI

SE ZBIRAJO PRIJAVE — Občinski sindikalni svet si prizadeva, da bi tudi v Sevnici tekla predavanja višje šole za organizacijo dela. Zbranih imajo že 30 prijav, vendar se je še mogoče prijavit.

BOHOR SE RAZVIJA — Zdrženje obrtnikov BOHOR se bo v kratkem preselilo v štiri nove pisarniške prostore bliže novemu središču mesta v Kvedrovi ulici 228, kjer je bil prej RTV servis. Do včeraj so zbirali prijave kooperantov za udeležbo na obrtniškem sejmju v Kopru, pripravljajo se tudi za jesenski beogradski sejem.

CE NE DRUGAČE — Z ODLČBO! Okolica blokov v Sevnici je le malokje urejena, zgledno je le pri železničarskem bloku, a še tu motijo skladovnice drv. Prenekateri stanovalec misli, da je dolžnostim zadosteno, brž ko poravnava najemnino ali prispevek za mestno zemljišče. Ker je večina poti okrog blokov že asfaltirana, je urbanistični inšpektor sklenil narediti red tudi glede urejanja ostale okolice, zato bodo vsi lastniki in najemniki stanovanj dobili odločbe z zahtevo, naj uredijo okolico.

SPREMEMBE V SVETU KS — Na zboru volivcev v Sevnici so spreminili članov sveta krajevne skupnosti z območja mesta, nekateri člani pa so izvolili ponovno.

Mesto bodo posej zastopali v svetu KS; Franc Valant, inž. Jože Span, Karl Kolman, Ivan Nagode, Jože Pappež, Jože Petermel, Janko Rebernik in Stane Gerjevič. V ponedeljek se je svet sestel zadnjič v stari sestavi.

VZGLEJNI ČLANI HIŠNIH SVETOV — V poročilu o dejavnosti v preteklem letu je komunalno stanovanjsko podjetje pohvalilo naslednje predsednike hišnih svetov za vzorno vzdrževanje hiš: Franca Zura, Naselje heroja Maroka 8, Draga Bizjaka, Naselje heroja Maroka 6, Ivana Mlakarja, Savska cesta 25 in 26, Jožeta Lesjaka, Krmelj 36 in 38, ter Florjana Zorca, Krmelj 54 a, 55, 56, 58 in 60; med gospodarji pa Vinka Podpadca, Kvedrova 31, in Marjana Vovka, Naselje heroja Maroka 7.

NAJBOLJŠI PLESNI PAR — V soboto je bil v Sevnici deseti slovesni zaključek plesnih vaj. Vaje je priredila občinska konferenca ZMS pod vodstvom plesnega učitelja inž. Jožeta Lavrina iz Ljubljane. Letos se je naučilo plesati 50 fantov in deklet. Sedem parov se je poskusilo tudi v tekmovalnem delu, največ uspeha je imel par Anica Blatnik in Alojz Rak iz Boštanja.

POROKE — V soboto sta se v Sevnici poročila Franc Vrtačnik in Amalija Oblak iz Podgorja.

MOTEL

Bo ali ne bo?

Upravnik Alojz Mežan o novogradnji

Vse raste. Putnikova restavracija ob avtomobilski cesti pri Trebnjem ostaja enaka, pravzaprav nazaduje, saj jo bo treba prekategorizirati v penzion. Seveda ne bi radi ostali pri tem, v predalu imajo načrte za 60 metrov dolg objekt s 86 ležišči, 15 garažami in ostalo opremo, ki ustreza motelu prve kategorije. S tem bi šele postali dopolnilni objekt avto ceste. Če bi ta dobila nove vozne pasove, bi lahko živahneje razvijali neohodni tunzem.



Kakšne so možnosti za gradnjo? Po predračunih naj bi motel stal 8 milijonov dinarjev, Putnik pa ima v Sloveniji objekte, ki poslujejo z izogubo. Tako je v Radgoni in Sentilju; trebanjska restavracija je morala tja preleti že 280.000 dinarjev. Ravno tako ni funkcionalen objekt v Umagu; v Beogradu so postavili hotel, ki je stal namesto 6 milijonov dvakrat toliko. Prizadevali so si, da bi sami ustvarili vsaj toliko, da bi lahko plačali zemljišče, vendar je to nazadnje stalo več, kot so zmogli, zato so morali najeti posojilo iz centralnega fonda. Od takrat kaže, je padla v nemo v Beogradu. Casa za gradnjo torej ni mogoče predvideti.

A. Ž.

POKRITO STRELIŠČE

Prizadevni strelski delavci v Trebnjem bodo na strelišču v Prapročah kmalu dogradili 17 metrov dolgo in 7 metrov široko zgradbo, tako da strelci kmalu ne bodo več teknovali pod milim nebom. Tekmovanja z zračno puško bodo lahko v celoti potekala pod streho. V stavbi se posebna soba za sodnike in čakalnica.



Čeprav gre le za asfaltni trak, dolg 2860 metrov, cesta Slovenska vas—Puščava še ne bo kmalu modernizirana. Kot je dejal delovodja Franc Božič, dela otežuje zlasti močvirnat teren. (Foto: Železnik)

NOVO V ŠENTRUPERTU

KRAJEVNI PRAZNIK — Šentrupercani slavijo 1. maj tudi kot krajevni praznik. Prireditve se bodo vrstile kar tri dni: 26. aprila pripravljajo nastop pihalne godbe iz Trebnje, pevskega zbora z Mirne, učencev osnovne šole in mladinskega aktiva. Prosvetni delavci bodo prikazali prizor iz Kralja na Betajnovi. Na slavo vabijo tudi borce 13. proletarske brigade. 27. aprila priredi Turistično društvo zabavo v koči na Veseli gori. Društvo upokojevcev bo razvil društveni prapor 30. aprila. PO ASFALTU — V krajevni skupnosti menijo, da bodo cesto Prelesje — Šentrupert — Slovenska vas posebodili že do 30. julija. Nad 60 odstotkov denarja so zbrali s samopriskom, ostalo bo primaknila občinska skupščina. Z nekaterimi delovnimi organizacijami se dogovarjajo za pomoč pri dodatnih delih, npr. za razširitev mostu na Brusnici, urejanje izogibalšč in odvodnjanje. Potrebe krajevne skupnosti so podprli s prispevki tudi zdomeci ob obisku domačega kraja.

43 OTROK PEŠAČI DLJE KOT 4 KILOMETRE — so ugotovili na zboru volivcev v Šentrupertu, zato želijo, da bi otroke vozil kombi. Popravili so cesto Horn — Šentrupert. Če bi s prevozi zajeli še otroke iz Raven in Kostanjevice, bi se število vozačev še povečalo. Oba kraja sta sicer v litjski občini, vendar so ljudje še vedno bolj navezani na Šentrupert.

NE DOBIJO POSOJILA — Turistično društvo bi rado preuredilo notranje prostore v koči na Veseli gori, sicer jim sanitarna inspekcija ne da dovoljenja za poslovanje. Koča je odprta le štirikrat na leto ob sejmih, po manjši preureditvi bi lahko poslovala vso sezono.

LEPŠI KOTICEK — Člani mladinskega aktiva urejujejo dvorano v kulturnem domu. Lotili se bodo plekanja. Pomagala jim bosta krajevna skupnost in Turistično društvo, pomoč pa jim je odobrilo tudi predsedstvo občinske konference ZMS Trebnje.

TREBANJSKE NOVICE

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 21. aprila – Simeon
Sobota, 22. aprila – Leonida
Nedelja, 23. aprila – Vojko
Ponedeljek, 24. aprila – Jurij
Torek, 25. aprila – Marko
Sreda, 26. aprila – Zdeslav
Četrtek, 27. aprila – Ustanovitev OF

KINIO

BREŽICE: 21. in 22. 4. francoski barvni film „Labirint zločina“, 23. in 24. 4. ameriški barvni film „Mož z imenom Konj“, 25. in 26. 4. ameriški barvni film „Odpadnik se vrača“,
CRNOMELJ: 21. 4. jugoslovanski barvni film „Slovo velikega poglavarja“, 23. 4. ameriški barvni film „Nemogoča leta“, 26. 4. španski barvni film „Ulica Tuset“,
KOSTANJICA: 22. 4. ameriški barvni film „Legenda o Laly

Kler“, 23. 4. ameriški barvni film „Dr. Živago“,
KRŠKO: 22. in 23. 4. ameriški barvni film „Čas herojev“, 26. 4. ameriški barvni film „Obramba obtožuje“,
METLIKA: Od 21. do 23. 4. ameriški barvni film „Človek, ki ga je težko ubiti“, Od 21. do 23. 4. ameriški film „Poglavar Geronimo“, 26. in 27. 4. švedski barvni film „Bamse“,
MIRNA: 22. in 23. 4. „Vitez Buridan“,
NOVO MESTO: Od 21. do 24. 4. italijanski barvni film „Ko so imele ženske še rep“, 25. in 26. 4. francoski barvni film „Rekrut“, – POTUJOČI KINO NOVO MESTO: Od 21. do 25. 4. ameriški film „Zanka za nedolžnega“,
SEVNICA: 22. in 23. 4. nemški film „Vrag vzemi profesorja“, 26. 4. ameriški film „Srce je osamljen lovec“,
SENTJERNEJ: 22. in 23. 4. „Iz-gubljena komanda“,
TREBNJE: 22. in 23. 4. francoski barvni avonturistični film „Osterik Galski“,

maliglasni

SLUŽBO DOBI

ZA POMOČ pri strežbi iščemo mlajšo moč. Nastop službe možen takoj. Ostalo po dogovoru. Gostilna Rečelj, Sentjernej 8.
ZA VARSTVO triletnega otroka in pripravo kosila iščemo primerno žensko, najraje upokojenko. Nudim stanovanje in primerno nagrado. Naslov v uredništvu Dolenjskega lista.
SPREJMEMO DEKLE, ki ima veselje delati v gostinski stroki. Gostilna Zener, Moste 59, 64274 Žirovnica.
SALON ADAM, Novo mesto, išče dobro frizersko pomočnico.
TAKOJ ZAPOSIM priučena ali kvalificirana avtokleparja ali avtoličarja, vojaščne prostega in sposobnega za samostojno delo. Pomudbe pod šifro „Trebneje 83-085“.

kletjo in kopalnico v Cegelnici pri Novem mestu. V poštev pridejo predvsem le poštene družine ali samske osebe, ki bi bile pripravljene pred vselitvijo stanovanje dokončno urediti, kar bi potem poračunali pri najemniku. Samo resne ponudbe sprejema lastnica stanovanja: Marija Rifej, Sentvid pri Stični 79.
MLADA ZAKONCA iščeta nepremišljeno sobo in kuhinjo v Novem mestu. Plačam 600 din. Ponudbe pod „1. maj“.
NUJNO potrebujem sobo. Plačam vnaprej. Franc Kreže, Novi dom 40, Hrastnik.
MLAD TEHNIK išče opremljeno sobo v mestu. Naslov v upravi lista (890/72).

PRODAJ

PRODAJ KOSILNICO za traktor Ferguson. Slavko Češnovar, Pod smreko 28, Ljubljana 1.
PRODAJ KOSILNICO MOTOBENEZI, malo rabljeno – 6 KS. Alfonz Majcen, Vrh 6, Sentrupert na Dolenjskem.
UGODNO PRODAJ suhe hrastove plohe, več vrst. Naslov v upravi lista (873/72).
UGODNO PRODAJ kombiniran otroški voziček. Ogled vsak dan od 15. ure. Kordič, Nad mlino 24, Novo mesto.
PRODAJ motorno kosilnico s frezo – avstrijske znamke. Jože Mrak, gostilna Ratež, pošta Brusnice.
OREHOVO KOMBINIRANO omaro, zelo dobro ohranjeno, ugodno prodamo. Dolenjski list, Glavni trg 3, Novo mesto.
NOV KUHINJSKI štedilnik na trdo gorivo, ozek, Gorenje, ugodno prodam. Gošnik, Novo mesto, Jerebova 3/a.
UGODNO PRODAJ dva avtomobilska obroča (14 col) in kompletno železno stojalo s predali za pogreznjivi šivalni stroj. Naslov v upravi lista.
PRODAJ traktorski plug, dvo-brazdni obračalni, REGENT. Ogled možen v soboto in nedeljo. Naslov v upravi lista (853/72).
PRODAJ DVE čevljarški „mašini“ SINGER v dobrem stanju – levo ročno in cilindrično. Alojz Derganc, Prečna 33, Novo mesto.
PRODAJ traktorsko dvoosno 3-tonsko prikolico in elektromotor Siemens 17 KS, prevozen in montiran na močnem železnem vozu. Ivan Zupančič, Krško, CKZ 139.
PRODAJ košnjico trave in detelje lucerne. Peter Luzar, Partizanska 27, Novo mesto.
PRODAJ kavč, mizo in stole. Adam, Valantičevo 16, Novo mesto.
TAKOJ UGODNO PRODAJ skoraj novo spalnico „Sibila“ (omara je petdelna, visoka). Naslov v upravi lista (858/72).
UGODNO PRODAJ štedilnika (električnega in na trdo gorivo) ter peč na olje EMO 5. Naslov v upravi lista (860/72).

PRODAJ

PRODAJ HIŠO v Selcah pri Crikvenici s 5 sobami in v gostinsko opremljeno. Primerna za lokal ali počitniški dom. Informacije vsak dan po telefonu na 041-568-463 (Stanković – Zagreb).
PRODAJ HIŠO v Selcah pri Crikvenici s 5 sobami in v gostinsko opremljeno. Primerna za lokal ali počitniški dom. Informacije vsak dan po telefonu na 041-568-463 (Stanković – Zagreb).

Motorna vozila

PRODAJ „Mercedes 312 – kasonar“, dobro ohranjen, registriran, nosilnost 5 ton. Virčo Jamnik, Volčičeva 25, Novo mesto.
UJV NOVO MESTO razpisuje licitacijo za prodajo več rabljenih avtomobilov zastava 1300, 1500, moped, hladilno omaro in nekaj pišarniške opreme (pult, mize, stoli). – Licitacija bo v ponedeljek, 24. 4. 1972, ob 8. uri na sedežu UJV, Novo mesto, Jerebova 1. – Interesenti morajo pred začetkom licitacije položiti 10 odst. kavicijo od začetne cene.
POCENI PRODAJ tovornih avto Mercedes 322, 5 ton, kiper. Lado Debevec, Hruševje 7 pri Postojni.

PRODAJ HIŠO v Selcah pri Crikvenici s 5 sobami in v gostinsko opremljeno. Primerna za lokal ali počitniški dom. Informacije vsak dan po telefonu na 041-568-463 (Stanković – Zagreb).

STANOVANJA

ODDAM prazno sobo dvema dekletom. Ogled v petek, 21. aprila, po 14. uri. Naslov v upravi lista (870/72).
V NAJEM DAM ne popolnoma izdelano dvosobno stanovanje s

VASČANI GRADIŠČA pri Sentjernej kupijo 80 drogov za napeljava elektrike. Vprašajte pri Fabjanu, Gradišče, Sentjernej.
KUPIM plinski štedilnik ter hladilnik v dobrem stanju. Naslov v upravi lista (863/72).
KUPIM gumi voz. Naslov v upravi lista (879/72).

POSEST

PRODAJ VINOGRAJ z židanko na Dolž pod Gorjanci, primerno za vikend, dostop z avtomobili, v bližini elektrika in voda. Cena primerna. Poizve se pri Francu Cimermančiču, Bereča vas 34, Suhor.
VISOKOPRITLIČNO HIŠO v lepem kraju v Zg. Savinjski dolini prodam. Dobro ohranjena, primerna tudi za obrtnika, vselejva takoj. Informacije: Lihteneger, Celje, Malgajeva 2 a/III.
DRAGI ROJAKI IN OSTALI! Prodajam hišo s šestimi sobami, telefonskim priključkom, garažo, tremi kletmi in 650 kv. m zemlje. Hiša je oddaljena 1 km od centra Novega mesta. Ponudbe pošljite na upravo lista pod šifro „420.000 N-din“.
ZARADI STAROSTI prodajam majhno posestvo: solidno enodružinsko hišo, 4 sobe s pritliklinami, 1000 kv. m vrta, sadovnjak vseh kultur. Hiša ima lepo lego, saj stoji skoraj v samem centru. Informacije: K. Kow, Velenje, Slovenija, Celjska 31.
PRODAJ novo enostanovanjsko hišo, primerno za zdomec, v bližini Metlike, 15 minut do železniške postaje. Je v celoti pokleto, z garažo in balkonom, dvema lepima vrtoma, drvmico in prostori za kokoši ter nekaj kvad. m mladega gozda. Voda in elektrika v hiši, cena po dogovoru. Naslov v upravi lista (893/72).
PRODAJ HIŠO v Selcah pri Crikvenici s 5 sobami in v gostinsko opremljeno. Primerna za lokal ali počitniški dom. Informacije vsak dan po telefonu na 041-568-463 (Stanković – Zagreb).

Ob smrti našega dobrega ter skrbnega moža in očeta
Franceta Sajeta iz Kamenja
se iskreno zahvaljujemo zdravnikom kurirškega oddelka, dr. Slavju, dr. Janezu in dr. Jožetu Kramlju ter strežnemu osebju, dr. Marini iz otorninologološkega oddelka novo-mestške bolnišnice in ostalemu strežnemu osebju, ki so pokojniku lajšali trpljenje v dolgi in mučni bolezni. Prav lepa hvala zdravnikom zdravstvenega doma za njihove obiske, darovalcem vencev in cvetja, zlasti učencem osnovne šole Bučna vas. Neizmerno zahvalo smo dolžni tudi Jožetu Bašju ter Virčevim za veliko požrtvovalnost in vsem, ki so ga spremljali na zadnji poti, gospodu župniku pa za opravljeni obred.
Žalujoči: žena Pepca, sinova France in Marjan, hčerka Martina z možem, sinčkom Brankom ter drugo sorodstvo

JOŽETA UMKA

Ob smrti našega dobrega ter skrbnega moža in očeta
Franceta Sajeta iz Kamenja
se iskreno zahvaljujemo zdravnikom kurirškega oddelka, dr. Slavju, dr. Janezu in dr. Jožetu Kramlju ter strežnemu osebju, dr. Marini iz otorninologološkega oddelka novo-mestške bolnišnice in ostalemu strežnemu osebju, ki so pokojniku lajšali trpljenje v dolgi in mučni bolezni. Prav lepa hvala zdravnikom zdravstvenega doma za njihove obiske, darovalcem vencev in cvetja, zlasti učencem osnovne šole Bučna vas. Neizmerno zahvalo smo dolžni tudi Jožetu Bašju ter Virčevim za veliko požrtvovalnost in vsem, ki so ga spremljali na zadnji poti, gospodu župniku pa za opravljeni obred.
Žalujoči: žena Pepca, sinova France in Marjan, hčerka Martina z možem, sinčkom Brankom ter drugo sorodstvo

SIMONA KORAČINA

Ob smrti našega dobrega ter skrbnega moža in očeta
Franceta Sajeta iz Kamenja
se iskreno zahvaljujemo zdravnikom kurirškega oddelka, dr. Slavju, dr. Janezu in dr. Jožetu Kramlju ter strežnemu osebju, dr. Marini iz otorninologološkega oddelka novo-mestške bolnišnice in ostalemu strežnemu osebju, ki so pokojniku lajšali trpljenje v dolgi in mučni bolezni. Prav lepa hvala zdravnikom zdravstvenega doma za njihove obiske, darovalcem vencev in cvetja, zlasti učencem osnovne šole Bučna vas. Neizmerno zahvalo smo dolžni tudi Jožetu Bašju ter Virčevim za veliko požrtvovalnost in vsem, ki so ga spremljali na zadnji poti, gospodu župniku pa za opravljeni obred.
Žalujoči: žena Pepca, sinova France in Marjan, hčerka Martina z možem, sinčkom Brankom ter drugo sorodstvo

RAZNO

POROČNI PRSTANI! – Vsa zlatarska dela vam po vaši želji najbolje opravi zlatar Otmar Zidaric v Gosposki 5, Ljubljana, kjer dobite tudi poročne prstane vseh oblik! – Z izrezkom tega oglasa dobite 10 odst. popusta!
SAMSKI, 162/30, miren, nealkoholik, začasno v tujini, želi spoznati pošteno Dolenjko od 18 do 30 let za sklenitev zakona. Ponudbe pod „Denar ni važen!“
FANT, 32 let, želi spoznati dekle do 30 let za skupno življenje. Imam lepo kmetijo na lepem kraju. Ponudbe pod „Lepa narava“.
ŽELIM SPOZNATI slovensko dekle od 19 do 25 let starosti, katere bi želela priti v Avstralijo. Zaželeno je slika s pismom. Moj naslov: S. Stan, Co. Ham. Dre. Box 6, Dampier, W. Australia.

OBVESTILA

Naši dragi, dobri materi in ljubljani stari mami Ani Rozman, upok. babici iz Mirmo peči, ki praznuje danes 86. rojstni dan, čestitamo in želimo vse najboljše, predvsem pa, da bi ostala še dolgo med nami čila in zdrava. – Vsi njeni.
Stanetu Medvedu iz Črešnje 18 pri Otočcu za 49. rojstni dan vse najboljše želi hčerka Tinka z družino. Mami pa lep pozdrav.

BARBARA PETRIC, roj. KRŠTINE iz Dragomlje vasi pri Metliki

Ob izgubi naše drage žene, mame, babice in prababice, tete, tašče, sestre in svakinje
Ob smrti našega dobrega ter skrbnega moža in očeta
Franceta Sajeta iz Kamenja
se iskreno zahvaljujemo zdravnikom kurirškega oddelka, dr. Slavju, dr. Janezu in dr. Jožetu Kramlju ter strežnemu osebju, dr. Marini iz otorninologološkega oddelka novo-mestške bolnišnice in ostalemu strežnemu osebju, ki so pokojniku lajšali trpljenje v dolgi in mučni bolezni. Prav lepa hvala zdravnikom zdravstvenega doma za njihove obiske, darovalcem vencev in cvetja, zlasti učencem osnovne šole Bučna vas. Neizmerno zahvalo smo dolžni tudi Jožetu Bašju ter Virčevim za veliko požrtvovalnost in vsem, ki so ga spremljali na zadnji poti, gospodu župniku pa za opravljeni obred.
Žalujoči: žena Pepca, sinova France in Marjan, hčerka Martina z možem, sinčkom Brankom ter drugo sorodstvo

BARBARE PETRIC, roj. KRŠTINE iz Dragomlje vasi 12

Ob smrti naše ljube, zlate mame, babice, prababice in sestre
Ob smrti našega dobrega ter skrbnega moža in očeta
Franceta Sajeta iz Kamenja
se iskreno zahvaljujemo zdravnikom kurirškega oddelka, dr. Slavju, dr. Janezu in dr. Jožetu Kramlju ter strežnemu osebju, dr. Marini iz otorninologološkega oddelka novo-mestške bolnišnice in ostalemu strežnemu osebju, ki so pokojniku lajšali trpljenje v dolgi in mučni bolezni. Prav lepa hvala zdravnikom zdravstvenega doma za njihove obiske, darovalcem vencev in cvetja, zlasti učencem osnovne šole Bučna vas. Neizmerno zahvalo smo dolžni tudi Jožetu Bašju ter Virčevim za veliko požrtvovalnost in vsem, ki so ga spremljali na zadnji poti, gospodu župniku pa za opravljeni obred.
Žalujoči: žena Pepca, sinova France in Marjan, hčerka Martina z možem, sinčkom Brankom ter drugo sorodstvo

ANA SREBRNJAK, roj. MEDLE iz Hrušice 17

Ob nepričakovani in bridki izgubi našega ljubega in skrbnega očeta, brata in strica
Ob smrti našega dobrega ter skrbnega moža in očeta
Franceta Sajeta iz Kamenja
se iskreno zahvaljujemo zdravnikom kurirškega oddelka, dr. Slavju, dr. Janezu in dr. Jožetu Kramlju ter strežnemu osebju, dr. Marini iz otorninologološkega oddelka novo-mestške bolnišnice in ostalemu strežnemu osebju, ki so pokojniku lajšali trpljenje v dolgi in mučni bolezni. Prav lepa hvala zdravnikom zdravstvenega doma za njihove obiske, darovalcem vencev in cvetja, zlasti učencem osnovne šole Bučna vas. Neizmerno zahvalo smo dolžni tudi Jožetu Bašju ter Virčevim za veliko požrtvovalnost in vsem, ki so ga spremljali na zadnji poti, gospodu župniku pa za opravljeni obred.
Žalujoči: žena Pepca, sinova France in Marjan, hčerka Martina z možem, sinčkom Brankom ter drugo sorodstvo

AVGUSTA POGLAJENA

Ob mnogo prerani izgubi naše drage mame, stare mame in sestre
Ob smrti našega dobrega ter skrbnega moža in očeta
Franceta Sajeta iz Kamenja
se iskreno zahvaljujemo zdravnikom kurirškega oddelka, dr. Slavju, dr. Janezu in dr. Jožetu Kramlju ter strežnemu osebju, dr. Marini iz otorninologološkega oddelka novo-mestške bolnišnice in ostalemu strežnemu osebju, ki so pokojniku lajšali trpljenje v dolgi in mučni bolezni. Prav lepa hvala zdravnikom zdravstvenega doma za njihove obiske, darovalcem vencev in cvetja, zlasti učencem osnovne šole Bučna vas. Neizmerno zahvalo smo dolžni tudi Jožetu Bašju ter Virčevim za veliko požrtvovalnost in vsem, ki so ga spremljali na zadnji poti, gospodu župniku pa za opravljeni obred.
Žalujoči: žena Pepca, sinova France in Marjan, hčerka Martina z možem, sinčkom Brankom ter drugo sorodstvo

ANE SUŠIN z Malega vrha 52, Globoko

Ob izgubi naše drage žene, mame, babice in prababice, tete, tašče, sestre in svakinje
Ob smrti našega dobrega ter skrbnega moža in očeta
Franceta Sajeta iz Kamenja
se iskreno zahvaljujemo zdravnikom kurirškega oddelka, dr. Slavju, dr. Janezu in dr. Jožetu Kramlju ter strežnemu osebju, dr. Marini iz otorninologološkega oddelka novo-mestške bolnišnice in ostalemu strežnemu osebju, ki so pokojniku lajšali trpljenje v dolgi in mučni bolezni. Prav lepa hvala zdravnikom zdravstvenega doma za njihove obiske, darovalcem vencev in cvetja, zlasti učencem osnovne šole Bučna vas. Neizmerno zahvalo smo dolžni tudi Jožetu Bašju ter Virčevim za veliko požrtvovalnost in vsem, ki so ga spremljali na zadnji poti, gospodu župniku pa za opravljeni obred.
Žalujoči: žena Pepca, sinova France in Marjan, hčerka Martina z možem, sinčkom Brankom ter drugo sorodstvo

MARJE ČRTALIČ iz Ostroga št. 8 pri Sentjernej

Ob mnogo prerani izgubi naše drage mame, stare mame in sestre
Ob smrti našega dobrega ter skrbnega moža in očeta
Franceta Sajeta iz Kamenja
se iskreno zahvaljujemo zdravnikom kurirškega oddelka, dr. Slavju, dr. Janezu in dr. Jožetu Kramlju ter strežnemu osebju, dr. Marini iz otorninologološkega oddelka novo-mestške bolnišnice in ostalemu strežnemu osebju, ki so pokojniku lajšali trpljenje v dolgi in mučni bolezni. Prav lepa hvala zdravnikom zdravstvenega doma za njihove obiske, darovalcem vencev in cvetja, zlasti učencem osnovne šole Bučna vas. Neizmerno zahvalo smo dolžni tudi Jožetu Bašju ter Virčevim za veliko požrtvovalnost in vsem, ki so ga spremljali na zadnji poti, gospodu župniku pa za opravljeni obred.
Žalujoči: žena Pepca, sinova France in Marjan, hčerka Martina z možem, sinčkom Brankom ter drugo sorodstvo

KUPIM

Ob izgubi naše drage žene, mame, babice in prababice, tete, tašče, sestre in svakinje
Ob smrti našega dobrega ter skrbnega moža in očeta
Franceta Sajeta iz Kamenja
se iskreno zahvaljujemo zdravnikom kurirškega oddelka, dr. Slavju, dr. Janezu in dr. Jožetu Kramlju ter strežnemu osebju, dr. Marini iz otorninologološkega oddelka novo-mestške bolnišnice in ostalemu strežnemu osebju, ki so pokojniku lajšali trpljenje v dolgi in mučni bolezni. Prav lepa hvala zdravnikom zdravstvenega doma za njihove obiske, darovalcem vencev in cvetja, zlasti učencem osnovne šole Bučna vas. Neizmerno zahvalo smo dolžni tudi Jožetu Bašju ter Virčevim za veliko požrtvovalnost in vsem, ki so ga spremljali na zadnji poti, gospodu župniku pa za opravljeni obred.
Žalujoči: žena Pepca, sinova France in Marjan, hčerka Martina z možem, sinčkom Brankom ter drugo sorodstvo

Ob smrti našega dobrega ter skrbnega moža in očeta
Franceta Sajeta iz Kamenja
se iskreno zahvaljujemo zdravnikom kurirškega oddelka, dr. Slavju, dr. Janezu in dr. Jožetu Kramlju ter strežnemu osebju, dr. Marini iz otorninologološkega oddelka novo-mestške bolnišnice in ostalemu strežnemu osebju, ki so pokojniku lajšali trpljenje v dolgi in mučni bolezni. Prav lepa hvala zdravnikom zdravstvenega doma za njihove obiske, darovalcem vencev in cvetja, zlasti učencem osnovne šole Bučna vas. Neizmerno zahvalo smo dolžni tudi Jožetu Bašju ter Virčevim za veliko požrtvovalnost in vsem, ki so ga spremljali na zadnji poti, gospodu župniku pa za opravljeni obred.
Žalujoči: žena Pepca, sinova France in Marjan, hčerka Martina z možem, sinčkom Brankom ter drugo sorodstvo

OBVESTILA

Naši dragi, dobri materi in ljubljani stari mami Ani Rozman, upok. babici iz Mirmo peči, ki praznuje danes 86. rojstni dan, čestitamo in želimo vse najboljše, predvsem pa, da bi ostala še dolgo med nami čila in zdrava. – Vsi njeni.
Stanetu Medvedu iz Črešnje 18 pri Otočcu za 49. rojstni dan vse najboljše želi hčerka Tinka z družino. Mami pa lep pozdrav.

OBVESTILA

Naši dragi, dobri materi in ljubljani stari mami Ani Rozman, upok. babici iz Mirmo peči, ki praznuje danes 86. rojstni dan, čestitamo in želimo vse najboljše, predvsem pa, da bi ostala še dolgo med nami čila in zdrava. – Vsi njeni.
Stanetu Medvedu iz Črešnje 18 pri Otočcu za 49. rojstni dan vse najboljše želi hčerka Tinka z družino. Mami pa lep pozdrav.

OBVESTILA

Naši dragi, dobri materi in ljubljani stari mami Ani Rozman, upok. babici iz Mirmo peči, ki praznuje danes 86. rojstni dan, čestitamo in želimo vse najboljše, predvsem pa, da bi ostala še dolgo med nami čila in zdrava. – Vsi njeni.
Stanetu Medvedu iz Črešnje 18 pri Otočcu za 49. rojstni dan vse najboljše želi hčerka Tinka z družino. Mami pa lep pozdrav.

OBVESTILA

Naši dragi, dobri materi in ljubljani stari mami Ani Rozman, upok. babici iz Mirmo peči, ki praznuje danes 86. rojstni dan, čestitamo in želimo vse najboljše, predvsem pa, da bi ostala še dolgo med nami čila in zdrava. – Vsi njeni.
Stanetu Medvedu iz Črešnje 18 pri Otočcu za 49. rojstni dan vse najboljše želi hčerka Tinka z družino. Mami pa lep pozdrav.

OBVESTILA

Naši dragi, dobri materi in ljubljani stari mami Ani Rozman, upok. babici iz Mirmo peči, ki praznuje danes 86. rojstni dan, čestitamo in želimo vse najboljše, predvsem pa, da bi ostala še dolgo med nami čila in zdrava. – Vsi njeni.
Stanetu Medvedu iz Črešnje 18 pri Otočcu za 49. rojstni dan vse najboljše želi hčerka Tinka z družino. Mami pa lep pozdrav.

OBVESTILA

Naši dragi, dobri materi in ljubljani stari mami Ani Rozman, upok. babici iz Mirmo peči, ki praznuje danes 86. rojstni dan, čestitamo in želimo vse najboljše, predvsem pa, da bi ostala še dolgo med nami čila in zdrava. – Vsi njeni.
Stanetu Medvedu iz Črešnje 18 pri Otočcu za 49. rojstni dan vse najboljše želi hčerka Tinka z družino. Mami pa lep pozdrav.

Opričujemo se Mihaelu Moricu iz Kočevja za besede, izrečene 23. marca 1972. Te besede preklicujem. Beno Kump, Kočevje, Reška 7 b.
Albin Foršček, Praproče 17, Strazla, prepovedujem sestri Ani Petan iz Gor. Mraševega, Novo mesto, sekiranje, delanje kakršnekoli škode in vstopanje po mojem gozdu v Vrhovškem gozdu, ker je moja lastnina. Če tega ne bo upoštevala, jo bom sodno preganjal.
Janez Zupančič, Biška vas 14, Mima peč, opozarjam vse, ki naprej in naprej delajo škodo po moji osebenščini z živino, kokošmi, avtomobilom in na vse možne načine, naj takoj prenehajo in vzamejo resno na znanje to opozorilo, sicer bom primoran iskati pomoč preko sodišča.
Anton Becele, Gor. Lakovnica, 15, Novo mesto, prepovedujem delanje kakršnekoli škode po moji njeni in Dragi. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.
Prepovedujem odlaganje smeti v mojem gozdu Župenca (ob trško-gorski poti). Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal. Ivan Koračin, Dol. Kamence 6 a.
Podpisani Stane Kresal, Mali Cerovec 1, Stopiče, opozarjam, da bom vsakogar, ki bi mi delal škodo po mojem posestvu ali pretepajl moje otroke, sodno preganjal.
Franciška Žibert, Zagrebška cesta 23, Novo mesto, prepovedujem vsako vožnjo in hojo po poti, katero uporabljam za vožnjo in hojo na svoje dvorišče. Prepovedujem tudi odmetavanje raznih odpadkov na mojo pot. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.
Viktor Petkovšek, Zloganje 20, Skočjan, prepovedujem pašo vožnjo in delanje kakršnekoli škode po mojih travnikih. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.
Alojzija in Alojz Muhič, Jama 6, Novo mesto, prepovedujem vsem pašo in gonjo živine po vseh najinih parcelah na Dolgi Dragi. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.
Podpisana Marija Štrukelj, Petrova vas, Cmómelj, preklicujem, kar sem izrekla Amaliji Honzar zoper Ivana Springerja, ker je vse neresnično.
Uradno preklicujem pašo kokoši ter hojo in vožnjo po gozjih njivah t. j. Ronopelce, Vrtlič, Gazane, Pastirčne in Zevnik. Kdor tega ne bo upošteval tega preklica, ga bom sodno preganjal.
Jože Kramar, Luterško selo 7, Otočec ob Krki, preklicujem vožnjo, hojo, pašo kokoši in živine po mojih parcelah na Otočcu (Praproče). Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.
Martin Krmšovec, Brusnice 74, prepovedujem pašo kokoši, hojo in vožnjo z avtomobilom po vseh mojih parcelah. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.
Franc Kalin, Gor. Gradišče 16, Sentjernej, prepovedujem pašo kokoši in ostale živine po mojem vrtu. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.
– ZA POSEBNO ŠOLO!
Ravnateljstvo Posebne šole v Novem mestu sporoča, da je oddelal odprt investicijski račun št. 521-765-50 pri SDK Novo mesto za gradnjo nove posebne šole. Hkrati ravnateljstvo prosi delovne in druge organizacije, ustanove ter občane, naj podpro pobudo in s prispevki pomagajo postaviti lepši dom prizadetim otrokom.

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: Poročila ob 5.00, 8.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in ob 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 21. APRILA: 8.10 Glasbena matineja. 9.35 Od melodije do melodije. 10.20 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Jože Šilo: Neizkoriščene možnosti za pridelovanje koruze. 12.40 Z domačimi ansambli in godci. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in podražajo. 15.35 Glasbeni intermezzo. 16.00 „Vrtljak“. 17.10 Človek in zdravje. 17.20 Operni koncert. 18.15 „Signali“. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Jožeta Burnika. 20.00 Najnaredi pojo... 20.30 „Top pops 13“. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 „Vrtljak“. 17.10 Popoldanski simfonični koncert. 18.15 V torek na svidenje! 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 „Halo, javite se Podravki“. 20.00 Prodajalna melodij. 22.15 Dva češka glasbena mojstra: Janaček, Josef Suk.

SREDA, 26. APRILA: 8.10 Glasbena matineja. 9.25 Z orkestrom Heinz Hotter. 10.20 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Dušan Terčelj: Preprečevanje boleznih vina. 12.40 „Od vasi do vasi“. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 „Tek ob žici...“ 16.00 „Vrtljak“.

RADIO BREŽICE

ČETRTEK, 20. APRILA: 16.00-16.15 Napoved programa, poročila, šport in turistični napotki - 16.15-17.00 Nove plošče RTB, Aktualnost tedna - Obvestila in reklame - 17.00-18.00 Glasbena oddaja: Izbrali ste sami.

SOBOTA, 22. APRILA: 16.00-16.30 Pol ure za pop glasbo - 16.30-16.40 Radijska univerza - 16.40-17.00 Med zabavnimi zvoki nekaj obvestil, reklam ter melodija za vas - 17.00-17.10 Vlado Čurin: Vloga učnih strojev pri učno-vzgojnem procesu - 17.10-17.30 Za naše najmlajše - Robinzoni ter skladbica iz brežiške glasbene šole - 17.30-18.00 Narodno-zabavne na valu 192 m.

NEDELJA, 23. APRILA: 10.30 Domače zanimivosti - Poročila s seje občinske skupščine Brežice - Za naše kmetovalce: inž. Darko Jelčič: Stroji za spravilo sena - Reportažni zapis s področnega tekovanja pionirjev-prometnikov - Obvestila, reklame in spored kinematografov - 12.00-15.00 Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 25. APRILA: 16.00-16.15 Napoved programa in srečanje z ansambлом Janeza Mahkoviča - 16.15-17.15 Poročila - Novo v knjižnici - Jugoton vam predstavlja - Kaj prinaša nova številka Dolenjskega lista - Obvestila, reklame in pregled filmov - 17.15-17.30 Tedenski športni komentar - 17.30-18.00 Mladinska oddaja.

RADIO SEVNICA

NEDELJA, 23. APRILA: 10.30 Reklame in oglasi - Po domače - Kmetijski nasveti (zaščitna sredstva - škropiva in praški) - Zabavna glasba z uganko - Mladina v krajevni skupnosti (reportažni zapis) - Za vsakogar nekaj - Tribuna poslušalcev - 12.30 Čestitke in pozdravi naših poslušalcev (II. del) - Občinske novice in lokalna poročila - Čestitke in pozdravi naših poslušalcev (II. del) - 15.00 Zaključek oddaje.

SREDA, 26. APRILA: 16.00 Občinske novice in lokalna poročila - Reklame in oglasi - Po domače - Gospodinjski nasveti - Iz diskoteke naših poslušalcev (gost oddaje Jelka Puhner) - Zdravstveni napotki (vaše srce, vaše zdravje) - 20 minut za pop glasbo - 18.00 Zaključek oddaje.

17.10 Jezikovni pogovori. 18.15 Slovenske popevke. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice. 20.00 „Komorni studio“. 22.15 S festivalov jazz.

ČETRTEK, 27. APRILA: 8.05 Vesele pesmi za praznično jutro. 9.35 Pesmi borbe in dela. 10.05 Še pomnite, tovariši... Ivan Jan: Zgodovinska pomlad 1941. 10.25 Pesmi o pomladi in veselju. 11.15 Iz slovenske orkestralne glasbe. 12.10 Opoldanski cocktail. 13.30 Slovenski zbori pojo narodne in umetne pesmi. 14.05 Iz opemega sveta. 15.05 Popotovanje po naši domovini (zabavno glasbena oddaja). 17.25 Radijska igra - Ivan Ribič: „Stopinje v snegu“. 18.30 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 „Halo, javite se Podravki!“ 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov. 22.15 Mojstrovine impresionizma.

Osnovna šola „Savo Kladrnik“, Sevnica
razpisuje delovno mesto
GLAVNE KVALIFICIRANE KUCHARICE za nedoločen čas
Nastop službe 1. 5. 1972 ali po dogovoru. Razpisni rok traja 15 dni po objavi.



TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 23. APRILA
9.00 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec) - 9.40 Pet minut po domače - 9.45 Kmetijski razgledi - 10.12 Kmetijska oddaja - 10.55 Mozaik - 11.00 Otroška matineja: Don Kihot, Čarni svet živali - 11.45 Mestece Peyton - 12.35 TV kažipot (do 12.55) NEDELJSKO POPOLDNE - Obisk v nedeljo - Nekaj veselih domačih (4 kovači) - Za konec tedna - Porč z Bojanom Adamičem - 18.00 Heidi - ameriški barvni film - 18.30 Kratki film - 19.45 Cikcak - 20.00 TV dnevnik - 20.25 3-2-1 - 20.30 Vaščani Luga - humoristična oddaja - 21.20 Zabavno glasbena oddaja - 21.35 Športni pregled - 22.05 Poročila in novice o poletu vesoljske ladje Apollo 16

SREDA, 26. APRILA
8.20 TV v šoli - 16.25 Podelitev priznanj OF - prenos - 17.50 Don Kihot - serijski film - 18.15 Obzornik - 18.30 Zdaj zaori pesem o svobodi - 19.00 Mozaik - 19.05 Od filma do filma - 19.20 S kamerom po svetu (prvi vtisi) Avstralija - 19.50 Cikcak - 20.00 TV dnevnik - 20.40 3-2-1 - 20.50 Sedmina - Slovenski barvni film - 22.10 RTV vam predstavlja - 22.30 Poročila

PONEDELJEK, 24. APRILA
9.05 Odprta univerza - 9.35 TV v šoli - 10.30 Nemščina - 10.45 Angleščina - 11.00 Osnove splošne izobrazbe - 14.45 TV v šoli - ponovitev - 15.40 Nemščina - ponovitev - 15.55 Angleščina - ponovitev - 16.10 Francoščina - 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) - 17.45 I. Rošič: Riki - 18.15 Obzornik - 18.30 V avtobusu - serijski barvni film - 18.55 Mozaik - 19.00 Mladi za mlade - 19.45 Kratek film - 19.50 Cikcak - 20.00 TV dnevnik - 20.25 3-2-1 - 20.35 V ogledalu časa - V. Kralj: Pred koncertom, TV drama - 21.40 Diagonale - 22.30 Poročila

ČETRTEK, 27. APRILA
15.45 F. Forstnerič: Kruh - otroška oddaja - 16.05 Zapojte z nami - 16.20 Jurček - slovenski lutkovni film - 16.30 Čarni svet živali - 16.55 Obzornik - 17.10 Država v državi - 17.40 Mozaik - 17.45 X 25 javlja - slovenski film - 19.20 Slovenija v partizanski pesmi (Gozdovi so peli) - 19.50 Cikcak - 20.00 TV dnevnik - 20.25 3-2-1 - 20.35 Četrtekovi razgledi: Svetlina in revolucija - 21.20 Bos skozi pekel - japonska nadaljevalka - 22.05 Poročila - 22.10 Vaterpolo Jugoslavija: SZ - prenos

TOREK, 25. APRILA
9.35 TV v šoli - 10.40 Ruščina - 11.00 Osnove splošne izobrazbe - 14.45 TV v šoli - ponovitev - 15.35 Ruščina - ponovitev - 15.55 TV vrtec - 16.10 Angleščina - 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) - 17.45 F. Bevk: Pestrna - V. del - 18.00 Risanka - 18.15 Obzornik - 18.30 Melodije za vse čase - 19.00 Mozaik - 19.05 Letalci in vseljidska obramba - 19.30 To je marketing - 4. del - 19.50 Cikcak - 20.00 TV dnevnik - 20.25 3-2-1 - 20.35 Tat iz Pariza - francoski barvni film - 22.35 Poročila

PETEK, 28. APRILA
9.30 TV v šoli - 11.00 Angleščina - 14.45 TV v šoli - ponovitev - 16.10 Osnove splošne izobrazbe - 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) - 17.35 Trapollo HH 33 - I del - 18.15 Obzornik - 18.30 Rezerviran čas - 18.45 Gospodinjski pripomočki: šivalni stroji - 18.55 Ekonomsko izražajočje - 19.00 Mestece Peyton - 19.50 Cikcak - 20.00 TV dnevnik - 20.25 3-2-1 - 20.30 Kviz 72 - prenos - približno 21.40 Vaterpolo Italija: Jugoslavija - posnetek - 22.40 Poročila in novice o poletu vesoljske ladje Apollo 16.

SOBOTA, 29. APRILA
9.35 TV v šoli (do 11.00) - športno popoldne - 17.25 Jugoslovanska folklor - 17.55 Obzornik - 18.10 Mozaik - 18.15 Štirje tankisti in pes - 19.10 Koncert pred skupščino - 20.00 TV dnevnik - 20.25 3-2-1 - 20.35 Beograjska pomlad - prenos - 22.00 Nogomet Anglija: ZRN - posnetek - 23.30 TV kažipot - 23.05 Poročila

»METALNA« Maribor kovinski obrat Senovo (TOZD)

objavlja naslednja prosta delovna mesta:

1. TEHNOLOG - KALKULANT
2. LANSER
3. VHODNI KONTROLOR
4. PRODAJNO ODPREMNI REFERENT

POGOJI:
pod 1. višja ali srednja strokovna izobrazba strojne smeri z ustrezno prakso;
pod 2. in 3. srednja strokovna izobrazba strojne smeri z ustrezno nekajletno prakso;
pod 4. srednja strokovna izobrazba ekonomske ali strojne smeri z ustrezno prakso.

Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi OD METALNE Maribor. Stanovanj podjetje nima. Rok zaposlitve - takoj! Pismene ponudbe pošljite v roku 10 dni po objavi na naslov:
METALNA Maribor - KOVINSKI OBRAT Senovo (TOZD), 68281 SENOVO.

VABILO

VABIMO VSE, KI SO KONČALI EKONOMSKO FAKULTETO ALI DRUGO VISOKO ALI VIŠJO ŠOLO, SREDNJO EKONOMSKO ŠOLO, OZIROMA VSAKOGAR, KI SE AKTIVNO UKVARJA KOT GOSPODARSTVENIK Z EKONOMSKO PROBLEMATIKO, NA

ustanovni občni zbor Društva ekonomistov Novo mesto,

KI BO 24. APRILA 1972 OB 17. URI V DVORANI SINDIKALNEGA DOMA, DRUŠTVENI TRG 2, NOVO MESTO

Iniciativni odbor

Kmetijska zadruga »KRKA«, Novo mesto

razpisuje

JAVNO DRAŽBO

za prodajo osnovnih sredstev.

Dražba bo v petek, 28. aprila 1972 ob 7. uri v Dražkovcu pri Sentjernejcu; ob 10. uri v Mirni peči in ob 12. uri v Zalogu pri Novem mestu. V prodaji bodo naslednja rabljena osnovna sredstva:

- traktor Ferguson ITM 533
- 3 traktorski plugi
- 3 brane, traktorske trosilec umetnega gnojila
- 2 sejalnici
- krožna traktorska žaga
- obračalnik »Sonce«
- puhalnik za seno
- in več drugih strojev, priključkov in orodij

Ostali pogoji bodo objavljeni pred začetkom dražbe. Informacije zahtevajte po telefonu št. 21-480.

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO

vabi k sodelovanju večje število novih sodelavcev.

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta delovna mesta:

ZA OSREDNJO ENOTO V NOVEM MESTU

- referente v splošnem sektorju z dvoletno administrativno šolo in dvema letoma prakse
- tri pripravnike s srednjo šolsko izobrazbo ekonomske smeri

ZA EKSPOZITURO V NOVEM MESTU

Cesta komandant Staneta

- referenta blagajnika s srednješolsko izobrazbo ekonomske smeri in dvema letoma prakse,
- čistilke za štiriurno zaposlitve

ZA PODRUŽNICO KRŠKO

- referenta za strojno knjiženje s srednjo šolsko izobrazbo ekonomske smeri ali administrativno šolo in dvema letoma prakse. — Prednost imajo kandidati s srednjo šolsko izobrazbo in z opravljenim izpitom za strojno knjiženje na knjigovodskem stroju ASCOTA

Za vsa objavljena delovna mesta, razen pripravnike, traja poskusna doba dva meseca. Prijave je treba poslati v roku 15 dni po objavi Komisiji za delovna razmerja pri Dolenjski banki in hranilnici Novo mesto.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega in nepozabnega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

ANTONA MIKLIČA

iz Jablana pri Mirni peči

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki so nam v teh težkih dneh stali ob strani, nam pomagali na kakršenkoli način, mu darovali vence in cvetje. Posebno se zahvaljujemo sosedom Zupančičevim in Slakovim ter rospodu župniku za opravljeni obred. Vsem, ki ste dragega pokojnika spremlili na njegovi prerani poti, še enkrat lepa hvala.

Zalujoči: žena Marija, sin Tone z družino, Jože, hčerke: Marica z družino, Anica, Katja in Danica ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob bridki izgubi našega dragega moža, ata, taleka, brata, svaka in tasta

ANTONA NEMANIČA

iz Drašičev pri Metliki

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem, podjetjem in organizacijam, ki so ga v tako velikiem številu spremlili na njegovi zadnji poti, mu poklonili sožalje, prav posebno hvaločnost čutimo do osebja zdravstvenega doma v Metliki in pljučnega oddelka novomeške bolnišnice, kjer so mu skrbno in požrtvovalno lajšali bolečine v njegovih zadnjih dneh. Iskrena hvala č. duhovniku za spoštovanje in obred, metliški godbi za žalne melodije, prostoret njenima govornikoma Antonu Simonteu in Pepiju Prusu za spremstvo na zadnji poti in poslovitne besede ob odprtem grobu. Zahvaljujemo se vsem, ki so našega dragega ata spoštovali, mu v življenju in stiskah pomagali ter sočustvovali ob njegovi prerani smrti.

V globoki žalosti: žena Angela, sin Tine, hčerka Mima, sinova Julij in Toni z družinama ter drugo sorodstvo

KNJIGARNA MLADINSKE KNJIGE, NOVO MESTO

razpisuje prosto delovno mesto

PRODAJALCA, PRODAJALKE

v knjigarni.

POGOJI:
knjigotrški delavec ali končana srednja šola, razgledanost v književnosti in veselje za delo v trgovini.

Osebnih dohodkov po pravilniku. Nastop službe po dogovoru.

Dodatne informacije dobite osebno v knjigarni.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Ponudbe pošljite na naslov: Mladinska knjiga, Novo mesto, Glavni trg 9.

PRIVOŠČITE SI TO ZADOVOLJSTVO!

Lasko pivo

Novomeški original

Violinist Drago Šproc skozi svoje spomine kot z lokom po nežnih strunah violine ...

Zdi se mi, da se hrepenče spominja časov, o katerih govori. Nič več ne igrajo Haydnovih ali Beethovnovih kvartetov kot so jih igrali nekoč. Drago Šproc, upokojenec, zdaj 68-letni pristni Novomešan, ki bi mu v časih pred vojnama rekli purgar. „V Mehorovi hiši sem bil rojen, v tisti, kjer danes zraven kavarne na Glavnem trgu zemlje prodajajo ...“

Drago Šproc je bil vedno povezan z glasbo in s svojo violino. Še edina štiri leta svojega življenja, ki jih je preživel izven mesta ob

Madžarko in Avstrijko, ki so otroke učile, da so lahko ob letu hodili na izpite v Budimpešto. Sam pa sem se počutil kot Kvas iz Desetega brata na Slemenicah.“

Violinist je zdaj sredi spominov na stare čase. Anekdote, doživljanja, vesele in žalostne zgodbe mu gredo skozi misli, kot gredo nežni zvoki zaslanjene melodije izpod violinskega loka ...

Zdaj sva na Hmeljniku: „Pri baronu Wamboldu smo godli za njegovo srebrno poroko. Vso noč ... Proti jutru je prišla grofica in prosila za La palomo. Zakaj? Not nimamo, smo se izgovarjali, pa ni pomagalo. Ko je bilo pesmi konec, je povedala, da so to pesem igrali na poroki cesarja Maksimilijana. Jasno mi je postalo šele tedaj, ko sem izvedel, da je z njim v sorodu.“

Misli potujejo, zdaj sva na Starem gradu. „Bolnikom v novomeški moški bolnišnici smo navadno igrali za božič in veliko noč. Usmiljeni bratje so nas povabili v svoje domovanje na Stari grad: prof. Juvanca, Karla Mejaka in mene. Pogostili so nas, potem so nam razkazali grad in hkrati povedali, da tudi straš. Da tolče po stropu in vrata, dokler ne začno moliti. Da je neka ženska zdržala eno samo noč, potem pa je odpotovala, čes da je vso noč vozila neka kočija po dvorščici ...“

Spomini, kot podobe iz sanj. Strahovi. Zdaj sva vse bliže skrivnostim, magiji. Kaj pa bela magija? „Ah, pustiva to!“ zamahne z roko, „samo bral sem o moralnem dvigu človeka v dobro človeštva ...“

Misel preskoči na Ignaca Hladnika. „Ko smo bili študentje, smo se po obvezni solski maši zbrali na orkestralne vaje pri Hladniku, ki nas je učil na gimnaziji petje. Po svoje smo skipali in žagali simfonije, na hodniku so poslušale Ciganke. Zraven so dojkale otroke. Toples, ki so ga zdaj iznašli, takrat ni bil nič nenavadnega!“

Po vojni je z novomeškim orkestrom nastopil kot violinist ali dirigent več kot 600-krat.

Počasi odhaja iz Vrhovnikove gostilne, po starih, tolikokrat prehojenih poteh. „Kaj bi pisali o meni,“ zamahne z roko. Da, o vas, Drago Šproc, in o načinu življenja, ki ga danes ni več. Pa o zgodbah, ki tonejo v pozabo.

J. SPLICHAL



Krki, so šla na račun glasbe. „Štiri leta sem igral v ljubljanski Zvezdi, takrat sem hodil tudi na predavanja na ju.“

Za violino je prišel v prvi gimnaziji; najprej je igral drugo, potem pa prvo violino. In v prenesenem pomenu je bil tudi vrsto let prva violina novomeškega glasbenega življenja. „V tretji gimnaziji sem prvokrat zaigral v orkestru. Danilo Bučar je bil tudi moj dirigent ...“ se spominja tistih dni Drago Šproc. Med obema vojnama je igral v sokolskem orkestru, v katerem je bil glavni steber trgovec Edmund Kastelic, dirigent pa Josip Poula, ki se je priženil v gostilno zraven Rotovža.

Zdaj, ko je v pokoju, uči honorarno v Dolenjskih Toplicah in Žužemberku. Kot da bi ga nekaj vlekle nazaj: „V Soteski, ki so jo ineli Auerspergi, sem ob torkih in petkih poučeval violino dva fanta in eno dekle. No, to ni pravi izraz; izrazoslovje je prav zapleteno, saj so njemu rekli knez, otroci pa so bili – dva princa in princesa. Livrirani služabniki so se sukali po sobanah, z avtom ali kočijo so me prišli iskat v Stražo k vlakom. Spominjam se, da so imeli Francozinjo,

V NOVEM MESTU:

Iskalci zlatih jam

V eni noči vlomi v tri nedograjene hiše v Ulici Marjana Kozine: Kuharjevo, Strmškovo in Šerugovo

Predzrni vlomilci so v ponedeljek v novomeški Ulici Marjana Kozine vlomili v tri nedograjene hiše in iz njih pobrali veliko gradbenega materiala in opreme. Kriminalisti so ob zaključku številke še raziskovali primere, zato tudi ni jasno, ali gre za eno skupino in ali so nakradene predmete odpeljali z avtom ali kako drugače odnesli.

Neprijazni obisk so dobili lastniki nedokončanih hiš: dosednji občinski predsednik v Novem mestu Franci Kuhar in inženirja Mirko Strmšek in Janko Šeruga.

Iz hiše Francija Kuharja so vlomilci in tatovi odnesli za več kot 18.000 dinarjev gradbenega materiala in opreme: keramičnih ploščic, školjki in drugega.

V sosednji hiši inž. Mirka Strmška so nakradli talne obloge in razbili straniščno školjko ter oškodovali graditelja za 2.500 dinarjev, iz hiše inž. Janka Šeruga pa so odnesli kera-

mične ploščice, vredne več kot 1.500 dinarjev. Kriminalisti ob času poročanja še ugotavljajo škodo in iščejo sledi za vlomilci. J. S.

NA KRATKO

KOČEVJE – V soboto zvečer bo v Seškovem domu zabavna prireditev „Taksi mladih“. S to prireditvijo mladine se bo začelo praznovanje letošnjega meseca mladosti v kočevski občini.

RIBNICA – Na torkovem posvetu o trgovini in gostinstvu v ribniški občini so sklenili, da je treba v Ribnici predvsem izboljšati gostinske prostore in bolje organizirati trgovanje z gradbenim materialom.

Velik dogodek za viniški klub OZN je bil, ko je 11. aprila prišel na obisk generalni konzul Zvezne republike Nemčije in osebno prinesel pismo kanclerja Williija Brandta kot odgovor na viniško akcijo „Pridružite se nam“. Na fotografiji: Vida Špehar, predsednica kluba, poroča o dejavnosti mladih Viničanov. Od leve proti desni: g. Kurt Laqueur, generalni konzul ZRN, s soprogo in sinom. (Foto: R. Bačer)



ZDAJ SMO VSI CEPLJENI:

Črne koze tudi na sodišču

Množica majhnih nedoslednosti je pomagala, da smo doživeli katastrofo – Kot kaže, smo se črnih koz obranili: besedo ima sodišče

Uradno medicinsko poročilo pravi: „V Sloveniji doslej ni nobenega obolenja za črnimi kozami!“ Pri Otočcu miličniki nadzorujejo, če so vsi potniki, ki prihajajo iz zagrebške smeri, zares cepljeni. Zado- stuje uradno potrjeno ali mednarodna rumena karta.

V Beogradu, kjer se je po napovedih strokovnjakov 15. aprila začel tretji val epidemije, papirji ne zado- stujejo. Stari predskodi so močnejši od moderne znanosti. Zato ponare- rajo dokumente, celo tako se bo- jijo cepljenja, da se raje zažgejo s ci- garetnim ogorkom, ki pusti po- dobnost sled, kakršno povzroči reak- cija po cepljenju. Zato ob vходу v Beograd ne velja ne belo ne rumeno potrdilo, samo en dokaz – zavihan rokav!

Kljub temu so črne koze, tako pravijo, zaklenjene s sedmimi klju- čavnicami. Kot vse kaže, smo se ne- varne bolezni ubranili. Namesto zdravnikov bodo besedo dobili sod- niki.

Pariški Le monde je senzaciona- listično zapisal, da ni čudno, če so k nam prišle črne koze, ko smo pa „svinjak Evrope“. Po svoje ima prav, saj za čistočo res nismo pretirano navdušeni. Star pregovor pravi, da je treba najprej pometati pred svojim pragom. Tudi Francija je potem svi- njak, morda malo manjši – toda še vedno svinjak.

Kot poroča beograjski NIN, so od tožilstev v Beogradu, Čačku in No- vem Pazaru posebej zahtevali, naj podrobno poročajo o tem, kako so ravnale zdravstvene službe, da bi do epidemije ne prišlo.

Kljub temu je jasno eno: množica majhnih nedoslednosti in neupošte- vanje predpisov je pomagala, da smo dobili črne koze, hkrati z njimi pa utrpeli izredno škodo v gospo- darstvu, posebej pa v turizmu. Sko- raj gotovo je namreč, da letos ne bomo uresničili zastavljenih načrtov glede števila prenočitev in prihoda tujih gostov. Domačih ne bo zaradi drugega vztraja: bolj kot črnih koz se bodo bali visokih cen!

Koliko nepazljivosti je bilo, da je lahko gostinarska podružnica za- grebškega Generalturista organizi- rala potovanje hadžijev z avto- busom! Romarji so šli v sveto mesto

– mimo predpisov, ki zahtevajo, da smejo potovati samo z letali! In ko so romarji že prinesli črne koze, so nekateri zdravniki – tako poroča NIN – kljub izvrstni zdravstveni akciji nasploh, pokazali, da imajo malo skupnega s Hipokratovo etiko, ker niso hoteli pomagati. Če k temu dodamo še tiste, ki so ušli iz ka- rantene, potem je razumljivo, kako naivno in protizakonito smo spustili k nam črne koze, ki so zahtevale to- liko smrti, še nekajkrat več obolelih, ogromno strahu in posledice, ki jih bomo v dinarjih lahko merili šele čez mesece.

In kaj pravijo paragrafi? Bodo krivci – če jih bomo sploh našli – sedli na klopi sodišče? Člen 200 ka- zenskega zakonika pravi:

„Kdor se ob epidemiji kakš- ne nevarne nalezljive bolezni ne ravna po predpisih ali odred- bah, s katerimi se odredijo ukre- pi za njeno zatiranje ali prepre- čevanje, se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do šestih mesecev.“

199. člen, ki govori o prenašanju nalezljivih bolezni, je bolj kon- kreten:

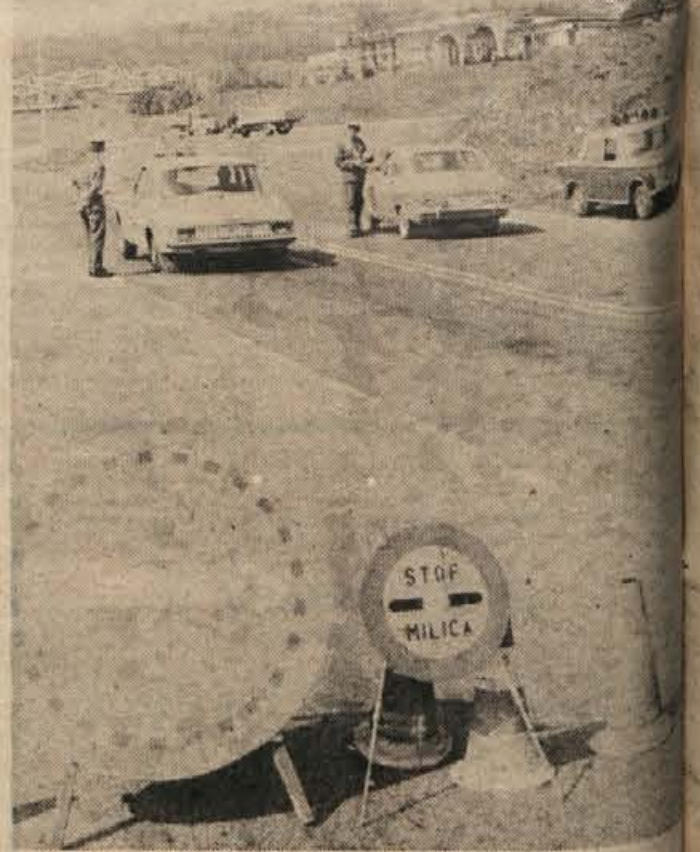
„Kdor se ne ravna po pred- pisih ali odredbah, s katerimi pristojni državni organ odredi pregled, dezinfekcijo, izločitev bolnikov ali kakšne druge ukre- pe za zatiranje ali preprečevanje nalezljive bolezni pri ljudeh, in s tem povzroči, da se nalezljiva bolezen prenese, se kaznuje z zaporom do enega leta.“

„Če ima dejanje iz tega odstavka za posledico smrt ene ali več oseb, se storilec kaznuje s strogim za- porom najmanj treh let,“ pravi 212. člen zakonika. Razen tega velja še „Osnovni zakon o preprečevanju in

zatiranju nalezljivih bolezni,“ ki tudi govori o okoliščinah, po ka- terih se kaznuje krivce.

Zakoni so torej jasni; v imenu na- šega zdravia, v imenu vseh žrtev in v imenu bojznih pred novimi epide- mijami, moramo poiskati krivce in jih kaznovati! Hkrati smo dobili opomin, kako se ne smemo več brezbržno obnašati!

J. SPLICHAL



Slovenska zapora pred črnimi kozami – na Otočcu

Prihodnja številka
Dolenjskega lista bo izšla zara- zno praznika 27. aprila že v stro- 26. aprila 1972. Uokvirjene op- se bomo sprejemali za to- vilko samo še v petek, 21. apr- zadnje male oglase pa v poned- ljek, 24. aprila, dopoldne. UPRAVA LISTA

NEDELJO ODPRTO

SAMOPOSTREZBA pri mo- MARKET v Bršlino

DOLENJKAJ

CIGANI

V dokaj romantično napi- sani analizi problematike Ci- ganov – Romov, ki žive v novomeški občini je ugotov- ljeno, da je bilo v gospodo- vem letu 1971 med nami 407 Ciganov. Toda, pozor! Nikarte verjeti uradnim anali- zam, le v resnico zaupajte, bolj varno je tako.

Trdim, celo prisežem lahko, da je med nami pra- vih ciganov, ki sicer nimajo z aziatsko etnično pripad- nostjo nič skupnega (zamiži pri značaju!) še in še. Ti ci- gani ne brskajo po smetnja- kih, ne jedo crkvine in tudi po privatnih stanovanjih ne

stezajo prstov; na sploh se do sedanjega nesrečnega, črnega časa še niso soočili z roko pravice. Zdaj pa je sam hudič s prstom pokazal na več, ali manj usodno različno med ljudmi. Ko bi pisali pravljico, bi takole začeli:

Nekoč je živel (prava figa kakšen in kje!) človek. Imel je stanovanje, fička in psa. S suho kurverto se je prebijal od prvega do zadnjega. Tako vse dotlej, dokler se mu ni pokrompirilo. Živel položaj (individualna inačica socia- lizma)! Krščen duš, v dveh letih je zrastle petdeset mili- jonov ali še več težka vila. (Ne daj bog, da bi lastnik ži- vel stodvajset let in do smrti plačeval tisto usranu poso- jilo!) V garaži stojita dva

avtomobila; ečen za ata, drugi za mamo (otroci pač še niso polnoletni). Tako pet dni v tednu. V soboto pa brz v bajtko ob morju, ali pa bolj po dolenjsko: v viniški hramček. Kakorkoli že, živ- ljenje teče naprej na trdnih nogah.

Pa še recimo, da je bila naša revolucija kar tako, v tri krasne! Borili so se očetje (na katerikoli že strani), da sinovi uživajo. Mar nismo tem prekletim kapitalistom takoj po izvojevani zmagi zvezali roke? Od štacunice pa do oštarij – vse v roke ljudstva!

Počakajte bratje, da se iz- oblikuje naš socializem! Zdaj smo pa tu! Tisti, ki znajo, tisti, ki hočejo, tisti,

ki goljufajo – tisti imajo! Mar bodo še dolgo iz svojih galerij lahko neprizadeto (beri: tudi nekaznovano!) gledali na skromne sosede v parterju, ki si od bomega vsakomesečnega zaslužka pritrigajo košček življenja za spletanje skromnega gnez- da? Pa koliko let samo pre- teče od prvega do zadnjega likofa!

No, sem imela prav ali ne, ko sem trdila, da je ciganov med nami veliko več kot 407! Vsemu nakljub pa plo- vejo socialne razlike v vse- bolj plitve vode. Pa ne, da bo ciganarji odklenkalo?!

Ena zaplata v blato, drugi- iz blata! Tako je pač, kar svet stoji!

JANJA KASTELIC